

2021

Hjo kommun
Årsredovisning

ÅRSREDOVISNING 2021

Så läser du Hjo kommuns årsredovisning:

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning av verksamheten för det gångna året och avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig också till dig som är invånare eller företagare i kommunen, och naturligtvis till kreditgivare, leverantörer och samarbetspartner. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppföljningen har gått och hur skattepengarna har använts. Hjo kommuns årsredovisning är uppdelad i fyra block: inledning, förvaltningsberättelse, finansiella rapporter och ett område som benämns övrigt, där du kan läsa om bland annat folkhälsa och hur Hjo kommun arbetar med hållbarhetsfrågor.

Illustrationerna i 2021 års årsredovisning är gjorda av Christina Jonsson som driver Fingerprint illustrationer. Christina har sin fysiska bas och studio i Hjo men mina uppdragsgivare runt om i hela landet.

Årsredovisningen publiceras varje år på Hjo kommuns hemsida, www.hjo.se

Produktion: Ekonomienheten Hjo kommun

Illustratör: Christina Jonsson

Foto: Mostphotos, Hjo kommun

Tryck och redo: Redo Tryck AB 2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning

- 4 Kommunalrådet har ordet

Förvaltningsberättelse

- 8 Översikt över kommunens utveckling
9 Den kommunala koncernen
16 Viktiga förhållanden för resultat och ställning
20 Händelser av väsentlig betydelse
22 Styrning och uppföljning
24 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
55 Balanskravsresultat
55 Förväntad utveckling
56 Väsentliga personalförhållanden

Finansiella rapporter

- 60 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar
64 Resultaträkning och kassaflödesanalys
65 Balansräkning
66 Nothänvisning
72 Driftsredovisning
76 Investeringsredovisning
78 Exploateringsredovisning
80 VA- och renhållnings verksamhet

Övrigt

- 86 Ett ekologiskt hållbart Hjo
88 Folkhälsa
92 Nyckeltal
96 Revisionsberättelse
99 Ordlista och definitioner

Inledning

I Inledningen återfinns kommunstyrelsens ordförande och oppositionsrådets sammanfattande kommentarer på det gångna årets händelser.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen följer i allt väsentligt RKR:s rekommendation nr.15 och innehåller övergripande beskrivningar av kommunens ställning och utveckling, organisation, styrmodeller etc.

Finansiella rapporter

I detta block återfinns kommunens redovisningsprinciper därefter resultaträkning, kassaflödesanalys, balansräkning samt nothänvisningar.

Övrigt

I detta block återfinns bland annat beskrivning av vårt miljöarbete, folkhälsoarbete samt några nyckeltal.

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE SAMMANFATTAR 2021

Åter dags att sammanfatta ytterligare ett år. 2021 har, liksom 2020, präglats oerhört mycket av pandemin. Hopp och förtvivlan. Osäkerhet, inskränkningar, social distansering, inställda evenemang, sorg och besvikelser men också av hopp, nytänkande, flexibilitet och uppfinningsrikedom. Å ena sidan två år inom parentes men å andra sidan år av oerhörd kreativitet där så mycket annat, trots pandemin, faktiskt genomförts och producerats. Jag är så stolt över hela vår kommun, det arbete som genomförts, de initiativ som tagits, de hinder som övervunnits och möjligheter som setts. Ett jättestort TACK till alla medarbetare, volontärer, föreningar, organisationer, företag och entreprenörer som hjälpts åt för att klara service och upprätthålla funktioner i alla samhällets delar. Jag är tacksam över att jag får leva i en kommun där det är nära mellan människor och där man hjälps åt när det behövs!

Kommunkoncernen uppvisar ett fint ekonomiskt resultat, långt över budget och förväntan. Ett resultat av ökade skatteintäkter och gott arbete i hela förvaltningen och i våra kommunala bolag med Hjo Energi i spetsen. Det känns tryggt att samla lite i ladorna inför kommande år eftersom vi har utmaningar framför oss även fortsättningsvis.

Inom Individ- och familjeomsorgens område har det skett en kraftig ökning av placeringar av barn och unga, fler barn far illa. Nivån är en helt annan än vad vi är vana vid. Detta gör att kostnaderna ökat kraftigt och att arbetsbelastningen blivit mycket hög på enheten. Växande behov av särskilt stöd inom skolans område utmanar både ekonomi och arbetssätt. Då den kommunala sektorn lider av kompetensbrist inom många områden är det ytterst viktigt att Hjo kommun är en riktigt bra arbetsgivare som erbjuder god arbetsmiljö, rätt förutsättningar, relevanta lönenivåer och att införandet av "heltid som norm" fortsätter enligt plan. Klimatfrågorna är aktuella än någonsin. I den hållbarhetsredovisning som finns i årsredovisningen kan vi se vad som genomförts under 2021, allt från omställning till fossilfri fordonsflotta, hållbara måltider, minskat matsvinn, cirkulära möbelflöden, solcellproduktion, naturvårdssatsning med slätterängar till ny förbundsordning för Avfall & Återvinning Skaraborg med avsikt att säkerställa ett gediget avfallsförebyggande arbete.

Under 2021 har vår största investering på mycket länge färdigställts – Estrid Ericsonskolan. Ytterligare en skolenhet, utan bekostnad av någon annan, ett område att växa på och en viktig signal om att vi tror på framtiden i vår kommun. Därtill har Korsberga skola byggts om och byggts till nu inrymmande även förskolans verksamhet. Gate samlingssal /gympsal har fått ett rejält lyft, Guldskroks skolans centralkök är ombyggt och vågbrytaren i hamnen renoverad. Tomtmark för bostäder har färdigställts och sålts och industriområdet utökats och exploaterats vidare för att kunna erbjuda byggbara tomter för vårt näringsliv. Som jag skrev inledningsvis kan man förledas att tro att pandemin våta filt stoppat det mesta men när man ser närmare på saken är verkligheten en annan – det har hänt så mycket!

De mål Kommunfullmäktige satt upp är till stora delar uppfyllda och det innebär att vi anser oss ha uppnått god ekonomisk hushållning i förhållande till målen för 2021. Vi vet att det finns många utmaningar och förbättringsområden i vår kommun men tillsammans kommer vi fortsätta arbetet med att förbättra och förmera det som är viktigt för alla oss som lever, verkar och bor i Hjo.

Catrin Hulmarker (m)
Kommunalråd

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

8	Översikt över kommunens utveckling
9	Den kommunala koncernen
16	Viktiga förhållanden för resultat och ställning
20	Händelser av väsentlig betydelse
22	Styrning och uppföljning
24	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
55	Balanskravsresultat
55	Förväntad utveckling
56	Väsentliga personalförhållanden

ÖVERSIKT ÖVER KOMMUNENS UTVECKLING

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på 25,5 mnkr för verksamhetsåret 2021. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

(mnkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	217	205	205	209	222
Verksamhetens kostnader	-669	-668	-689	-705	-733
Skatteintäkter och statsbidrag	505	519	535	553	587
Årets resultat	20	20	12	15	33
Soliditet (%)	47	48	48	46	45
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	22	25	26	27	28
Nettoinvesteringar	76	59	54	87	96
Självfinansieringsgrad (%)	68	95	91	63	94
Antal anställda	774	753	797	807	801
Investeringar/medborgare (kr)	8 358	6 430	5 863	9 427	10 397

Kommunen

(mnkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Antal invånare	9 093	9 176	9 210	9 229	9 233
Kommunal skattesats (%)	21,57	21,57	21,57	21,57	21,57
Verksamhetens intäkter	143	128	126	134	129
Verksamhetens kostnader	-615	-610	-629	-649	-664
Skatteintäkter och statsbidrag	505	519	535	553	587
Årets resultat	12	14	9	12	26
Soliditet (%)	52	53	52	49	46
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	19	22	23	24	25
Nettoinvesteringar	58	41	42	75	78
Självfinansieringsgrad (%)	58	89	76	49	66
Långfristiga låneskulder	109	86	97	133	187
Antal anställda	748	727	771	781	776

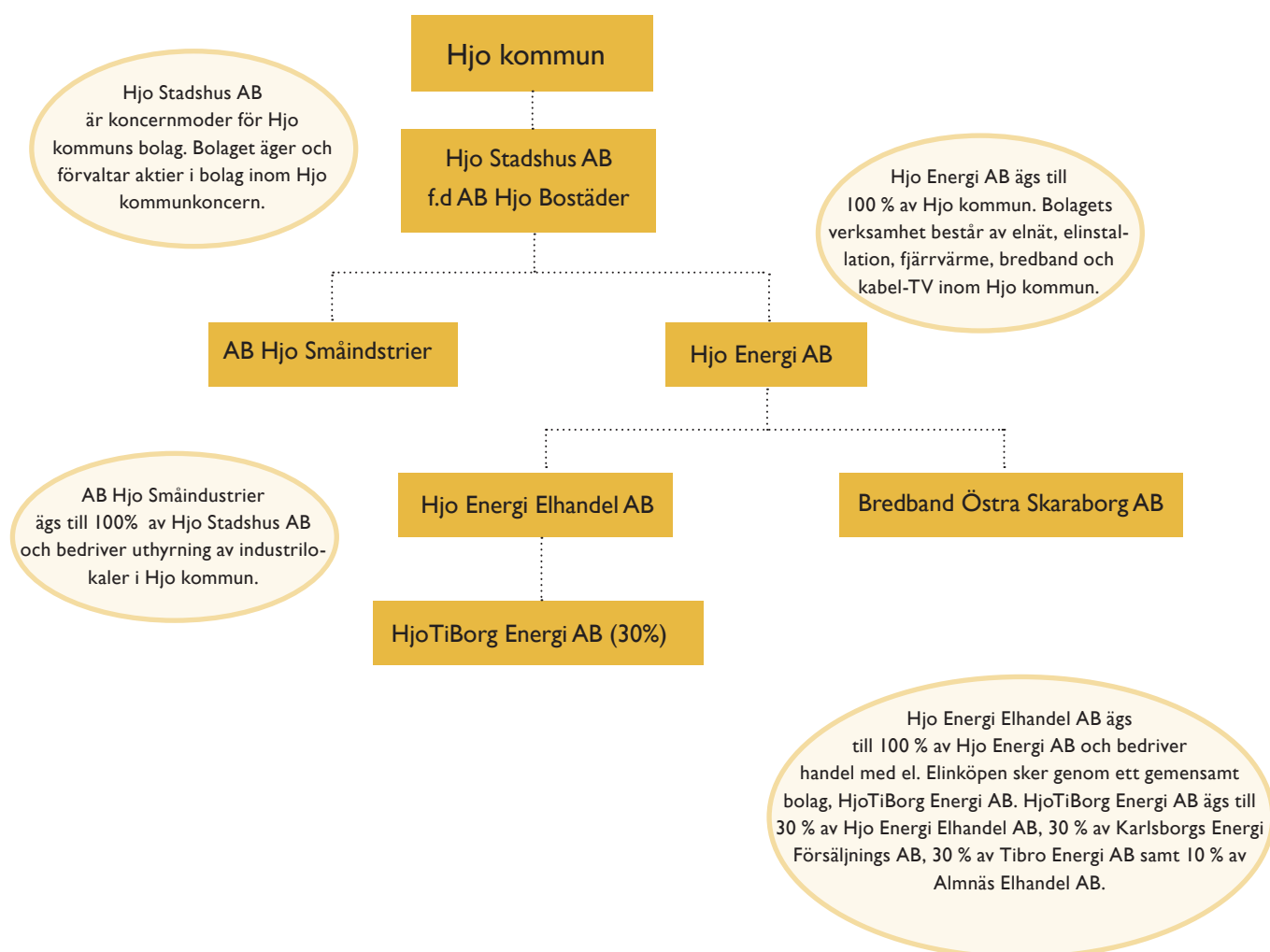
Koncernens resultat för 2021, ca 33 mnkr, är betydligt starkare än föregående år (15 mnkr). Det starkare resultatet är i huvudsak hänförligt till den kommunala verksamheten, där skatteintäkterna överstiger budgeten med ca 16 mnkr. Verksamheternas nettokostnader ligger totalt sett för samtliga verksamheter i nivå med budget vilket gör att överskottet i skatteintäkter slår direkt igenom på årets resultat.

Resultatet i bolagens verksamhet är också betydligt högre än föregående år. Till skillnad från 2019 och 2020 var 2021 ett år med normal årsmedeltemperatur vilket gör att försäljningen och därmed resultatet är relativt högt jämfört med tidigare år, då årsmedeltemperaturen var betydligt lägre.

Investeringsnivån har under 2021 varit fortsatt hög och består i huvudsak av ny- till och ombyggnation av skolbyggnader, där nyproduktion av den nya Estrid Ericssonsskolan står för den största delen. Den höga investeringstakten tillsammans med ett högt resultat i kommunen har medfört att balansomslutningen fortsatt att öka men tack vare det höga resultatet har soliditeten inklusive pensionsåtaganden bibehållits.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i Hjo Stadshus AB och dess dotterbolag. Kommunen anlitar inte några privata utförare men samverkar med den Kooperativa hyresföreningen Äldreheim i Hjo ekonomisk förening som tillhandahåller boende inom äldreomsorgen. Kommunens bolag, vilka inte har förändrats under de senaste åren samlas under holdingbolaget Hjo Stadshus AB. Hjo kommun har inget kommunalt allmännyttigt bostadsbolag utan fastighetsmarknaden domineras av det privata Wennergrens Byggnads AB. En fullständig översikt av den kommunala verksamheten framgår av organisations-schemat nedan.

Kommunal verksamhet i andra former

Kommunal verksamhet utförs i huvudsak i Hjo kommuns egen regi. Då Hjo är en liten kommun träffas dock en del överenskommelser med andra kommuner i vår närhet om att samverka inom vissa lämpliga områden. Samverkan sker för att kunna upprätthålla hög kvalitet och samtidigt hålla kostnaderna nere. Nedan följer en kortfattad redogörelse av de kommunalförbund och andra organisationer som utför kommunal service åt Hjo kommuns invånare.

Skaraborgs Kommunalförbund utgör plattformen för det gemensamma delregionala utvecklingsarbetet i Skaraborgs 15 kommuner. Förbundet skall särskilt verka inom tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd och intressebevakning.

I det gemensamma utvecklingsarbete för Skaraborg har arbetet i förbundet strukturerats i fyra utvecklingsområden:

- Regional utveckling
- Hållbar samhällsutveckling
- Kunskapsutveckling
- Velfärdsutveckling

Miljönämnden östra Skaraborg är nämnden för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälso-skyddsområdet samt livsmedelskontroll för kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

- Tillsyn/kontroll och prövning enligt bland annat miljöbalken och livsmedelslagen.
- Miljönämnden ska följa utvecklingen inom miljö- och hälsoskyddsområdet i kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.
- Miljönämnden ska lämna råd och upplysningar till allmänheten i frågor som omfattas av nämndens ansvarsområde.

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice. Medlemskommunerna är: Alingsås, Borås, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Hjo, Karlsborg, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Mariestad, Munkedal, Mölndal, Orust, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Öckerö, samt Västra Götalandsregionen.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med medlemskommunerna, Hjo, Tibro, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång och Skövde. Förbundet svarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

RÖS uppdrag som skall lösas över tid är att förhindra och begränsa olyckor, förbereda och genomföra räddningsinsatser, vidta åtgärder efter olyckor och medverka till samhällets krishantering. Tilldelad ekonomi och resurser i övrigt utgör grundfundamenten i all vår verksamhet. RÖS skall i samverkan med andra öka insikten och förståelsen för vikten av att förebyggande åtgärder vidtas i syfte att förebygga och identifiera möjliga risker samt olyckor.

Samordningsförbundet Skaraborg består av fyra parter: Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen, Arbetsförmedlingen och de 14 kommunerna: Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara. Förbundet bildades 1 januari 2021 och bestod innan dess av de tre Samordningsförbunden i Skaraborg; Östra, Västra och Norra.

Genom förbundet förvaltas en gemensam budget, ibland även med externt finansierade projekt. Målet är effektiv användning av samhällets resurser och lokala behov avgör vad som behövs för att fler personer ska få, behålla eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Avfallshantering Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande. AÖS bildades den 1 januari 2000 av Hjo, Skövde och Tibro. Karlsborg anslöt sig till förbundet 2001, Töreboda 2005, Falköping 2008 och Skara 2014. De senaste medlemmarna är Gullspång och Mariestad som anslöt sig till AÖS den 1 januari 2016.

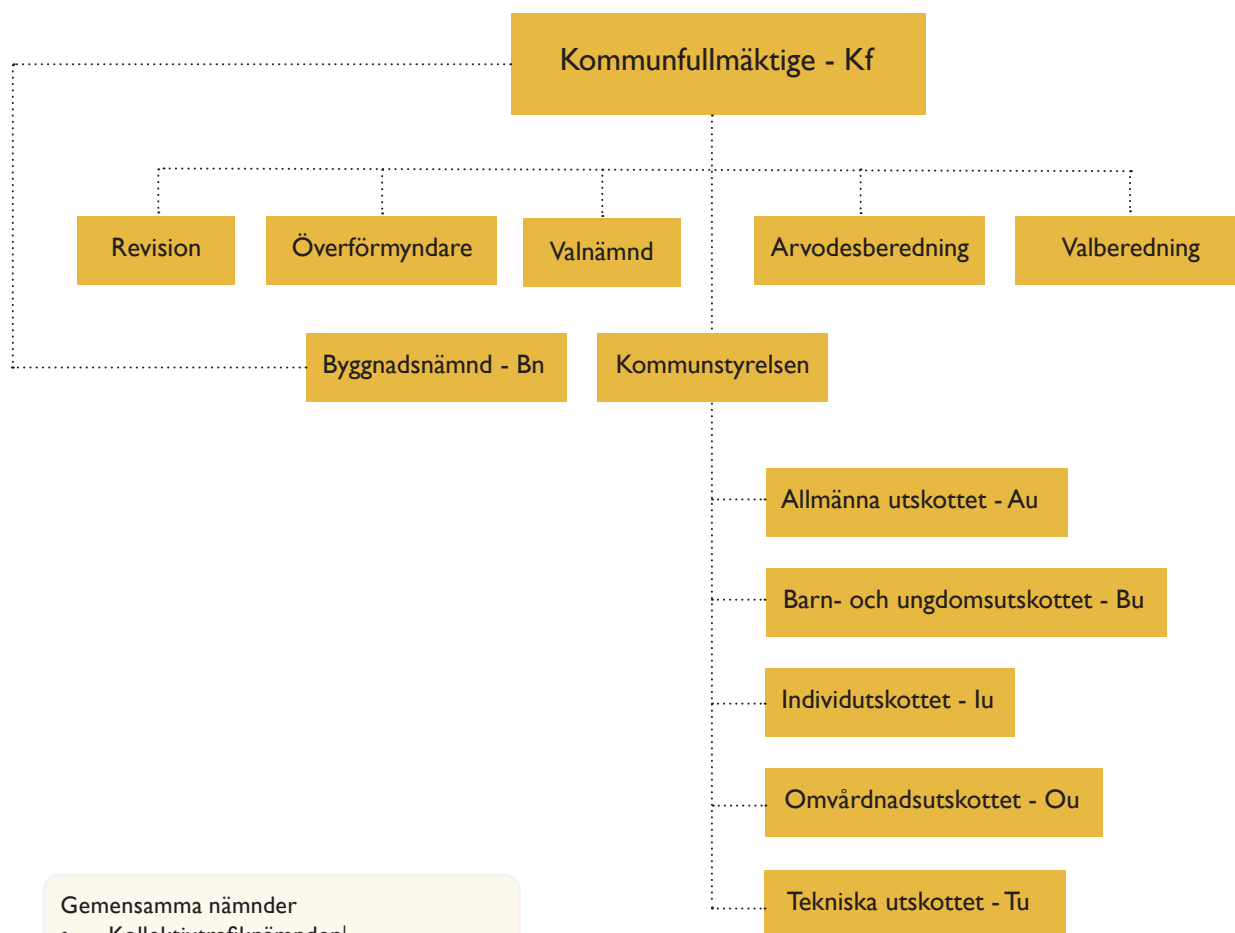

Överförmyndaren är en kommunal tillsynsmyndighet som främst styrs av kommunallagen. Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Denna tillsyn skyddar personer som inte själva kan ta vara på sina rättigheter eller sköta sin ekonomi och som av den anledningen har en god man eller förvaltare utsedd för att hjälpa honom eller henne. Ett sammarbete mellan Falköping, Hjo, Karlsborg, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Gullspång, Bollebygd, Herrljunga, Svenljunga, Vårgårda, Tranemo, Skara och Lidköping.

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg. Nämnden ansvarar för allmän och särskild kollektivtrafik. Samarbetet i Kollektivtrafiknämnden regleras i ett samverkansavtal mellan kommunerna och genom nämndens reglemente. Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling, tillsammans med Västra Götalandsregionen som är ekonomiskt ansvarig och Västtrafik som planerar och utför trafiken.

Vår politiska organisation

Den politiska organisationen i Hjo kommun består av kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Under kommunstyrelsen återfinns fem utskott som bereder ärenden. Det finns även en byggnadsnämnd som hanterar bygglov.

Gemensamma nämnder

- Kollektivtrafikenämnden¹

Råd

- Brottsförebyggande rådet
- Idrottsrådet
- Konst- och kulturrådet
- Pensionärsrådet
- Folkhälsorådet

¹Ett samarbete mellan Hjo, Tibro och Karlsborg kommun.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen och väljs direkt av kommunens medborgare. Fullmäktige beslutar i ärenden av större vikt för kommunen såsom budget, visioner, mål och policies för hela kommunens verksamhet och fastställer kommunens taxor och avgifter.

Kommunfullmäktige i Hjo består av 33 folkvalda ledamöter. Sammanträdena är offentliga och alla intresserade är välkomna att lyssna till debatterna.

Hjo kommun leds av en borgerlig majoritet med sammanlagt 18 kommunfullmäktigemandat, bestående av:

- Moderaterna (11 ledamöter)
- Centerpartiet (3 ledamöter)
- Kristdemokraterna (2 ledamöter)
- Liberalerna (2 ledamöter)

Oppositionen har 15 kommunfullmäktigemandat, bestående av:

- Socialdemokraterna (8 ledamöter),
- Vänsterpartiet (2 ledamöter)
- Sverigedemokraterna (5 ledamöter)

Kommunstyrelsen

Politikerna i kommunstyrelsen planerar, leder och samordnar kommunens verksamhet och ekonomi. Alla ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige behandlas först av kommunstyrelsen. En stor mängd ärenden kan dock avgöras i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen i Hjo har 15 ledamöter och 15 ersättare. Under kommunstyrelsen finns fem stycken utskott:

- Allmänna utskottet
- Barn- och ungdomsutskottet
- Individutskottet
- Omvårdnadsutskottet
- Tekniska utskottet

Utskotten bereder ärenden som ska tas upp i kommunstyrelsen.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet - undantaget den översiktliga fysiska planeringen som handhas av kommunstyrelsen - och har den närmaste insynen över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen. Nämnden fullgör också de övriga uppgifter, som enligt annan lag eller meddelade dispensbefogenheter, ska fullgöras av den kommunala nämnd inom plan- och byggnadsväsendet samt vissa uppgifter enligt miljöbalken.

Byggnadsnämnden består av 7 ledamöter och 3 ersättare och är en fristående nämnd under kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens ordinarie ledamöter

Catrin Hulmarker (M)
Ordförande

Ann-Christine Fredriksson (M)

Britt-Marie Sjöberg (C)
1:e vice ordförande

Pierre Robert Rydén (S)
2:e vice ordförande

Ewa F Thorstenson (M)

Lars Glad (M)

Malin Carlbom (M)

Richard Bengtsson (M)

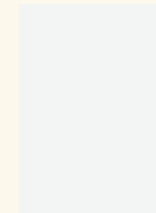
Petter Jönsson (L)

Merja Wester (S)

Bodil Hedin (S)

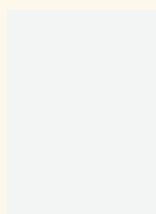
Lars-Göran Svensson (S)

Eva-Lott Gram (Kd)

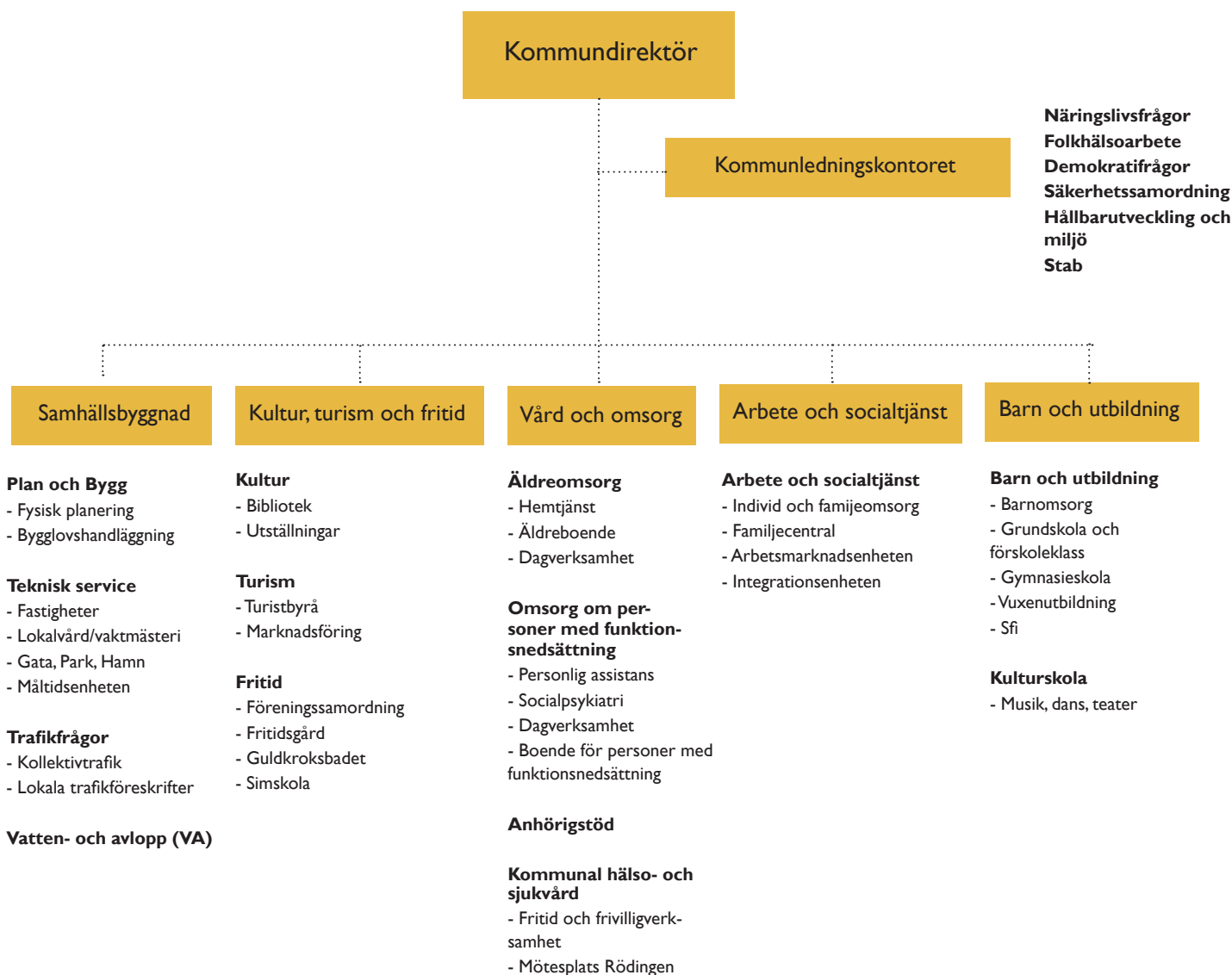
Hasse Nörgård (Sd)

Lennart Larsson (Sd)

Vår förvaltningsorganisation

Hjo kommuns förvaltningsorganisation består av en enda förvaltning, Kommunstyrelsens förvaltning, som leds en kommundirektör tillsammans med stabs- och verksamhetschefer.

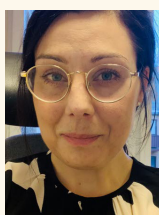
Eva Ulfenborg
Kommundirektör

Thomas Lindberg
Kanslichef

Lennart Andersson
Ekonomichef

Pauline de Puy
Personalchef

Peter Jonsson
IT-chef

Mari-Louise Brage
Barn och utbildningschef

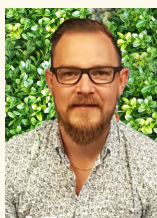
Annika Törner
Vård och omsorgsschef

Charlotte Warling
Socialtjänstchef

Jonas Sjölin
Samhällsbyggnadschef

Christer Svensson
Kultur, turism och fritidschef

Ledningsorganisation

Tjänstepersonerna, som arbetar i förvaltningen, är inte politiskt valda utan anställda i kommunen. De företräder inte ett politiskt parti utan arbetar på uppdrag av den politiska ledningen i kommunen.

Ledningsgruppen är kommundirektörens strategiska resurs för ledning och styrning av kommunens verksamhet. Kommunens ledningsgrupp leds av kommundirektören.

Förvaltningen är uppdelad i fem verksamhetsområden: arbete och socialtjänst, barn och utbildning, kultur, turism och fritid, samhällsbyggnad samt vård och omsorg. Centralt placerade på kommunledningskontoret finns enheterna ekonomi, kansli, information, IT och personal. Näringsliv och folkhälsa är två andra områden som är centralt placerade under kommundirektören.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH STÄLLNING

För att förstå Hjo kommuns resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunkoncernen och kommunen. I nedanstående avsnitt sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för Hjos del, Konjunktur och skatteintäkter.

Omvärldsrisker

Det rådande världsläget med en alltjämt pågående pandemi, öppet krig i Europa, skenande energikostnader mm gör att prognoser över konjunkturutveckling och skatteintäkter är mycket vanskliga att göra. Sveriges statsfinanser har dock hittills visat sig vara så stabila att det har funnits utrymme för att kompensera såväl näringsliv som kommuner och regioner för tappade intäkter och/eller ökade kostnader.

Hjo kommuns budgetarbete bygger på SKRs bedömningar och skatteprognoser. Den senaste prognosen (feb 2022) indikerar en försiktig intäktsökning de kommande åren. Vi vet dock att utmaningarna ökar. Bland annat i form av den förändring i demografin som pågår, där fler kommer att behöva försörjas av färre.

Hjo kommuns skattesats är f.n. 21:57 och har varit oförändrad sedan 2003. Från att under många år ha legat högt i förhållande till såväl andra Skaraborgskommuner som riket, ligger vi nu något under genomsnittet.

Befolkningsutveckling

Antalet invånare uppgick per 2021-12-31 till 9 233 och har ökat årligen under de senaste åtta åren med i genomsnitt 54 personer eller 0,6 procent. Ökningstakten är något lägre än för riket totalt men med tanke på samhällstrenderna med utflyttning från småorter till storstadsnoderna måste detta anses bra. Befolkningsökningen under 2021 var väldigt blygsam (+4) men utvecklingen under de inledande månaderna under 2022 har varit positiv och i slutet av februari hade invånarantalet ökat med ytterligare 37 personer. Ökningen under 2015-2017 påverkades visserligen av det stora flyktningmottagandet men andelen nyanlända i Hjo har ändå varit lågt i förhållande till riket i övrigt.

Genomsnittsåldern är högre i Hjo än riket och då kommunen inte har egen gymnasie- eller högskola flyttar ungdomar i hög grad ut från kommunen i 20-årsåldern för att sedan återvända efter genomförda studier för att bilda familj.

Inhämtade befolkningsprognoser från SCB respektive länsstyrelsen visar på en fortsatt försiktig ökning och att medelåldern fortsätter att stiga samtidigt som andelen invånare i arbetsför ålder minskar.

Näringsliv

Näringslivet i Hjo kännetecknas av ett stort antal mindre företag där den största privata arbetsgivaren har ca 164 anställda. De flesta av företagen har färre än tio anställda och nästan alla har färre än 50 anställda. Tillsammans bidrar näringslivet med hela 1 800 arbetstillfällen, vilket motsvarar drygt 50 procent av samtliga jobb i kommunen. Största arbetsgivare är Emballator Tectubes, ICA, AnVa Hjo och Magnussons Måleri.

Flest sysselsatta finns inom tillverkningsindustrin, handel, bygg- och entreprenad samt jordbrukssektorn.

Förändrade köpbeteenden i form av ökad e-handel och utbyggda externhandelsområden har slagit hårt mot centrumhandeln i många svenska kommuner. Därför är det glädjande att konstatera att butikslokalerna i Hjo tätort i det närmaste är fullt uthyrd. En viss efterfrågan på butikslokaler finns alltjämt men vi bör inte luta oss tillbaka. Restaurang- och kafénäringen är relativt rik, med många aktörer, framförallt under sommaren men även under resten av året.

Hjo är en pendlingskommun och en stor del av kommunens invånare arbetar i Skövde. Där återfinns stora och viktiga aktörer i form av Volvo-bolagen, Skaraborgs sjukhus, Högskolan i Skövde samt Science Park. Förutom att utvecklingen i Skövde är ytterst viktig är också kommunikationerna till och från Skövde viktiga.

Arbetsmarknad

Den totala arbetslösheten i Hjo kommun för december 2021 uppgick till 5,0 procent (föreg år 6,6 procent), att jämföra med Västra Götalands 6,5 procent (föreg år 8,3) och rikets 7,2 procent (föreg år 8,8). Arbetslösheten är således lägre än såväl länets som rikets genomsnitt och har sjunkit med 1,6 procentenheter sedan december 2020

Under december månad låg andelen arbetslösa utrikesfödda på 15,1 procent, en nedgång med 3,7 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år. Även här ligger vi lägre än såväl länet (16,4%) som riket (17,8%)

Även arbetslösheten för unga (18-24 år) i Hjo sjunker. I december låg siffran på 7,2% jämfört med 12,0% föregående år. Motsvarande siffra för länet lyder på 7,6% och för riket på 8,7%

Även om trenden visar på sjunkande arbetslöshet i såväl Hjo som i riket är det oroande att långtidsarbetslösheten ökar och att det är allt svårare för de individer som står långt utanför arbetsmarknaden att få arbete.

Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i Hjo präglas av en stor andel villabebyggelse, samt lägenheter som innehas med hyresrätt. Andelen bostadsrätter är relativt begränsad, vilket i viss mån skapar trögrörlighet då det inte alltid är ekonomiskt fördelaktigt för de äldre att sälja sina villor och flytta till lägenhet. Hjo kommuns invånarantal har dock ökat under de senaste 9 åren och detta har varit möjligt på grund av att kommunen successivt har exploaterat nya villaområden samt av att ett antal nya privata bostadsområden uppförts (till exempel Kvarteret Rönne, Baggstedska gården mfl). Under de senaste fem åren har kommunen exploaterat och sålt ett sextio-tal villatomter i framförallt i områdena Knäpplan och Sigghusberg. I skrivande stund finns endast ett fåtal villatomter till salu som inte är reserverade, men fler villaområden är under planering. Bland annat i form av "Knäpplan Södra" som är beläget söder om förskolan samt området Hjo Söder 6:1, beläget norr om den nya Estrid Erikssonskolan. Detaljplanering har även skett för ett nytt bostadsområde på Sjöröd norr om Stadsparken där den privata aktören Wennergrens Byggnads AB planerar att bygga 75 lägenheter i en första etapp. Detaljplanen ger möjlighet till fortsatt byggnation av upp till det dubbla antalet.

Hållbarhet

Definitionen av hållbar utveckling är att "tillfredsställa dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov". Hållbar utveckling står på tre ben:

- Ekonomisk hållbarhet– hur kan vi använda/hushålla med tillgängliga resurser?
- Social hållbarhet– hur kan vi leva ihop och må bra?
- Miljömässig/ekologisk hållbarhet- hur kan samhället inpassas i ekosystemen?

Det finns ingen anledning att tro att Hjos utmaningar skiljer sig markant från Sveriges utmaningar. I Sverige har vi goda förutsättningar att nå de globala målen, vi har exempelvis ett välutvecklat skattesystem och stabila offentliga finanser. Sverige har en ambition att vara ledande i genomförandet av Agenda 2030. Enligt senaste rankingen, som är en sammanvägning av hur väl världens länder presterar mot Agenda 2030:s 17 hållbarhetsmål, ligger Sverige just nu på en andraplats utav alla 193 medlemsländer.

Hjo kommun har idag en hög grad av medvetenhet kring behovet av hållbar utveckling enligt de tre dimensionerna ovan och mycket av det kommunen idag gör bidrar till skapandet av ett mer hållbart samhälle. Fullmäktige i Hjo beslutade att kommunens vision och mål på ett tydligare sätt ska knyta an till de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Under 2021 har arbete pågått med framtagande av en Hållbarhetsrapport för Hjo kommun (se hemsidan Hjo 2030!). I rapporten presenteras samtliga 17 globala mål och hur Hjo kommun förhåller sig i relation till dessa.

Av årsredovisningen framgår att kommunen under året ex medverkat till en förbättrad laddinfrastruktur för elbilar, sanering av förorenad mark, klimatsmarta måltider och resurssmarta äldreboenden. Utöver de miljömässiga satsningarna pågår även insatser för att exempelvis stärka folkhälsan, säkra kompetensförsörjningen och skapa meningsfull sysselsättning för personer som för tillfället står långt ifrån arbetsmarknaden. Att uppnå en ekonomisk hållbarhet på både kort och lång sikt är en ständig utmaning. Att kostnaderna för välfärden ökar i snabbare takt än intäkterna är kända fakta. Antalet yngre och äldre blir allt fler samtidigt som personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Till dessa utmaningar ska också läggas effekterna av Covid 19-krisen. I tider som kräver ekonomiska besparingar finns det risk att projekt skjuts på framtiden eller stryks, vilket på längre sikt kan innebära att den sociala och miljömässiga hållbarheten försämras och därmed på sikt även den ekonomiska. För att undvika detta är det av stor vikt att kommunen ständigt arbetar med att minimera resursslöseri, optimera produktionen samt finna balans mellan kvalitet och kostnad.

Folkhälsa

År 2021 har liksom 2020 till stor del präglats av Coronapandemin. Viruset har varit och är en påfrestning för samhället och det har satt fokus på folkhälsa och folkhälsoarbete. Mycket har handlat om smittskydd och akut hantering av detta virus som hotar oss som befolkning, men pandemin har även belyst vikten av att ett samhälle har en god och jämlik folkhälsa i grunden för att bättre kunna stå emot prövningar. Grupper som vi redan innan pandemin visste var utsatta ur ett folkhälsoperspektiv har drabbats hårt och kända riskfaktorer för ohälsa har även visat sig vara riskfaktorer när det kommer till Covid-19. Därför är folkhälsoperspektivet viktigt i utformningen av vårt samhälle och de livsvillkor som medborgarna erbjuds, samt i främjande av goda levnadsvanor.

Att arbeta för en bättre folkhälsa handlar om att arbeta strukturellt med livsvillkor och främjande av goda levnadsvanor. Detta behövs göras på flera olika nivåer, alltifrån den globala, nationella, regionala till den lokala, samt i samverkan mellan dessa. I kärnuppgifterna ansvarar Hjo kommun för många av de välfärdstjänster som påverkar befolkningens hälsa genom hela livet. Det är viktigt att de förebyggande och hälsofrämjande perspektiven genomsyrar alla kommunens verksamheter så att hälsan arbetas med långsiktigt på bred front. Just nu arbetar Hjo kommun med att se över sin vision och sina mål, med en tydlig koppling till bland annat Agenda 2030. Här finns en möjlighet att ytterligare arbeta in den sociala hållbarheten övergripande i kommunen, vilken folkhälsa är en stor del av.

Mer om detta finns att läsa i ett särskilt avsnitt om folkhälsa längre fram i denna årsredovisning.

Verksamhetsrisker

I likhet med kommunsverige i övrigt är kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. För vissa personalgrupper, såsom vårdpersonal, lärare, specialpedagoger och erfarna socialsekreterare finns det rekryteringssvårigheter samtidigt som kommunen står inför pensionsavgångar de kommande åren.

Vi har därutöver problem med höga sjuktal inom vissa områden. Kommunen har de senaste åren infört friskvårdssatsningar och arbetat med att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet för att möta detta. För att nå framgång kommer det också att krävas omställning, rationaliseringar och nyttjande av nya tekniska lösningar (välfärdsteknik).

Kommunen har antagit en plan för en successiv implementering av begreppet Heltid som norm, som grundar sig på en central överenskommelse i HÖK16 mellan SKR och Kommunal. Trots att det i grunden är en överenskommelse mellan arbetsgivare och fack, så har implementeringen i många andra kommuner förorsakat mycket reaktioner hos arbetstagare och lokala fackklubbar och i vissa kommuner har dessutom personalkostnaderna ökat väsentligt. Därför är dialog med medarbetare och fack samt tekniska och organisatoriska förberedelser inför införandet mycket viktigt.

Barn och utbildning

Vår nya F-6-skola, Estrid Ericsonskolan, togs i bruk i januari 2022. Utöver detta har också om- och tillbyggnation av Korsberga skola samt förbättringar i Fågelås skola genomförts, vilket gör att vi tagit ett kliv uppåt i lokalkapacitet. De merkostnader, i form av räntekostnader, avskrivningar, personalkostnader samt övriga driftskostnader i samband med detta, har i all väsentlighet inrymmts i 2022 års budget.

Barn och utbildning har under ett antal år tillbaka redovisat ekonomiskt underskott. Underskottet finns framförallt inom grundskoleverksamheten där extra resurser i form av särskilt stöd fått sättas in för elever med särskilda- och extraordinära behov. Åtgärder för att få bukt med underskotten har genomförts och omdisposition av medel har skett. Detta, tillsammans med ökade statsbidrag, har medfört att underskottet har minskat betydligt och uppgår för 2021 endast till ca 600 tkr.

Som framgår av vår målredovisning i avsnittet om god ekonomisk hushållning är måluppfyllelsen vad det gäller andelen godkända betyg, meritvärden och behörighet till gymnasieskola tillfredsställande, men det krävs ett kontinuerligt fokus på detta för att bibehålla goda resultat. Hjo kommun har goda förutsättningar i form av hög lärartäthet och verksamheten har även en hög andel behöriga lärare. Det finns dock utmaningar vad gäller den framtida kompetensförsörjningen då det, i likhet med riket i övrigt, råder stor lärarbrist.

Vård och omsorg

Redan innan pandemins intåg kunde vi märka en tydlig ökning av antalet brukare i hemtjänsten. Fler brukare och fler insatser hos brukarna gör att personalbehovet är stort. Under året som har präglats mycket av pandemin har ökningen dock kunnat hanteras inom Vård och omsorgs ram.

Läget inom särskilt boende får anses tillfredställande. Vi ser en ökning i behovet av platser inom demensvården medan behovet inom den somatiska vården till och med har minskat något de senaste åren. Vi ser här en tydlig koppling till ökningen inom hemtjänsten ovan. Ökningen inom demensvården möttas av en utbyggnad av 9 platser för permanentboende och 9 korttidsplatser på vårt boende Sigghusberg under 2020.

Hjo kommun samverkar med KHF Äldrehem i Hjo, ekonomisk förening, genom hyresavtal avseende tre särskilda boenden inom LSS och äldreomsorgs verksamheten (Sigghusberg, Villa Rosell samt Gjutaren). Föreningen är en kooperativ hyresförening där kommunen, tillsammans med Riksbyggen och de boende är medlemmar.

Arbete och socialtjänst

I verksamhetsområde Arbete och socialtjänst ingår Individ- och familjeomsorg. Kommunens individ- och familjeomsorg har genom åren haft få placeringar i familjehem och/eller institutionsboende, med låga kostnader som följd. De senaste åren har dock antalet placeringar ökat i såväl Sverige generellt sett och så även i Hjo vilket lett till underskott i hela verksamhetsområdet Arbete och socialtjänst. Förstärkning har skett med budgetmedel för att täcka de befarade långsiktiga placeringarna samt till personella resurser för att kunna hitta egna familjehem, men utvecklingen är oroande.

Finansiella risker

Kommunens räntebärande skulder uppgick per 2021-12-31 till ca 208 mnkr och den genomsnittliga räntesatsen till ca 0,5 procent. Lånen förfaller till betalning mellan 3 månader och 10 år vilket också är spridningen i räntebindningstid.

Kommunens har ingen överskottslikviditet utan likviditetsreserven utgörs av en checkräkningskredit om 40 mnkr. Kommunen har således inga kortfristiga placeringar eller risker förknippade med detta.

Beträffande kreditrisk så har kommunen en relativt låg skuldsättning per invånare och låneutrymmet hos Kommuninvest kan anses betryggande.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Även 2021 har präglats av den pågående Covid-19 pandemin. Många av medarbetarna och har under en lång tid varit tvungna att jobba under påfrestande förhållanden med skyddsutrustning och i många fall med minskad personalstyrka, då det varit ont om vikarier pga. hög sjukfrånvaro. För en del medarbetare har det inneburit att man fått ställa om till digitalt arbete vilket i sig har inneburit en stor omställning. Under senvåren och sommaren minskade emellertid smittspridningen vilket gjorde det möjligt att öppna upp verksamheter som varit stängda under en lång period. Guldkroksbadet som under 2020 öppnat upp med omfattande besöksrestriktioner, kunde nu erbjuda Hjoborna och besökare, att i större omfattning njuta av bad och rekreation. En framgångsfaktor under den här långa perioden av pandemi har varit den lilla kommunens styrka. Det har varit nära till samarbete och dialog och det har funnits en kraft i att alla velat göra det bästa av situationen. Arbetet med att förbättra och utveckla den kommunala verksamheten har fortsatt under förändrade förutsättningar.

Näringslivet och föreningsverksamhet, inom bl a idrottsverksamhet, har haft ytterligare ett år med begränsningar och restriktioner som påverkat möjligheten att utöva sin verksamhet. Rent ekonomiskt har Hjo kommun inte lidit skada av pandemin. Statsbidragen som erhållits har snarare överstigit de merkostnader som pandemin har medfört, vilket för övrigt gäller de allra flesta kommunerna i Sverige.

Trots pandemins utmaningar med många restriktioner och hög sjukfrånvaro har förvaltningen tillsammans med sina samarbetspartners lyckats med att färdigställa om- och tillbyggnation av Korsberga skola enligt fastslagen tidplan. En fin utomhusinvigning genomfördes under hösten tillsammans med barn, lärare och kommunledning. Hjo kommun har också färdigställt vår nya skola, Estrid Ericsonskolan, den största investeringen som kommunen gjort på mycket länge. Även detta stora projekt har löpt på enligt tidplan och skolan står klar att ta emot sina elever och lärare vid skolstarten 2022.

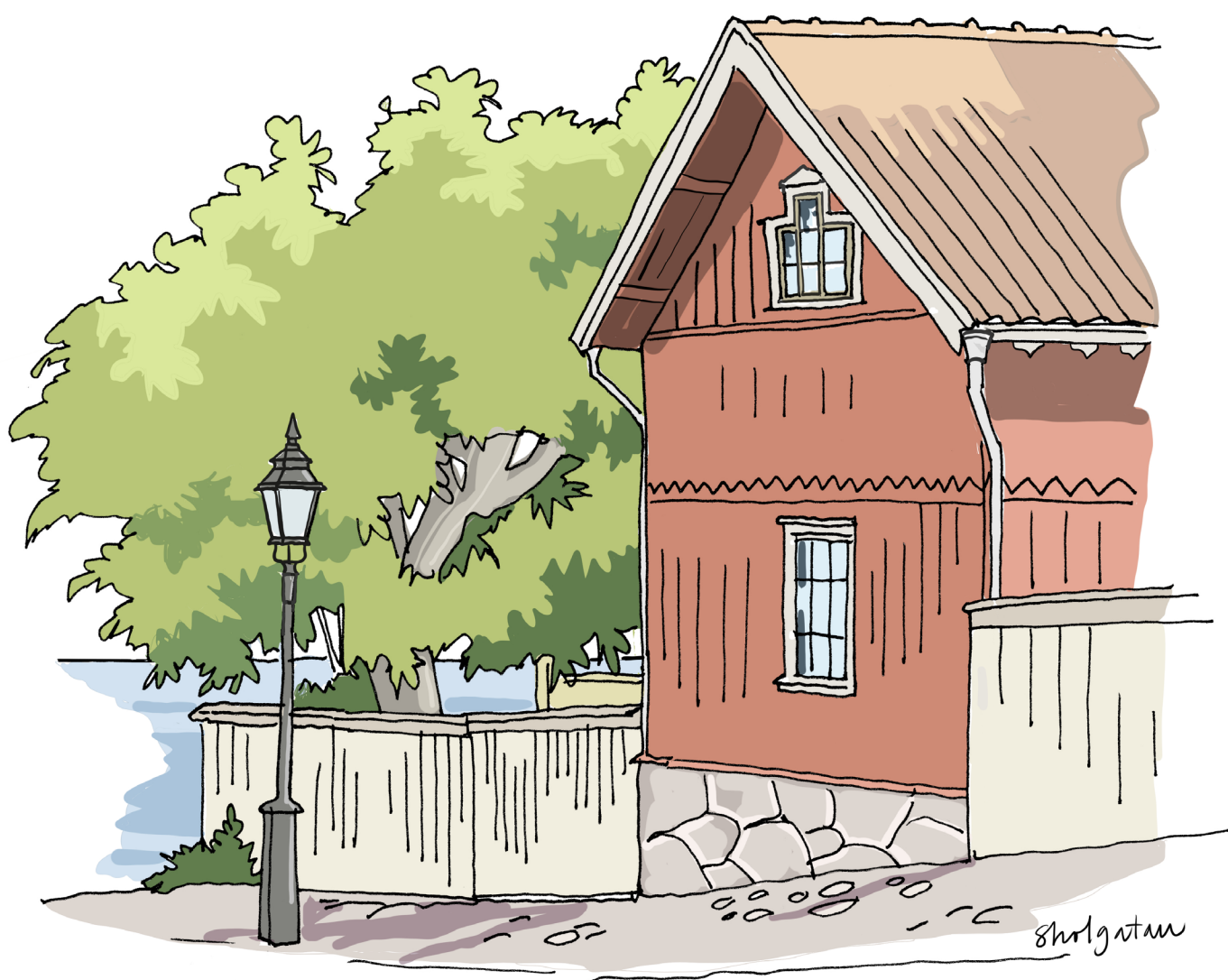
Samlingssalen i Gate som också används som idrottshall för Fågelås skola fick sig ett rejält ansiktslyft under 2021. Färdigställandet var efterlängtat och även här genomfördes en invigning under trevliga former.

Arbetet med heltid som norm har tagit små steg framåt men pandemins återverkningar har lagt sina begränsningar på projektet. Stort fokus har under året fått läggas på att överhuvudtaget

kunna bemanna verksamheterna då året präglats av hög sjukfrånvaro. Organisationen har dock enträget fortsatt arbetet med heltid som norm och fokuserat det fortsatta arbetet inom särskilt boende med start inom demensverksamheten. En ständig dialog och kommunikation mellan ledning, medarbetare och fack är centralt för att komma framåt i detta arbete, det handlar mycket om att bryta traditioner och kultur med bla förändrade sätt att schemalägga samt att behöva arbeta på andra ställen än sin ordinarie arbetsplats.

Den ståtliga långbänken utmed strandpromenaden färdigställdes under året och den har bidragit till att fler valt det vackra gångstråket som sin vardagspromenad. Att kunna sätta sig ner en stund, med en stunds eftertanke och reflektion, har långbänken bidragit till.

Socialtjänsten har under året haft en stor tillströmning av orosanmälningar främst avseende barn- och familj. Det är för tidigt att säga något om orsaken till detta men pandemin kan vara en orsak till ökningen. Hjo har historiskt sett haft få placeringar i familjehem och/eller institutionsboende jämfört med riket i övrigt, men från 2019 har antalet placeringar ökat. Mer budgetmedel avsattes för detta inför 2021 men trots detta har avsatta budgetmedel inte räckt till. Arbetet med att söka egna familjehem har påbörjats men inte fått den avsedda effekten pga den kraftiga ökningen av orosanmälningar, då familjehemssekreteraren fått tas i anspråk för ordinarie handläggning.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING

Hjo's vision är "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo". För att nå vår vision så satsar kommunen på sex utvecklingsområden: Boende, Besökare, Vättern, Levande Hjo, Hållbarhet & natur och Tillsammans. Kommunfullmäktige styr mot visionen genom att ange mål för kommunens arbete, mål som är nyckelfaktorer för att nå visionen inom respektive utvecklingsområde. Dessa mål följs upp vid delårsboks slut och vid årsboks slut för att se om vårt arbete leder i rätt riktning mot vår vision.

En vision och en tydlig målmodell som utgår ifrån kommunens vision

För att långsiktigt styra Hjo kommun har kommunfullmäktige fastställt en vision för Hjo kommun "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo" och sex utvecklingsområden som är centrala för att nå visionen. Varje år fastställer kommunfullmäktige en Budget och verksamhetsplan. I budgeten finns de prioriterade mål som särskilt ska följas upp för att se om vi är på väg att uppnå visionen. Dessa följs upp i årsredovisningen.

En gemensam värdegrund

Hjo kommun styrs också genom värderingar. Genom att leva vår värdegrund – Det goda mötet - bidrar vi som arbetar i Hjo kommun till att uppfylla visionen.

Medborgarfokus

Kultur och värderingar handlar inte bara om Hjo kommuns interna värdegrund utan är större än så: det handlar om ett samspel mellan kommuninvånare, förtroendevalda och medarbetare. Medborgardialog är ett viktigt verktyg för att stötta det representativa systemet.

Rollfördelning mellan politiker och tjänstepersoner

För att kommunens styrning ska fungera optimalt krävs en tydlig rollfördelning mellan politiker och tjänstepersoner. Politikernas roll är att tydliggöra vad det är man vill uppnå och när i tiden detta skall vara gjort. Tjänstepersonens roll består av att beskriva hur uppdraget kommer att utföras och av vem.

Budget- och uppföljningsprocessen

Kommunens budget- och uppföljningsprocess finns beskriven i särskild plan antagen av kommunfullmäktige.

Processen innebär i korthet att budgetarbetet indelas i en vårprocess och en höstprocess. I vårbudgeten som antas av fullmäktige i juni månad fastställs framförallt investeringsbudget för det närmaste året samt en investeringsplan för de nästkommande fyra åren.

Under vårprocessen antas vidare en preliminär driftbudget innehållande ekonomiska ramar för respektive politikområde. Då kommunen endast består av två nämnder (inkl. byggnadsnämnd), sker indelning av verksamheten istället i politikområden. Under hösten uppdateras sedan budgetförutsättningarna med bland annat nya skatteprognoser från SKR och uppdaterad information från förvaltningen. Slutliga drifts och investeringsbudgetar antas sedan av kommunfullmäktige under november månad, då också skattebasen fastställs.

Uppföljning av det ekonomiska utfallet sker fyra gånger per år (efter utfallet för mars, maj, augusti och oktober månad).

Uppföljningen efter augusti månad är den mest djupgående och sker i form av en delårsrapport för årets första åtta månader. I samband med detta redovisas också arbetet med att uppnå kommunfullmäktiges prioriterade mål upp och en prognos för målnuppfyllande upprättas. Slutlig uppföljning av såväl verksamhetsmål som finansiella mål sker sedan i årsredovisningen.

Styrdokument - gemensam struktur

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan genom olika styrdokument styra verksamheten. Det finns "Riktlinjer för Hjo kommuns styrdokument" som förtydligar vilka olika typer av styrdokument som finns i Hjo kommun och vilken beslutsnivå som gäller. Styrdokumentet i Hjo ska vara tillgängliga, enkla och så få som möjligt för att skapa goda förutsättningar för delaktighet, styrning och uppföljning.

Intern kontroll

I början av året upprättas en plan för intern kontroll som täcker hela kommunstyrelsens förvaltning. Planen antas av kommunstyrelsen, vanligtvis under februari månad. Det interna kontrollarbetet bedrivs sedan under året. Resultatet avrapporteras till kommunstyrelsen efter årets slut tillsammans med åtgärder som antingen redan genomförts eller som kommer att genomföras för att öka den interna kontrollen. När allvarliga och sannolika risker uppdagas som skulle få allvarliga konsekvenser så inväntar inte förvaltningen den samlade rapporteringen vid årets slut utan åtgärder vidtas då direkt för att minska risken.

Till sin hjälp har förvaltningen riktlinjer för intern kontroll och en rutin med mallar samt en informationsbroschyr som förklarar syfte med mera. Dessa finns på kommunens intranät.

Kommunfullmäktige i Hjo har antagit ett styrsystem som sammanfattar hur Hjo kommun styrs. Styrsystemet kan ses som en verktygslåda i vilken det ligger sex olika verktyg. Tillsammans utgör de en garant för att kommunens verksamheter bygger det samhälle som vi demokratiskt har beslutat om.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Hjo's vision är "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo". För att nå vår vision så satsar kommunen på sex utvecklingsområden: Boende, Besökare, Vättern, Levande Hjo, Hållbarhet & natur och Tillsammans. Kommunfullmäktige styr mot visionen genom att ange mål för den kommunala organisationens arbete, mål som är nyckelfaktorer för att nå visionen inom respektive utvecklingsområde. Dessa mål följs upp vid delårsbokslut och vid årsbokslut för att se om vårt arbete leder i rätt riktning mot vår vision. En del av kommunfullmäktiges prioriterade mål är ettåriga men de flesta är långsiktiga – de anger ett önskat resultat i ett längre perspektiv, ett antal år längre fram i tiden.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning bygger på långsiktigt tänkande och att varje generation som lever och verkar i Hjo står för de kostnader som de ger upphov till. I kommunlagen ställs krav på att kommunfullmäktige ska besluta om särskilda mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin som har betydelse för God ekonomisk hushållning. Den kommunala verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det så kallade balanskravet. På lång sikt räcker det inte med ett nollresultat för att bevara kapaciteten. Det krävs ett årligt överskott för att finansiera investeringar och för att säkerställa att det egna kapitalet inte minskar i värde. För Hjo kommun innebär God ekonomisk hushållning att resurserna i verksamheten ska användas till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Visionens utvecklingsområden och kommunfullmäktiges prioriterade mål är styrande för all verksamhet och utveckling. De ekonomiska förutsättningarna i budgeten styr takten i vår strävan att uppfylla visionen.

Analys och bedömning av god ekonomisk hushållning

Nedan följer en redovisning av det arbete som gjorts för att nå kommunfullmäktiges prioriterade mål för verksamheten. År 2021 har kommunfullmäktige beslutat om 20 mål för den kommunala organisationen. Av dessa är 17 mål riktade till kommunens verksamheter och tre är finansiella mål för Hjo kommun. Utöver dessa har även bolagen ett antal mål genom ägardirektiv.

Ambitionen är att det till varje mål ska finnas en indikator som ger signaler om att vårt arbete leder till önskat resultat. Till flertalet av målen finns en indikator men för tre mål sker bedömning av måluppfyllelsen helt utifrån genomfört arbete. Det är önskvärt att indikatorerna utvecklas positivt men i bedömningen av måluppfyllelsen lägger vi stor vikt vid genomfört arbete och kvalitativa signaler. Utvärderingen av måluppfyllelsen görs för vart och ett av målen.

- ✓ Uppfyllt
 — Delvis uppfyllt
 ✗ Ej uppfyllt

Sammanställning måluppfyllelse

Utvecklingsområde 1: Boende - Lätt och gott att leva

	Utfall 2021
1. Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningsutveckling	✓
2. Det ska vara lätt att välja hållbara trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik i Hjo kommun. Hjo kommun fokuserar särskilt på att upprätthålla god kollektivtrafik till Skövde.	—
3. Hjoborna ska känna sig trygga med att här erbjuds vård och omsorg samt socialt stöd av god kvalitet i livets olika faser	✓
4. Hjo kommun ska verka för att uppfylla målen i bredbandsstrategin för Sverige	✓
5. Eleverna i Hjo kommun ska nå ökade kunskapsresultat tack vare en skola präglad av lustfyllt lärande, studiero och trygghet	✓
6. Hjo kommun stödjer varje individ, utifrån dennes unika resurser, på vägen till en egen försörjning och ett eget arbete eller studier	✓
7. Det ska vara enkelt att få plats på förskola i Hjo kommun	✓

Utvecklingsområde 2: Tillsammans - Goda möten förverkligar visionen

8. Hjo kommun ska använda smart teknik och digitaliseringens möjligheter för att underlätta arbetet och öka servicen för våra kommuninvånare och besökare	—
9. I Hjo ska vi ha ett gott företagsklimat	—
10. I Hjo kommuns alla verksamheter ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är enkelt att kontakta kommunen	—
11. I Hjo ska man kunna vara med och påverka kommunen	—

Utvecklingsområde 3: Levande Hjo - Händelser året runt

12. I Hjo ska invånarna vara nöjda med fritidsutbudet	✓
13. I Hjo ska invånarna vara nöjda med kulturutbudet	✓
14. Hjo ska ha ett levande centrum med en positiv handelsutveckling	—

Utvecklingsområde 4: Hållbarhet och natur - Resurssnålt med hög livskvalitet

15. Hjo ska vara fossiloberoende 2030. Detta innebär att hela Hjo ska ha minskat sina växthusgasutsläpp med 80% jämfört med år 1990	✗

Utvecklingsområde 5: Besökare - Gäster som längtar tillbaka

16. Hjo ska få fler besökare	✓

Utvecklingsområde 6: Vättern - Liv vid vatten

17. Hjo kommun ska arbeta för att skydda Vättern mot föroreningar	✓

Ekonomi

18. Årets resultat ska uppgå till lägst 11 mnkr (2020 var målet 8 mnkr)	✓
19. Investeringarna ska till 70% finansieras med egna medel under mandatperioden 2019-2022	✗
20. Soliditeten inkl. pensionsåtaganden ska årligen bibehållas eller förbättras	✓
21. Soliditeten i koncernen Hjo Stadshus AB ska öka med minst 1% per år från och med år 2015 och senast år 2025 uppgå till minst 25%	✓
22. Soliditeten i Hjo Småindustrier AB ska uppgå till minst 30%	✓
23. Taxor för elnät och fjärrvärme i Hjo Energi AB bör ligga under regiongenomsnittet	✓

Utvecklingsområde I:

Boende - Lätt och gott att leva

Hjo har en enorm potential att bli en levande och vacker boendeort med vårt sjö nära läge. Det ska vi ta vara på och göra ännu mer av. I framtiden Hjo är det gott att leva och enkelt att få livspusslet att gå ihop. Ett brett utbud av bostäder, goda kommunikationer och en stark gemenskap lockar allt fler till Hjo. Många uppskattar att Hjo särskilt prioriterar verksamheter som riktar sig till barn och unga.

I. Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningsutveckling.

Arbetet under året som gått

Det är många olika faktorer som har betydelse för att Hjo ska vara en attraktiv boendekommun. Samtliga fullmäktiges mål och arbetet med att nå dessa bidrar men redovisningen nedan fokuserar på samhällsplanering och fysisk miljö och de insatser som görs för att skapa förutsättningar för att fler ska kunna leva, bo och verka i Hjo.

Många av våra invånare pendlar till arbete och studier, främst till Skövde. Det är därför viktigt att vi skapar möjligheter för bostadsbyggande och stärker vår attraktivitet som boendeort. För att fler ska kunna välja Hjo som boendeort är det viktigt att det finns bostäder för människor i olika skeden av livet. Kommunens främsta uppgift är att skapa förutsättningar för ny- till och ombyggnad av bostäder genom samhällsplanering och detaljplanearbete.

• Planering för bostäder

I nuläget råder det underskott på bostäder i Hjo och efterfrågan är stor. Vid utgången av 2021 var samtliga 22 villatomter på det senaste exploateringsområdet Knäpplan Västra sålda eller tingade. Under 2021 har Plan och bygg arbetat med två detaljplaner för småhusbebyggelse på Knäpplan Södra och Siggahusen som kommer att möjliggöra byggstart för cirka 50 småhus sommaren 2023.

I slutet av året köpte Hjo kommun ett markområde norr om den nya Estrid Ericsonskolan. Området är sedan tidigare detaljplanlagt för drygt 30 villor. Ambitionen är att cirka hälften av dessa tomter ska vara byggklara sommaren 2023. Den första etappen av Wennergrens byggnation av lägenheter på Sjörödsområdet som omfattar cirka 75 lägenheter beräknas vara klar under 2025.

Tillgången på radhus och bostadsrätter i Hjo är relativt låg och under de senaste åren har det kommit önskemål från invånare om andra boendeformer än villor och hyresrätter. Samhällsbyggnad har under året tagit fram en riktlinje för markanvisning. Markanvisningar gör det möjligt att tillskapa andra boendeformer än renodlad villabebyggelse på mark som ägs av Hjo kommun. I slutet av året beslutade kommunstyrelsen att markanvisa delar av Knäpplan Södra för radhusbebyggelse.

De senaste åren har efterfrågan på mark för industri och annan kommersiell verksamhet varit stor och i nuläget återstår ett fåtal tomter på det norra industriområdet. Under året har samhällsbyggnad påbörjat en detaljplan för att utöka industriområdet i norr samt tre ändringsplaner för ökad byggrätt inom befintliga industriområden.

Arbetet med en ny översiktsplan har inte startat under året men under 2022 ska förvaltningen göra en handlingsplan med kalkyl, tidplan och projektorganisation.

• Offentlig miljö

Lekplatsen i Stadsparken är kommunens mest välbesökta men behöver rustas upp och göras mer tillgänglig för barn och vuxna med funktionsnedsättningar. Under 2021 har Gata/park gjort en förstudie i samarbetet med Tibro hantverksakademi kring hur den framtida utformningen kan se ut. En del i detta arbete var en enkät som gick ut till barn på förskolorna i Hjo där de fick lämna förslag och önskemål. Ambitionen är att upprustningen ska upphandlas och genomföras under 2022.

Renoveringen av vägbrytaren i hamnen påbörjades under senvin-tern och var färdig vid årsskiftet 21/22.

• Verksamhetslokaler

Välfungerande och likvärdiga förskolor och skolor har betydelse vid valet av bostadsort och under 2021 har förvaltningens fastighetsavdelning tillsammans med Barn och Utbildning haft fokus på nybyggnad, tillbyggnad och renovering av verksamhetens lokaler.

Byggnationen av den nya skolan på Lundbyområdet, Estrid Ericsonskolan, påbörjades under våren 2020 och avslutades vid årsskiftet 21/22. För att möta behovet av fler platser på förskolan i Korsberga har det gjorts en om- och tillbyggnad av skolan för att även förskolan ska rymmas under samma tak. De nya lokalerna stod färdiga under hösten och verksamheten har flyttat in.

Fågelås skola i Gate har sin idrottsundervisning i en samlingssal som ligger i anslutning till skolan. För att få en högre likvärdighet i lokaler mellan våra skolor har samlingssalen fått en ansiktslyftning och anpassats för att fungera bättre för idrottsundervisning.

Lokaler för våra verksamheter medför kostnader i form av hyra, drift, skötsel och underhåll och det är viktigt att vi har ändamålsenliga lokaler i rätt mängd. Under 2021 har förvaltningen gjort en översyn av fastighetsverksamhetens organisation och arbetssätt som mynnade ut i ett antal förbättringsområden. Under året har informationen på Eira kring fastighetsavdelningens tjänster förtydligats och med start i mars 2022 ska samhällsbyggnad ta initiativ till att kalla samtliga verksamheter till lokalplaneringsträffar för att förbättra planeringen av det framtida lokalbehovet.

Som ett resultat av översynen av kommunens inhyrda lokaler beslutade förvaltningen under 2020 att säga upp de lokaler som Barn och utbildning hyrt av Hjo Folkhögskola. Vuxenutbildningen, SFI och Introduktionsprogrammen flyttade under hösten 2022 in i nyrenoverade lokaler på Vallgården som ägs av Hjo kommun.

Bedömning av måluppfyllelse

De senaste åtta åren har antalet invånare i Hjo ökat varje år från 8 807 år 2013 till 9233 vid utgången av 2021. Ökningen under året är blygsam men i skrivande stund, mitten av februari 2022, är antalet invånare 9270. Många mindre kommuner som ligger långt från storstadsnoder kämpar med att behålla invånare och därför är det positivt att Hjo de senaste åren inte bara lyckats behålla, utan också ökat antalet invånare.

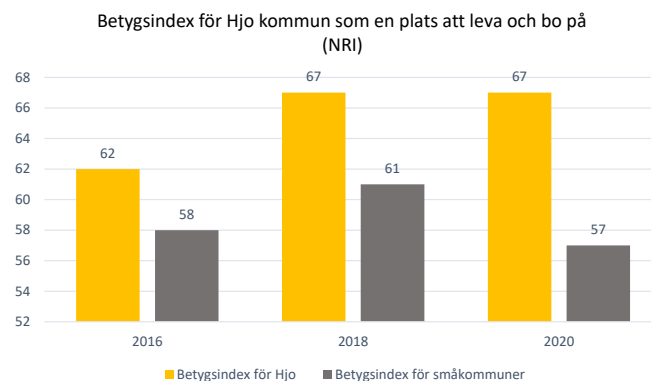
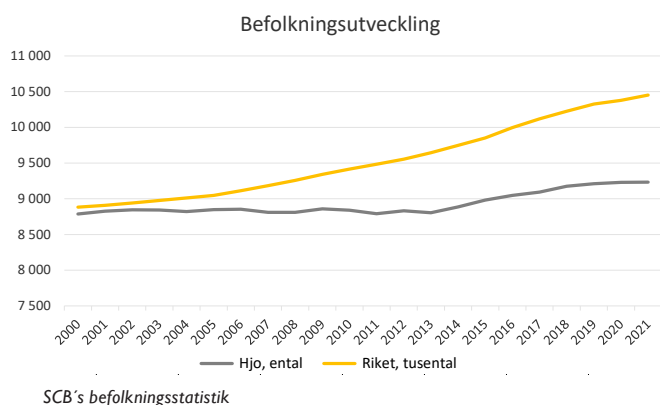
I SCB:s medborgarundersökning som senast genomfördes 2020 ger de som svarat fortsatt höga betyg till Hjo som en plats att leva och bo på. De som svarar är nöjda med möjligheterna att hitta bra boende och är mycket nöjda med hur trivsam bebyggelsen är.

Medborgarundersökningen visar också att medborgarna är nöjda med hur tryggt det är vistas utomhus på kvällar och nätter. De är också relativt trygga när det handlar om utsatthet för hot, rån och inbrott. Hjos attraktivitet påverkas av arbets- och utbildningsmöjligheter inom rimligt avstånd. Även här visar undersökningen att de som svarat är nöjda.

I Hjo är det nära till naturen. Välskötta parker, grönområden, lekplatser och närhet till Vättern bidrar till att Hjo upplevs som en attraktiv boendekommun. Även här visar medborgarundersökningen att de som svarat är mycket nöjda med tillgänglighet till och skötsel av offentliga platser och grönområden

Ändamålsenliga och välskötta verksamhetslokaler påverkar kvaliteten i våra verksamheter och har stor betydelse för alla de som vi finns till för och medarbetares arbetsmiljö. Kommunens verksamhetslokaler håller hög standard och flera skolor och omsorgsfastigheter är nybyggda eller nyligen renoverade.

Den sammanfattande bedömningen är att målet är uppnått.

2. Det ska vara lätt att välja hållbara trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik i Hjo kommun. Hjo kommun fokuserar särskilt på att upprätthålla god kollektivtrafik till Skövde.

Arbetet under året som gått

Under våren 2021 antog kommunfullmäktige den cykelstrategi som förvaltningen arbetat fram. Målet med strategin är att Hjo ska bli en bättre cykelkommun genom att främja vardagscyklingen så att fler människor väljer cykeln framför bilen vid korta resor inom tätorten.

I Cykelstrategin är fem "områden" utpekade som nyckelfaktorer att arbeta vidare med för att ställa om till mer cykling i Hjo:

- Cykeln ska upplevas som ett snabbt, säker och smidigt alternativ till bilen
- Cykelinfrastruktur: Tillgång till cykelvägar och cykelparkeringar
- Cykling inom kommunens organisation- Kommunens anställda är viktiga förebilder
- Cykelkultur: Attityder och kommunikation/information och inspiration
- Främja cykelturism

De nya cykelparkeringar som samhällsbyggnad planerade i hamnområdet har inte anlagts under året men ligger med som en åtgärd under 2022.

Befintligt cykelnät i Hjo kommun har inventerats och kommer att läggas in i den nationella vägdatabase, NVDB, för att vi ska kunna ta fram snygga och användarvänliga cykelkartor för medborgare och besökare.

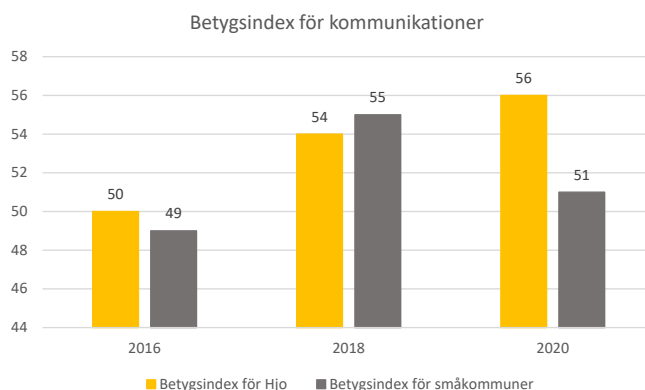
Under våren 2021 presenterade samhällsbyggnad en utredning om införande av parkeringsavgifter vid särskilt attraktiva lägen i Hjo stad. Syftet med parkeringsavgifter var, och är, att öka omsättningen på parkeringsplatserna och förbättra tillgängligheten för de som måste transportera sig med bil. Det är också viktigt av klimat, miljö- och hälsoskäl att Hjo kommun försöker stimulera till hållbart vardagsresande. Utredningen mynnade ut i politiskt beslut om parkeringsavgifter i hamnområdet under perioden juni till augusti. Sommaren 2021 infördes avgiftsbelagd parkering i Hjo för första gången. Utvärderingen som gjordes under hösten visade att införandet av parkeringsavgifter fick önskad effekt och avgiftsbeläggning kommer gälla även under sommaren 2022.

Bedömning av måluppfyllelse

Medborgarundersökningen 2020 visar att Hjoborna är relativt nöjda med kommunikationerna. Mest nöjd är man med tillgången till gång- och cykelvägar samt möjligheterna att transportera sig med bil inom Hjo och till och från Hjo. Däremot tycker man att möjligheterna att resa kollektivt är mindre bra. Kollektivtrafiken mellan Hjo och Skövde är väl utbyggd, men i övrigt är det svårt att pendla med kollektivtrafik för att tex arbeta på annan ord.

För att fler ska välja bort bilen vid korta resor är det viktigt att det upplevs som snabbt, säkert och smidigt att promenera eller cykla. I cykelstrategin framgår att cyklisterna har en relativt hög grad av nöjdhet med Hjo som cyklingskommun. Framförallt får cykelvägarna och skötseln av dessa goda betyg. Det område där Hjo får sämst omdöme är cykelklimatet: De som deltog i de undersökningar som låg till grund för strategin upplever att bilen och cykeln kommer i konflikt i samhällsplaneringen. Andelen som svarar att kommunen arbetar aktivt med förbättringar av cykelklimatet är lägre i Hjo än genomsnittet för de deltagande kommunerna. Det är också en lägre andel i Hjo som anser att cyklingen ges tillräckligt hög prioritet i den fysiska planeringen. Det kommande arbetet med åtgärder i linje med cykelstrategin kommer att resultera i att cykelklimatet förbättras vilket är en viktig för att fler ska välja bort bilen på kortare sträckor.

Mot bakgrund av detta är bedömningen att målet är delvis uppnått.

SCB's medborgarundersökning

3. Hjoborna ska känna sig trygga med att här erbjuds vård och omsorg samt socialt stöd av god kvalitet i livets olika faser.

Vård- och omsorgsverksamhetens arbete under året som gått

Vård och omsorg av god kvalitet förutsätter en säker vård och omsorg där brukaren känner delaktighet och får ett gott och respektfullt bemötande. Våra verksamheter har fortsatt präglats av Covid 19 pandemin. Inte minst genom att möjligheten till möten och samverkan mellan människor förändrades och till viss del begränsades helt. Under delar av året har bemanningssituationen varit mycket ansträngd men samtliga medarbetare har gjort en fantastisk insats under året.

Verksamheten har pandemin till trots arbetat med flera aktiviteter för att erbjuda vård, omsorg och socialt stöd av god kvalitet.

Genomförandeplaner, bemanning och kvalitet

Chefer och medarbetare har tillsammans arbetat vidare med att gå igenom och uppdatera samtliga brukares genomförandeplaner. Genomförandeplanen finns för att säkerställa att insatserna utformas utifrån individens behov och önskemål och att insatserna följs upp och utvärderas. Det finns ett behov av att öka kunskapen kring varför genomförandeplaner och social dokumentation är viktig.

De människor som får stöd och vård möter flera olika yrkesgrupper inom vård- och omsorgsverksamheten och därför är det viktigt att informationsöverföringen mellan våra medarbetare fungerar väl. Under året har verksamheten startat upp ett nytt arbetssätt för detta som upplevts mycket positivt bland medarbetarna.

Resan mot heltid som norm har fortsatt under året. En ny bemanningsprocess har arbetats fram under året och särskilda boenden arbetar nu med en mer långsiktig schemaplanering. Alla särskilda boenden har nu schemalagda APT vilket säkerställer alla medarbetares möjlighet att kunna påverka och vara delaktiga i arbetsplatsens utveckling.

För att stärka arbetet med kvalitetsutveckling har ett kvalitetsråd bildats där enhetschefer, verksamhetsutvecklare och vård- och omsorgschef ingår. Nästa steg är att involvera medarbetarna. Alla enheter ska hitta arbetsformer där enhetschef och medarbetarna tillsammans går igenom resultat av avvikelser, brukarundersökningar och annan egenkontroll för att planera, dra slutsatser, förbättra, och utveckla verksamheten.

Förebyggande verksamhet

På grund av pandemin kunde Rödingens träffpunkt och dagverksamheten inte starta upp planerade aktiviteter förrän i september 2021. Under hösten fick verksamheten på Rödingen lite nya former. Den tidigare biståndsbedömda dagverksamheten utvecklades till förmån för en öppen mötesplats med fokus på social samvaro, förebyggande hälsoarbete och uppsökande verksamhet. Målet med förändringen är att minska ofrivillig ensamhet. De personer som sedan tidigare hade beslut om dagverksamhet behöll dessa men inga nya tillkommer. Verksamheten med den öppna mötesplatsen startades i januari 2022.

Som ett led i att öka kvaliteten och förbättra det förebyggande arbetet inom demensomsorgen anställdes en demenssamordnare under hösten. Tjänsten är en projektanställning med syfte att ta fram en struktur och ett fungerande arbetssätt för att nå fler demenssjuka i ett tidigt skede. Demenssamordnaren har startat upp ett nära samarbete med biståndshandläggare, anhörigstödare och gett handledning till enskilda verksamheter i frågor kring demensvård. Samarbete är även inlett med primärvården och detta kommer vidareutvecklas under 2022.

Arbete och socialtjänsts arbete under året som gått

Kvalité, rättssäkerhet och genomförandeplaner

Hjörborna ska känna sig trygga med att Arbete och Socialtjänst erbjuder socialt stöd av god kvalitet. Eftersom stora delar av arbetet handlar om myndighetsutövning är rättssäkra bedömningar av den enskildes behov viktigt. Uppföljning sker varje år i den årliga internkontrollen och via verksamhetens egenkontroll som bland annat består av uppföljning av överklagade beslut till Förvaltningsrätten. Årets kontroller visar att verksamheten håller en hög kvalitet i de kontrollmoment som har granskats.

Eftersom kontrollerna under 2020 visade att antalet uppdaterade genomförandeplaner var lågt har verksamheten under året arbetat för öka antalet. Detta arbete har gett resultat och kontrollen vid årets slut visade att genomförandeplaner fanns upprättade för och tillsammans med den enskilde i en tillfredsställande omfattning.

Under hösten 2021 påbörjade enhetschefer, medarbetare och verksamhetutvecklare en utbildning kring hur vi kan förbättra uppföljningen och utvärderingen av de insatser som görs. Syftet är att säkerställa att beviljade insatser ger önskat resultat.

Uppföljning av överklagade beslut inom myndighetshandläggningen visar att det stora flertalet beslut inte leder till ändring i de fall beslut överklagas. Detta innebär att socialtjänsten i stor utsträckning fattar korrekta beslut i sin myndighetsutövning.

För ytterligare förbättra rättssäkerheten och stötta handläggare i myndighetsutövningen har verksamheten påbörjat ett arbete med att ta fram riktlinjer för all myndighetshandläggning. Riktlinjerna kommer att färdigställas under 2022.

Familjehemssekreterare

Sedan ett flertal år tillbaka är det en utmaning för samtliga kommuner i landet att rekrytera och behålla familjehem, kontakthem och kontaktpersoner. Under sommaren anställdes en familjehemssekreterare för att utveckla Hjo kommuns arbete med detta.

Den 1:e januari 2020 inleddes barnkonventionen i svensk lag. Under året har vi arbetat med att fördjupa oss i barnkonventionens artiklar för att ytterligare stärka barnrättsperspektivet i socialtjänstens arbete med utsatta barn och ungdomar.

Bedömning av måluppfyllelse

Under året har Socialstyrelsen inte genomfört sin årliga brukarundersökning. Förvaltningen har därför genomfört egna brukarundersökningar inom såväl Vård- och omsorgsverksamheten som Arbete och socialtjänst. Resultaten, som du kan läsa mer om i Vård- och omsorgs respektive Arbete och socialtjänsts kvalitetsredovisningar, visar på en hög grad av nöjdhet och att de som svarat känner sig trygga med att den vård- och omsorg som erbjuds är av god kvalitet.

Personalkontinuiteten har fortsatt att vara en stor utmaning i hemvården och siffrorna har varit de högsta sedan mätningen inleddes. Mycket hög sjukfrånvaro och låg tillgång till vikarier kopplat till Covid 19 pandemin är en del av förklaringen men utmaningen fanns redan före pandemin. Verksamheten har krav på sig att åtgärda dessa siffror kommande år.

Under året har drygt 100 personer som fått omsorg via hemtjänsten svarat på en enkät kring hur de upplever sin vård och omsorg. 96 % tycker att de får den omsorg de behöver. Majoriteten, 92 % är nöjda eller mycket nöjda med personalens bemötande och 94 % tycker det känns tryggt eller mycket tryggt att bo hemma med stöd av hemvården.

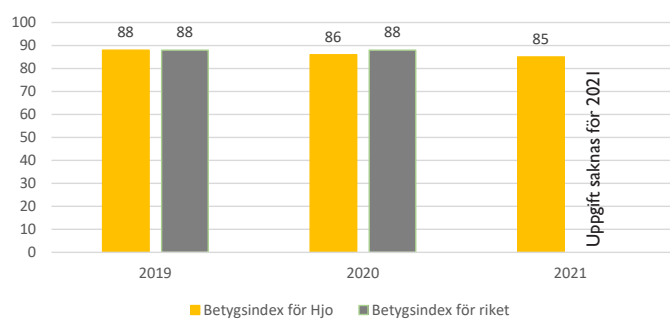
Årets brukarundersökning bland de som får personlig assistans visar att drygt 80 % tycker att de får den hjälp de behöver och att drygt 70 % trivs med sina assisteranter.

Inom Arbete och socialtjänst har andelen som uppger att de är nöjda med socialtjänstens insatser ökat jämfört med tidigare år. Den årliga kontrollen av genomförandeplaner under 2021 visade att genomförandeplaner fanns upprättade för och tillsammans med den enskilde i en tillfredsställande omfattning. Årets brukarundersökning visar att andelen klienter som är nöjda med insatsen från socialtjänsten ökade från 87 % under 2020 till 95 % under 2021.

Den sammanfattande bedömningen är att målet är uppnått.

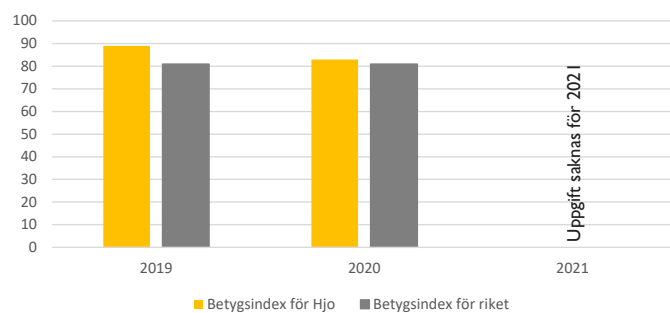
Den som vill fördjupa sig i Vård- och omsorgs respektive Arbete och socialtjänst systematiska kvalitetsarbetet kan läsa mer i den årliga kvalitetsredovisningen och patientsäkerhetsberättelsen.

Andel nöjda brukare inom hemtjänsten

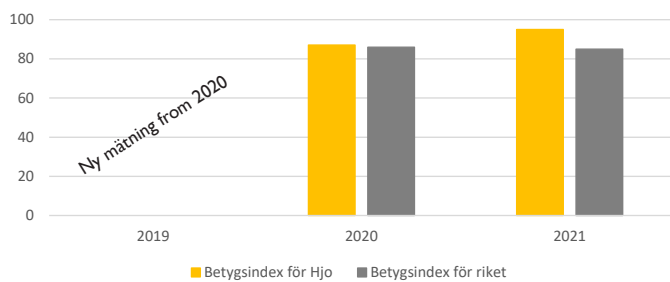
Källa: SoS brukarundersökning

Andel nöjda brukare inom SÄBO

Källa: SoS brukarundersökning

Andel klienter inom Socialtjänsten som är nöjda med insatsen

Källa: Egen enkät

4. Hjo kommun ska verka för att uppfylla målen i bredbandsstrategin för Sverige

Bedömning av måluppfyllelse

Målet för regeringens bredbandsstrategi för Sverige är att 95 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100Mbit/s senast 2020. Den senaste rapporten från Post och Telestyrelsen, som grundar sig på läget i slutet av 2020, visar att 99,96 % av befolkningen och 99,81 % av arbetsställena i Hjo kommun har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s (eller har det i sin absoluta närhet). Under 2021 har Hjo energi anslutit ytterligare 278 nya kunder och det totala antalet anslutningar via Hjo Energi uppgår till 2813 vid utgången av år 2021.

Post- och telestyrelsen publicerar sin statistik över täckningsgrader och bredbandshastighet för 2021 i slutet av mars men redan vid slutet av 2020 hade Hjo kommun nått målet i bredbandsstrategin för Sverige.

Bedömningen är att målet är uppnått

Indikator: Post och telestyrelsen	2019	2020	2021
Andel av befolkningen i Hjo kommun som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s	93%	100%	*
Antal nätanslutna kunder	2 186	2 523	2 813

* Telestyrelsen publicerar statistik avseende 2021 i slutet av mars 2022

5. Eleverna i Hjo kommun ska nå ökade kunskapsresultat tack vare en skola präglad av lustfyllt lärande, studiero och trygghet

Arbetet under året som gått

I analysen av Barn- och utbildningsverksamhetens systematiska kvalitetsarbete för läsåret 20/21 fastställdes följande utvecklingsområden som viktiga för att nå målen; betyg och bedömning, värdegrund samt kollegialt lärande. Utvärdering av arbetet med fokusområdena sker löpande och rapporteras till Kommunstyrelsen under hösten 2022 i samband med att det systematiska kvalitetsarbetet för innevarande läsår avrapporteras.

Måluppfyllelse, betyg och bedömning

Ett av verksamhetens utvecklingsområden för läsåret 20/21 har varit ökad likvärdighet i betyg och bedömning eftersom det finns skillnader i betygsresultaten i svenska, matematik och engelska mellan våra grundskolor i åk 6. En av slutsatserna är att det bland annat beror på att eleverna upplever olika grad av studiero. Det finns också behov av att arbeta med likvärdighet i betyg och bedömning. Arbetet med att identifiera nationella prov, skapa förutsättningar för sambedömning och skapa en samsyn gällande kunskapskrav prioriteras på fortbildningsdagar under läsåret 21/22. En grupp med förstälärare har i uppdrag att arbeta vidare med detta.

Andelen behöriga lärare och förskollärare är fortsatt hög vilket är en viktig faktor för högre måluppfyllelse. En hög andel behöriga förskollärare tillsammans med gruppstorleken i förskolan kan ses som framgångsfaktorer när det gäller hög kvalitet i förskolan. Under 2021 genomfördes en kvalitetsenkät i förskolan där drygt 94% av de vårdnadshavare som svarat upplever att deras barn trivs på förskolan och 90% upplever att deras barn lär sig mycket på förskolan. Rektorerna i förskolan har under året via sina respektive rektorsutbildningar, fördjupat sig i frågan om hur man mäter kvaliteten i förskolan. Rektorerna har redovisat sina arbeten i kommunstyrelsens barn- och ungdomsutskott.

Värdegrundsarbete

Under läsåret 20/21 har hela verksamheten från förskola till vuxenutbildningen gjort ett omfattande arbete med allas lika värde bland annat genom projektet We have a dream. Att stärka det gemensamma förhållningssättet i bemötande och nolltolerans mot exempelvis kränkningar kommer fortsatt vara i fokus. Uppföljningen av antalet inrapporterade fall av kränkande behandling för höstterminen 2021 visar på ett något lägre antal jämfört med år 2020. I den trygghetsenkät som genomfördes under våren 2021

framgick det att eleverna i Hjo skolor i hög grad upplever trygghet i skolan. Enkäten visar också att studieron har ökat i årskurserna 5 till 9 jämfört med föregående år men för att öka den ytterligare fortsätter verksamheten arbeta med ledarskapet i klassrummet.

Insatser för ökad likvärdighet

Under 2021 färdigställdes flera byggprojekt i kommunen som innebar nya eller om- och tillbyggda lokaler för förskola, fritids och skola. Samlingssalen i Gate renoverades vilken används till idrottsundervisningen för eleverna i Fågelås skola. I Korsberga färdigställdes den om- och tillbyggnad av Korsberga skola som gör att förskola, fritids och skola nu bedriver sin verksamhet i en och samma byggnad. I tätorten färdigställdes den nya skolan, Estrid Ericsonskolan, och verksamheten började flytta in i slutet av 2021. De om- och tillbyggnationer som genomförts bidrar till en ökad likvärdighet mellan våra enheter och ger på så sätt eleverna mer likvärdiga förutsättningar.

SOLA - Språk- och litteraturarbete

SOLA är ett unikt språk och litteraturarbete i syfte att barn och elever ska utveckla sina språkliga förmågor och sitt intresse för litteratur. Arbetet hålls levande av ambassadörer och medarbetare i verksamheterna. Upplevelsen är att barn och elever visar ett ökat intresse för litteratur och att deras språkliga förmåga förbättrats. För att stärka språkarbetet ytterligare anställdes under vårterminen 2021 en talpedagog.

Fullföljda studier

Elevhälsan har tillsammans med Folkhälsostrategen tagit fram ett nytt koncept som heter Viktiga vuxna i Hjo – föräldraskap och vuxenskap 2.0. Det är en serie Webbinarium med föräldrar till tonårsbarn som målgrupp. Idén kommer ur önskemål från föräldrar. Under året har tre tillfällen genomförts, ett om ungdomarnas nätvanor och sociala medier, ett om hur man som vuxen kan stötta i skolarbetet samt ett om den turbulenta tonårstiden och hur man som vuxen kan hantera den. Dessa tillfällen har haft cirka 100 deltagare och det har varit mycket uppskattat. Konceptet har blivit uppmärksammat på Skaraborgsnivå och sprids som gott exempel.

Pandemins påverkan

Läsåret 2020/2021 präglades på många sätt av den pågående pandemin i samhället. Skolverksamheten har snabbt fått ställa om efter nuläge och planera både kort- och långsiktigt för att på bästa sätt möta de utmaningar som pandemin har inneburit.

Effekterna på bland annat elevers närvaro och pedagogers arbetssätt har varit både positiva och negativa. Elever som under distansundervisning bedömdes behöva vara på plats i skolan på grund av särskilda- eller extraordinära behov, ville inte vara det eftersom de inte ville vara annorlunda jämfört med sina klasskamrater. Därför görs bedömningen att dessa elever är de som påverkats mest negativt av distansundervisning.

Enligt skolnärvaroteamet var det många elever som uttryckte att distansundervisningen innebar att de kunde göra annat under lektionstid och vilket kan ha inneburit minskad kunskapsinhämtning. Många elever blev till slut trötta på att distansundervisningen och saknade det sociala samspelet och sina klasskamrater. Flera elever hade dock partiell undervisning i skolan, vilken visade sig fungera bättre.

Det är svårt att påvisa om distansundervisning lett till bättre eller sämre skolresultat och måluppfyllelse, men verksamhetens upplevelse är att den inte påverkat resultaten nämnvärt även om möjligheten att variera undervisning, arbetssätt och examinationer varit begränsad vid distansundervisning.

Skolnärvaroteam

Skolnärvaroteamet som är ett samarbete där barn och utbildning och socialtjänsten samverkar tillsammans med elevcoach, rektorer, pedagoger och elevhälsa för att få elever med problematisk skolfrånvaro tillbaka i ett lärande. Under vårterminen 2021 tillsattes en särskild undervisningsgrupp på högstadiet för elever med särskilda- och extraordinära behov. Åtgärden har visat sig vara framgångsrik utifrån närvaro och lärande för berörda elever. Varje rektor har också en socialsekreterare kopplad mot sin enhet.

Samarbetet mellan förskolor, specialpedagog, barnhälsovård och socialtjänsten fortsätter. Det möjliggör ett främjande och förebyggande arbete eftersom vi tidigt kan upptäcka behov och sätta in det stöd när det behövs.

Bedömning av måluppfyllelse

Vårterminen 2021 gick 81 elever ut årskurs 9. Av dem var 40 flickor och 41 pojkar fördelade på fyra klasser. Samtliga fyra klasser ökade sitt genomsnittliga meritvärde från vårterminen i år 8 fram till vårterminen i år 9. Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som gick ut år 9 vårterminen 2021 var 233 poäng (riket 227). Totalt sökte 98 elever från Hjo kommun in till gymnasiet inför höstterminen 2021. 66 av dem kom in på sitt förstahandsval. Andelen elever som var behöriga till yrkesprogram på gymnasiet sjönk tillbaka från en hög nivå 2020.

Betygsresultaten i svenska, matematik och engelska för eleverna i årskurs 6 är goda och Hjo kommun ligger över snittet för riket i både matematik och engelska. Resultatet i svenska ligger i linje med riket.

Drygt 90% av eleverna i årskurs 5 och 9 känner sig trygga i skolan och andelen har ökat sedan förra årets mätning. Andelen elever som upplever studiero har också ökat jämfört med mätningen 2020. Bland eleverna i årskurs 9 är ökningen närmare 20%.

Den samlade bedömningen är att målet är uppnått.

Den som vill fördjupa sig i Barn- och utbildnings systematiska kvalitetsarbetet kan läsa mer i den årliga kvalitetsredovisningen.

Indikator:	2019	2020	2021
Öppna jämförelser grundskolan, kommunala skolor, Kolada			
Andel elever i år 6 med lägst betyget E i svenska	90,2%	91,7%	92,0%
Andel elever i år 6 med lägst betyget E i engelska	86,7%	89%	91,9%
Andel elever i år 6 med lägst betyget E i matematik	93,3%	92,3%	94,9%
Andel elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram	83,2%	91,5%	81,5%
Jag har studiero på lektionerna, andel positiva svar år 5	**	71%	77%
Jag har studiero på lektionerna, andel positiva svar år 9	**	54%	73,8%
Jag känner mig trygg i skolan, andel positiva svar år 5	**	87%	93%
Jag känner mig trygg i skolan, andel positiva svar år 9	**	81%	90,1%

*Skolinspektionens enkät genomförs bara vartannat år, varför det saknas värden för 2019.

** Sedan 2021 genomför verksamheten själva en enkät likt Skolinspektionens och därmed kan siffror redovisas även de år som Skolinspektionen inte genomför enkäten.

6. Hjo kommun stödjer varje individ, utifrån dennes unika resurser, på vägen till en egen försörjning och ett eget arbete eller studier och trygghet

Arbetet under året som gått

Under året har Lärcentrum som är ett samarbete mellan vuxenutbildningarna i Hjo, Tibro, Karlsborg, Skövde och Skara startat upp. Samarbetet innebär att deltagande kommuner kan erbjuda närdistansundervisning i högre utsträckning och vuxenstudierna blir på så vis mer flexibla utifrån de studerandes behov. Hösten 2020 stod en del av Lärcentrum lokaler på Vallgården färdig och Särvox, Introduktionsprogrammen samt administrationen flyttade in. Övriga delar av vuxenutbildningen flyttades till Vallgården inför läsåret 21/22.

Arbete och socialtjänst har under året haft som mål att alla som söker försörjningsstöd och har en arbetsförmåga, ska anvisas till Arbetsmarknadsenheten, AME; inom tre dagar efter inlämnad ansökan. Målet har inte nåtts under 2021 men för att skapa bättre förutsättningar har arbetsmarknadshandläggarna avsatt mer tid för planering tillsammans med nya klienter. AME har haft som målsättning att 40% av de inskrivna individerna som uppbär försörjningsstöd under året ska ha avslutats och gått vidare till en egen försörjning. Andelen som under 2021 gått vidare till en egen försörjning uppgår till drygt 30%. Vi kan konstatera att vi inte nått vår målsättning under året, men betraktar ändå resultat som mer än godkänt givet de förutsättningar som varit med anledning av pandemin.

AME har i samverkan med övriga kommuner i Skaraborg och Samordningsförbundet fått medel från Europeiska socialfonden, ESF, för att starta upp projektet Cresco Creare. Projektet ska arbeta med att få individer med psykisk ohälsa att närma sig arbetsmarknaden. Även Promise Hjo har fått projektet förlängt med ett år för att stödja individer med psykisk ohälsa och beroendeproblematik att närma sig arbetsmarknaden.

Bedömning av måluppfyllelse

Godkända betyg i grundskolan och en avslutad gymnasieutbildning är den bästa grunden för att ungdomar ska komma vidare ut i arbetslivet och kunna skaffa sig en egen försörjning. Andelen ungdomar som tar examen från gymnasiet inom fyra år har ökat jämfört med 2020 och ligger fortsatt högre än genomsnittet för riket. Andelen män som tar examen inom fyra år är högre än andelen kvinnor som gör det, vilket måste analyseras vidare eftersom kvinnorna har betydligt högre meritvärden än männen i årskurs 9.

Variationen i den totala andelen över flera år har bland annat koppling till elevernas meritvärden i årskurs nio och i vilken utsträckning de kommit in på sitt förstahandsval.

Under 2021 har årsmedelvärdet för andelen arbetslösa i såväl åldersgruppen 16 till 24 år som gruppen 18 till 64 år varit lägre än under 2020.

Andelen unga mellan 18 och 24 år som någon gång under året varit i behov av ekonomiskt bistånd har under de senaste åren legat mellan 8 och 10 % och den under den senaste 10 års perioden har andelen stadigt minskat. Andelen vuxna med försörjningsstöd som inte återkommer till socialtjänsten med behov av ekonomiskt bistånd inom ett år efter avslutat stöd har ökat från 65 % år 2019 till drygt 80 % under 2021.

Den samlade bedömningen mot bakgrund av ovanstående och det arbete som gjorts under året är att målet är uppnått.

Indikator:	2019	2020	2021
Öppna jämförelser gymnasieskola och IFO. Kolada			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel (%) Hjo	76,3	72,3	74,8
Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel (%) Riket	71,2	71,3	71,6
Arbetslöshet 16-24 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen	4,9	6,7	5,2
Unga vuxna (18-24år) med ekonomiskt bistånd, andel (%)	10,2	8,5	*
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	**	**	**
Arbetslöshet 18-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef. *	4,8	5,6	4,9

*Utfallet av indikatorn är i skrivande stund inte publicerat i statistikdatabasen.

** Nyckeltalet följs inte längre och utgår från 2022-års budget

7. Det ska vara enkelt att få plats på förskola i Hjo kommun

Arbetet under året som gått

Under hösten 2021 färdigställdes om- och tillbyggnationen av Korsberga skola och förskolan kunde därmed flytta in i nyrenoverade lokaler. Förskolan är uppdelad på tre avdelningar vilket med kommunens beslut om i snitt 18 barn per avdelning ger plats för 54 barn. Förskolan i Gate har under 2021 haft 26 barn inskrivna. Förskolan bedriver delar av sin verksamhet i en paviljong på skolans område, där cirka 10 barn går.

I den SCB-prognos som kom i juni 2021 ser antalet barn mellan 1 och 5 år ut att minska något fram till år 2025 för att därefter succesivt öka och år 2035 vara tillbaka på nuvarande antal. Tidigare prognoser från SCB har inte stämt helt överens med utfallet i kommunen utan antalet barn har i verkligheten legat något högre än vad som varit prognostiserat. Det är rimligt att anta att det också kommer vara så de kommande åren med tanke på den nybyggnation som pågår i tätorten. Fortsätter antalet barn att ligga något över SCB:s prognos kommer antalet platser i förskolan att vara tillräckliga under de närmsta åren men förvaltningen följer utvecklingen löpande.

Bedömning av måluppfyllelse

Majoriteten av de som sökt förskoleplats kunde erbjudas en plats inom den kommunala platsgarantin på tre månader. De som inte fått plats inom platsgarantin har ansökt om att få skola in under semesterperioder när verksamheten ur ett barnperspektiv inte skolar in nya barn.

Bedömningen är att målet är uppnått.

Indikator: Egen indikator	2019	2020	2021
Andel barn som fått plats enligt Hjo kommuns platsgarantin på 3 månader.	94 %	94%	95%
Andel barn som har fått plats före eller på önskat placeringsdatum, KKIK U11401	90 %	69%	*
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskolan på önskat placeringsdatum, medelvärde U11402	41	6	*

*Ingen uppgift: Har tidigare ingått i inrapportering av uppgifter till SKR:s "Kommunens kvalitet i korthet" men har utgått från och med år 2021.

Utvecklingsområde 2:

Tillsammans – Goda möten förverkligar visionen

I Hjo arbetar vi tillsammans för att utveckla Hjo och göra vår vision verklig. Vi satsar medvetet på goda möten mellan människor, gott samarbete i näringslivet och god samverkan mellan Hjo och andra kommuner. Vi är kända som det enkla, lättillgängliga och välkomnande Hjo där vi låter hjärtat vara med.

Mål 8 Hjo kommun ska använda smart teknik och digitaliseringens möjligheter för att underlätta arbetet och öka servicen för våra kommuninvånare och besökare

Arbetet under året som gått

Under 2021 har hela organisationen fortsatt att utveckla sina färdigheter när handlar om att använda digitaliseringens möjligheter. Stora delar av året har vi fortsatt att både arbeta och mötas på distans.

Kultur, turism och fritid har gått över till det nya bidrags- och bokningssystem E-serve som nu används för all bidragshantering och rapportering av aktivitetsbidrag för föreningar som inte tillhör Riksidrottsförbundet. Passersystem i tennishallen är utbytt vilket gjort det avsevärt enklare för både föreningar och privatpersoner att boka.

För att fortsätta effektivisera arbetet med gräsklippning har samhällsbyggnad fortsatt övergången till robotgräsklippare. Under året har installationer slutförts på Orrelyckans förskola och Estrid Ericssonskolan.

Måltidsenheten har upphandlat ett nytt system för menyplanering, näringsberäkning, beställning och uppföljning. Systemet har inte tagits i bruk fullt ut men ambitionen är att det ska vara i full drift under våren 2022.

Arbetet med samhällsbyggnads nya kart/ Gis system har fortsatt under 2021 men mycket arbete återstår. På grund av hög arbetsbelastning har arbetet med primärkartan inte kommit så långt som planerat. Förvaltningen har blivit tilldelade medel för ytterligare en tjänst inom GIS-, kart- och mätområdet vilket kommer att underlätta arbetet framåt.

Digitaliseringen av gällande detaljplaner har inte prioriterats under året. Plan och Byggenheten har fokuserat på att genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att kunna leverera digitala detaljplaner till den nationella geodataplattformen från och med årsskiftet 2021/22.

För att underlätta för de som söker bygglov har Plan och Byggenheten i samarbete med Tibro och Karlsborgs kommuner upphandlat ett system som gör det möjligt att digitalisera stora delar av bygglovsprocessen. Ambitionen är att systemet ska kunna tas i bruk under våren 2022.

För barn- och utbildning blev läsåret 20/21 väldigt annorlunda mot tidigare läsår på grund av pandemin eftersom elever och lärare i högre utsträckning fick ha digitala möten och distansundervisning. Detta bidrog till att både personalens- och elevernas digitala kunskaper tog ett stort kliv framåt. Idag när vi har både Vklass och Google vill många pedagoger fortsätta lägga in sina

lektioner på dessa plattformar för att förbereda eleverna inför lektioner, men även för att de elever som är frånvarande ska kunna ta del av lektionen i efterhand.

Tack vare att vi följer den nationella digitaliseringsplanen för skolan var vi i Hjo väl förberedda materiellt när pandemin inträffade.

I slutet av 2018 införde Arbete och socialtjänst en digital e-tjänst för ansökan av försörjningsstöd och sedan dess har andel som ansöker digitalt ökat från 45 till 75%.

Bedömning av måluppfyllelse

Digitalisering och nytänkande är viktiga ingredienser för att förrenkla och öka servicen till våra invånare. Vi har kommit en bra bit på väg, inte minst under gångna året, med att införa nya digitala lösningar men inom samtliga verksamhetsområden återstår många möjligheter men också utmaningar i det fortsatta arbetet. Under den senaste tioårsperioden har IT-enheten arbetat med att skapa tekniska förutsättningar för digitalisering. För att ta tillvara digitaliseringens möjligheter ännu mer behöver vi kartlägga fler arbetssätt och processer.

Mot bakgrund av detta är bedömningen att målet är delvis uppnått

9. I Hjo ska vi ha ett gott företagsklimat

Arbetet under året som gått

Under 2021 har Näringslivsenheten organiserats under Samhällsbyggnad och ny Näringslivsstrategi anställdes med början i maj. En ny näringslivsstrategi 2021–2025 antogs under våren. Arbetet under hösten 2021 har präglats av att upprätta kontakter och bygga relationer, såväl internt i kommunorganisation, som externt i näringslivet och grannkommuner (Skaraborg). Näringslivsarbetet är i en uppbyggnadsfas vad gäller rutin, struktur och långsiktighet.

Under andra halvåret 2021 har fokus och insatser riktats mot företagsklimat (mål 9 & 14) och attraktivitet (mål 1). Under hösten genomfördes nio officiella företagsbesök med medföljande politiker och tjänstemän. Genom Projekt Stärkt Företagsklimat (samfinansiering med Skaraborgs kommunalförbund) har 30 djupintervjuer genomförts med företagare i kommunen med syfte undersöka synen på företagsklimat, kommunens service och bemötande, attityder etcetera. Workshop med presentation av resultatet sker i början av 2022. Ett nytt system för nyhetsbrev har införskaffats.

Genom deltagande i projekt Inflyttarservice Skaraborg och nykommun.se har ett arbete inletts för att marknadsföra Hjo kommun som en attraktiv boendekommun. Inflyttarservice Skaraborg är ett samarbetsprojekt mellan Skaraborgs 15 kommuner och i december hölls det första uppstartsmötet. Samverkan med Business Region Skaraborg (BRS) har intensifierats genom etableringsförfrågningar. Då näringslivsenheten numera sorterar under Samhällsbyggnad får etableringsfrågorna en mer framträdande roll i näringslivsarbetet, vilket inte varit fallet tidigare.

Samarbetet mellan Näringsliv, Kommunikation och Turism har ökat. Nykommun.se-initiativet drivs av Kommunikation och Näringsliv och samarbetet med Turism sker numera löpande genom flera projekt och evenemang. Exempelvis framtagande av etableringsguide, företagsbesök, julmarknad etcetera. Dialog med Ung Företagsamhet och Skolan har inletts, likaså med Arbetsmarknadsenheten rörande kompetensförsörjningsfrågor.

Dessvärre har pandemin satt stopp för större fysiska möten såsom näringslivsfrukostar och handelsfrukostar. Näringslivsgalan genomfördes inte under 2021 och deltagande med monter under ELMIA Subcontractor uteblev. Pandemin har även begränsat de uppskattade spontana besöken hos många företagare under delar av året. Den pågående pandemin har fortsatt inneburet stora påfrestningar för näringslivet. För att underlätta och stötta har kommunen gjort flera åtgärder; Under sommarsäsongen uppläts ytterligare mark för uteserveringar och avgiften för markupplåtelsen slopades. För att främja handeln i Hjo fick alla anställda, för andra året i rad, en julklapp i form av presentkort som kunde lösas in hos våra lokala butiker, restauranger och caféer.

Bedömning av måluppfyllelse

Som framgår ovan har många viktiga insatser gjorts under året för kommunens arbete och bidrag till företagsklimatet. Kommunens rådighet i frågor som rör näringslivet är begränsad men vi har många funktioner och uppgifter som är viktiga för att skapa goda förutsättningar för våra företag. Bemötande, information och enkel service har stor betydelse för företagsklimatet. Kommunen har också en myndighetsroll och den ska utföras professionellt och rättssäkert.

Hjo kommun deltar inte i fullt ut i SKR:s servicemätning "Löpande insikt". Miljösamverkan Skaraborg deltar och när det gäller livsmedelskontroll och miljö/ hälsoskydd får vi relativt goda omdömen.

I svenskt näringslivsranking av företagsklimatet i sin helhet placerar sig Hjo på plats 203 i riket, vilket är en försämring jämfört med förra årets placering då Hjo placerade sig på 176:e plats. När det gäller service till företagarna placerar sig Hjo på 148:e plats jämfört 142:e plats år 2020.

Myndighetsutövningen kring bygglov följs upp genom en enkät som Plan och byggenheten genomför varje år. Under året har sex företag svarat på enkäten kring bygglovkontorets service och bemötande och fem av dessa uppger att de fått bra eller mycket bra bemötande. Under 2020 angav samtliga 7 företag att de fått ett bra eller mycket bra bemötande.

I slutet av året delade Kreditupplysningsföretaget Syna ut sitt pris "Bästa tillväxt". Priset delas ut till Hjo kommun placerade sig på andra plats i Västra Götalandsregionen men på första plats i Skaraborg.

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått.

Indikator:	2019	2020	2021
SKR:s servicemätning "Löpande insikt" och Svenskt Näringslivs kommunranking			
Insikt- Miljö- och Hälsoskydd	71	Ingen uppgift	*
Insikt- Livsmedelskontroll	79	77*	*
Sv. Näringslivsranking avseende kommunens service till företagare	160	142	148
Egen enkät avseende bygglovhantering för företag. Bemötande: Andelen bra eller mycket bra	**	100	83

*Indikatorer Insikt publiceras v.14 2022

** Genomfördes första gången 2020

10. I Hjo kommuns alla verksamheter ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är enkelt att kontakta kommunen

Arbetet under året som gått

Bemötandet är en viktig del av kommunikationen. När man kommer i kontakt med någon som representerar kommunen ska man mötas av samma känsla och få samma bemötande oavsett plats, tid eller situation.

Pandemin har fortsatt att begränsa våra möjligheter att mötas i verkliga livet och många av kommunens medarbetare har fortsatt arbetat hemifrån. Detta har påverkat vår fysiska tillgänglighet och många möten har fått ersättas av telefonkontakter eller genomföras digitalt.

Förvaltningen har fortsatt sitt arbete med tydliga rutiner för telefoni, e-post och annan digital kommunikation. Målet är att alla medarbetare ska känna till hur vi kommunicerar via dessa kanaler, internt och externt, för att de vi möter ska känna att de får ett korrekt och professionellt bemötande. För att göra vår webbplats mer tillgänglig för personer med bland annat syn- eller hörselnedsättningar pågår ett arbete för att öka tillgängligheten genom att texta muntlig information och göra skriftlig information lyssningsbar.

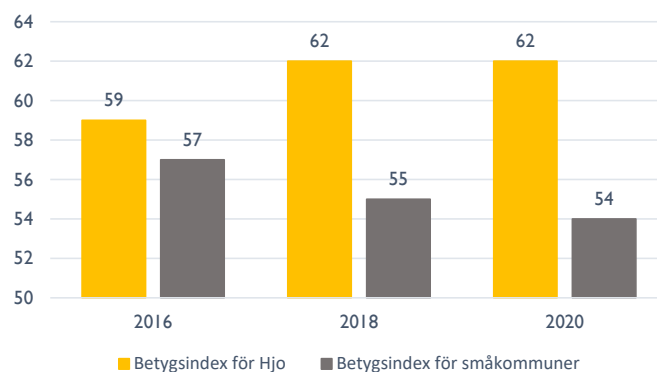
För att samla och tydliggöra kommunens service och informationsutbud till medborgare och besökare flyttades Kontaktcenter från stadshuset till Kulturkvarteret under hösten 2021.

Under året var ett flertal dialoger med invånare och föreningsliv inplanerade för bland annat visionsuppdateringen och utredningen kring hur Guld Kroksområdet ska utvecklas. Dialogerna har fått ersättas med digitala varianter som mejl, telefonkontakter och enkäter via kommunens hemsida. Det har kommit många inspel vilket är glädjande.

Vår digitala synpunktshantering "Synpunkten" är en del av vår medborgardialog. Via denna kan alla som vill kommunicera med oss kring vår verksamhet. Där kan man ställa frågor, lämna förslag till förbättringar och ge både "ris och ros". Under året har vi fått fler synpunkter än någonsin tidigare och detta kan man läsa mer om under redovisningen kring mål 11.

Kärnverksamheterna genomför årligen ett antal undersökningar där de vi finns till för får svara på frågor kring hur de upplever mötet med Hjo kommun som organisation och våra medarbetare.

Betygsindex för bemötande och tillgänglighet

Bedömning av målpuppfyllelse

I de brukarundersökningar som genomförts inom Vård- och omsorgsverksamheterna under året får verksamheterna goda resultat när det gäller både service och bemötande.

I den senaste medborgarundersökningen som genomfördes 2020 fick Hjo kommun goda resultat när det gäller bemötande och tillgänglighet. De som svarade i undersökningen uppgav att det är lätt att komma i kontakt med tjänstepersoner och att de fått ett gott bemötande. Vi stod oss också väl i jämförelse med genomsnittsbetyget för de deltagande kommunerna i samma storlek.

I det korta perspektivet har Covid 19 pandemin påverkat organisationens möjlighet att utveckla bemötandet och servicen vilket har utmanat alla medarbetare att utveckla sin kompetens i möten på distans. Hur väl vi har lyckats är inte utvärderat. Under året har Kontaktcenter genomfört en intern undersökning av hur lätt det är att nå förvaltningens tjänstepersoner via telefon. Resultatet visar att det finns brister i hur väl vi följer beslutade rutiner kring att vara nåbar.

Bedömningen är att målet är delvis uppnått

11.1 Hjo ska man kunna vara med och påverka kommunen

Arbetet under året som gått

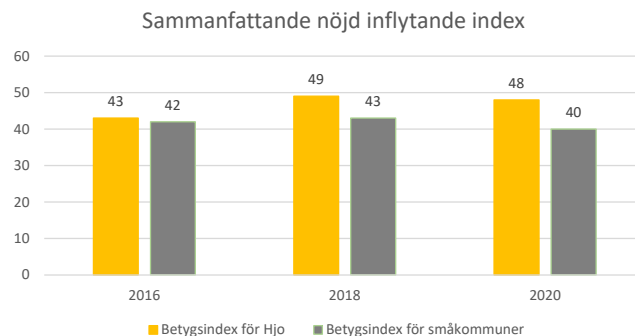
Inför 2021 var planen att genomföra medborgardialogsträffar både på landsbygden, på Kulturkvarteret Park och i särskilda forum för näringsidkare och föreningar med flera. Temat för medborgardialogen var den pågående visionsöversynen och att möta Hjoborna för att prata om hur vi gemensamt vill fortsätta att utveckla Hjo på ett hållbart sätt. Tyvärr fick beslut fattas om att skjuta fram all medborgardialog till 2022 på grund av pandemin.

Under ett år som präglats av avstånd mellan människor och avsaknad av personliga möten så har Hjoborna istället varit aktiva användare av Synpunkten som ett verktyg för att vara med och påverka kommunen. Fler synpunkter än något tidigare år, 458, har inkommit under 2021. De allra flesta synpunkterna handlar om den fysiska miljön och besvaras därför av någon av cheferna inom Samhällsbyggnad. I 47 procent av fallen vill inte synpunktslämnaren ha något svar från kommunens handläggare, men även anonyma synpunkter kan leda till förbättringsåtgärder i kommunen.

Bedömning av måluppfyllelse

Medborgarundersökningen 2020 visade att Hjoborna var nöjda med sina möjligheter att påverka. I frågor som rör medborgarnas inflytande på kommunala beslut och verksamheter fick Hjo kommun ett mycket gott betyg. Kontaktmöjligheterna, informationen, förtroendet för politikerna och möjligheten att vara med och påverka får alla betyg långt över genomsnittet. Förhoppningsvis är detta ett kvitto på att det arbete som gjorts de senaste åren med fokus på delaktighet och Tillsammans har gett resultat. Under 2021 gjordes ingen Medborgarundersökning utan nya resultat väntas hösten 2022. Pandemins begränsningar har inneburit att det varit svårt att arbeta med påverkansmöjligheter och framförallt med medborgardialoger. Mot bakgrund av detta är bedömningen att målet är delvis uppnått.

Bedömning är att målet är delvis uppnått.

Utvecklingsområde 3:

Levande Hjo - Händelser året runt

Framtidens Hjo är en levande stad. För alla åldrar och året runt. Här finns de funktioner som gör en plats till en egen stad. Ett levande centrum. Och ett brett utbud av idrotts- och kulturaktiviteter som gör livet gott att leva. I Hjo kan människor mötas, växa, vara kreativa och inspireras av andras kreativitet.

12.1 Hjo ska invånarna vara nöjda med fritidsutbudet

Arbetet under året som gått

Kultur, turism och fritid har under året arbetat med ett flertal olika projekt för att ge invånarna möjligheter till fysisk aktivitet. Under våren sjösattes MoveHjo som erbjudit gratis aktiviteter en gång i veckan från april – oktober i Stadsparken. Aktiviteterna har varit många; styrketräning, löpning, Zumba och gymna och totalt har drygt 200 invånare och besökare deltagit.

Under samtliga lov har vi erbjudit lovaktiviteter i ett omfattande program som finansierats via statsbidrag. För första gången arrangerades en idrottsskola på sommarlovet, finansierat av bidrag från Alfastiftelsen. Sammanlagt besöktes lovaktiviteterna av cirka 2 400 deltagare mellan 6 – 15 år.

I september kunde äntligen Senior Sport School dra igång. Totalt deltog 16 personer som under 12 veckor både haft teori som fysiska pass. Passen arrangerades ofta av det lokala föreningslivet. Senior Sport School har genomförts tillsammans med RFSISU och har varit mycket uppskattad av deltagarna.

Fritidsgården har fortsatt med fysiska aktiviteter, dels på skolloven men under hela året har vi genomfört minst 2 pass i veckan i våra idrottshallar. Vi har även påbörjat ett samarbete med Hjo Padel och Hjo folkhögskola med fokus både på mer fysisk aktivitet med även mer skapande verksamhet, och ofta i kombination.

Under året har det varit en kraftig nedgång i antal rapporterade aktivitetstillfällen hos föreningarna, helt beroende på pandemin som innebar stängda lokaler under delar av året.

Vi har påbörjat ett arbete kring våra Idrottsråd och tagit fram ett upplägg inför 2022 där varje möte kommer ha ett separat fokus och innehålla workshops och samarbete mellan föreningar för att få fram konkreta idéer som skapar utveckling.

Den pågående utredningen kring Guld Kroksområdet har påverkats av pandemin men är i stort sett färdig och förslag på inriktning kommer presenteras våren 2022.

Utredningen kring hur Högalidens friluftsområde kan utvecklas pågår samtidigt som vi genomför konkreta förbättringar och lagt upp en plan för vilka utvecklingsområden som ska prioriteras. Två nya grillplatser är på gång och förslag till nytt milspår är framtaget och ska diskuteras med berörda markägare. Under 2021 arbetade vi även med att se över möjligheterna för en discgolfbana på Högaliden och det arbetet kommer fortsätta våren 2022.

I övrigt har vi under 2021 gjort en lista över nuvarande och framtida behov kopplat till våra idrottsytor, med ambition att vara steget före. Under 2021 har vi bland annat investerat i nytt bevattningssystem på kommunplanen vid Guld Kroksområdet, samt investerat i nytt staket och nya brädsranger på tennisbanorna i Stadsparken.

Bedömning av måluppfyllelse

Trots att den pågående pandemin påverkat möjligheterna att utforma och tillgängliggöra ett rikt fritidsutbud har vi genom flexibilitet och nytänkande lyckats ganska väl med att arbeta mot målet.

Hjjoborna uttryckte i medborgarundersökningen 2020 att de är mycket nöjda med både fritids- och kulturutbudet i Hjo. Många av de deltagande kommunerna i motsvarande storlek som Hjo som tappade i nöjdhet och det är därför positivt att Hjo fick fortsatt goda betyg. Vi har goda möjligheter till både organiserad föreningsidrott och spontanidrott. Samtidigt har det etablerats privata initiativ och föreningsinitiativ, såsom padelhall, boulehall och ytterligare ett gym/ träningscenter som bör innebära att vi fortsatt får goda omdömen i framtida medborgarundersökningar.

Bedömningen är att målet är uppnått.

Indikator:	2016	2018	2020
SCB:s medborgarundersökning			
Kommunmedborgarnas betygsättning av möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen i Hjo	59	64	61
Kommunmedborgarnas betygsättning av möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen i Riket	55	57	52

13.1 Hjo ska invånarna vara nöjda med kulturutbudet

Arbetet under året som gått

Under året har biblioteksverksamheten fått ett bidrag på 650 000 kr från Statens kulturråd för att utveckla bibliotekets tillgänglighet. Centralt i biblioteket har en avdelning för barn och unga inretts. Vi har också skapat en yta för de allra minsta barnen, något som helt saknades innan. Under våren fortsätter vi vårt arbete i Kulturkvarterets entré och reception där ytterligare biblioteksytor för böcker om outdoor och hembygd får ny plats.

Regionen beviljade biblioteket 25 000 kr för att fylla hela läslövsveckan med aktiviteter. Varje dag under lovet innebar nya programpunkter och vi engagerade ett flertal externa aktörer, som bland annat ordnade sagostund på arabiska och en sång- och sagostund. Syftet var att stimulera det egna berättandet, men också att lära sig lyssna på en berättare.

I samband med läslovet vecka 44 uppmärksammade vi projektet Sagolandet Skaraborg med karaktärerna Kira och Luppe. Vi genomförde workshops med det nyläppta brädspelet Sagolandet Skaraborg där deltagarna fick skapa egna berättelser genom att använda lokala sagoväsen, platser och föremål. Under läslövsveckan hade vi även besök av Sagomuseet Ljungby som genomförde olika workshops och föreställningar för barn i olika åldrar.

Kulturveckorna genomfördes i september med totalt drygt 45 aktiviteter/evenemang under två veckor. Arrangörer var; förutom Kulturkvarteret, kulturföreningar, Svenska kyrkan och Hjo folkhögskola.

På grund av Covid 19 var möjligheterna till scenkonst och kulturevenemang för skolan begränsade under 2021. Målet att ta fram en metod som låter elever vara med och påverka skolkulturen, har därför legat vilande under året.

Inför 2021 fanns medel inom det regionala arrangörsstödet avsatta för att främja barn- och ungdomskultur samt barn och ungas möjlighet till inflytande och påverkan. Hjo kommun skickade in en ansökan och beviljades 30 000 kr. En "Ung kulturutvecklare" projektanställdes. Målet för hans arbete var att nå ut till och bjuda in unga till olika evenemang/kreativa aktiviteter och att lyfta Kulturkvarteret som en attraktiv mötesplats för unga/unga vuxna. Långsiktigt vill vi hitta unga personer som vill vara med och påverka och arrangera fortsatta aktiviteter/evenemang. Under året har ett antal träffar och en ungdomsfest arrangerats.

I augusti genomfördes en Slätterdag med ett flertal olika aktörer. Hjo Skördefest genomfördes för andra året i rad i och utanför Kulturkvarteret. Vi utvecklade konceptet med en hösträdgård lek och skoj i Samskoleparken vilket uppskattades av barnfamiljerna.

Utställningen Långlivat visades på Stora torget i Hjo mellan 7 april -18 maj. Utställningen Lappat och Lagat blev klar under hösten och turnerar just nu i Skaraborg. Hjo har bidragit med utställningens formgivning, planering samt ett flertal inlånade föremål från Hjo Hembygdsförening. Utställningen visas i Hjo under år 2023.

Under läsåret 20/21 hade Hjo Kulturskola 260 elever inskrivna i verksamheten fördelade på olika instrument-, drama- och dansgrupper. Kulturskolan arbetar utifrån de nationella målen så som alla barns rätt att utöva och ta del av kultur, alla barns möjlighet att utvecklas socialt och emotionellt utifrån kulturyttringar samt barns rätt att via kulturskolan vara en del av en social gemenskap. Kulturskolans eget mål för läsåret har varit att nå ut till alla barn och ungdomar i Hjo och skapa möjligheter att ta del av kulturupplevelser samt vara en del av kulturlivet i Hjo. På grund av pandemin har möjligheterna att nå ut brett begränsats något. Under innevarande läsår utarbetar Kulturskolan en form för utvärdering i det systematiska kvalitetsarbetet.

Måluppfyllelsen har varit god trots pandemi och distansundervisning och Kulturskolan kan idag erbjuda såväl bredd som spets. Under hösten 2021 har enheten byggt upp en verksamhet inom musikproduktion och film som kommer att bredda utbudet ytterligare. Under höstterminen erbjöds även balettundervisning för vuxna. Kulturskolan samverkar tätt med övriga skolor i kommunen och hade en samordnad roll i projektet We have a dream med avslutning på Kulturkvarteret, där barn och elever visade upp sina drömmar under några veckor samtidigt som de fick ta del av kulturevenemang.

Bedömning av måluppfyllelse

Trots att den pågående pandemin påverkat möjligheterna att utforma och tillgängliggöra ett rikt kulturutbud har vi genom flexibilitet och nytänkande lyckats ganska väl med att arbeta mot målet. Medborgarundersökningen 2020 visade att Hjoborna är fortsatt nöjda med utbudet av såväl fritidsaktiviteter som kultur och att betygsindex för kulturen i Hjo kommun ökat sedan 2018.

Bedömningen är att målet är uppnått.

Indikator:	2016	2018	2020
SCB:s medborgarundersökning			
Betygsindex för Hjo kommuns kulturverksamhet inkl. biblioteksverksamhet	63	66	67
Betygsindex för rikets kulturverksamhet inkl. biblioteksverksamhet	59	59	55

14. Hjo ska ha ett levande centrum med en positiv handelsutveckling

Arbetet under året som gått

Även 2021 kom handeln i stor utsträckning att påverkas av Covid-19. Förändrade beteenden och resemönster i kombination med rekommendationer och restriktioner fick klara effekter. Många etablerade evenemang och aktiviteter fick ställa om/in och enskilda näringsidkare fick ständigt uppdatera sina verksamheter utifrån gällande restriktioner.

Under året genomfördes skördefesten och julmarknaden vilka blev välbesökta och viktiga injektioner för handlarna i Hjo. För att ytterligare bidra till en positiv handelsutveckling genomfördes en digital marknadsföringskampanj om julshopping i Hjo. Under november månad fastslogs även att kommunen, liksom 2020, köper in presentkort från Hjo handel för att dela ut som julgåvor till ca 880 anställda.

Förutom pandemin har centrumhandeln sedan en tid tillbaka stora utmaningar av strukturell karaktär. Förändrade köpbeteenden i form av ökad e-handel och utbyggda externhandelsområden har slagit hårt mot centrumhandeln i många svenska kommuner. Därför är det glädjande att konstatera att butikslokalerna i Hjo tätort i det närmaste är fullt uthyrd. En viss efterfrågan på butikslokaler finns alltså men vi bör inte luta oss tillbaka. Frågor rörande centrum- och handelsutveckling bör därför få tydligare tyngd under 2022.

Indikator:	2018	2019	2020
Handeln i Sverige, SCB:s Medborgarundersökning			
Försäljningsindex i sällanköpsvaruhandeln	47	47	56
Försäljningsindex i dagligvaruhandeln	73	68	70
Betygsindex för kommersiellt utbud, Hjo	57	-	61

*Statistik från HUI avseende 2020 publiceras under hösten 2021

Försäljningsindex är ett mått på flöden av handel över kommungränserna. Ett index på 100 innebär att handeln omsätter lika mycket som det befolkningsmässiga underlaget medger. Ett index större än hundra innebär ett inflöde av handel och ett index lägre än 100 innebär ett utflöde.

Bedömning av måluppfyllelse

Försäljningsindex är ett mått på flöden av handel över kommungränserna. Ett index på 100 innebär att handeln omsätter lika mycket som det befolkningsmässiga underlaget medger. Ett index större än hundra innebär ett inflöde av handel och ett index lägre än 100 innebär ett utflöde.

För Hjo kommuns del visar både index för sällanköp- och dagligvaror på att vi har en lägre nivå på handeln i Hjo än vad som vore möjligt med hänsyn till vår befolkningsmängd. Under 2020 når dagligvaruhandeln ett index på 70 (68 år 2019) och en försäljningsutveckling på +5,0% (-4,0%). Sällanköpshandeln når ett index på 56 (47) och en försäljningsutveckling på +19% (+1,0%). Detta kan delvis bero på att vi har många invånare som pendlar till andra orter för att arbeta och gör sina inköp där. Det kommer signaler från företagare i centrum om att det finns utmaningar i lönsamheten. Våra nya köpmönster där allt fler väljer att handla via internet får konsekvenser. Vi behöver alla som bor och verkar i Hjo ta detta på allvar och tillsammans värna det utbud av handel och service som finns i Hjo. De medborgare som svarade på den senaste medborgarundersökningen 2020 är mycket nöjda med utbudet av livsmedelsbutiker, restauranger och caféer inom rimligt avstånd men inte lika nöjda med utbudet av andra affärer och service.

Bedömningen är att målet är delvis uppnått

Utvecklingsområde 4:

Hållbarhet och natur- Resurssnålt med hög livskvalitet

I framtiden Hjo har människor en hög livskvalitet utan att tära på våra gemensamma naturresurser. Genom vår småskalighet har Hjo unika förutsättningar att bli en tät, miljövänlig och promenad- och cykelvänlig stad. Det ska vi ta vara på och göra till vår styrka.

15. Hjo ska vara fossiloberoende 2030. Detta innebär att hela Hjo ska ha minskat sina växthusgasutsläpp med 80% jämfört med år 1990

Arbetet under året som gått

Under detta mål redovisas Hjo kommuns arbete med att uppnå ekologisk hållbarhet. Kommunens samtliga verksamheter har fortsatt sitt arbete med att minska sin klimatpåverkan med utgångspunkt från de sex fokusområdena i hållbarhetsstrategin. Under 2021 arbetade också kommunen med att infria sina 13 klimatlöften som kommunen antagit inom ramen för Klimat 2030. Klimatlöften går hand i hand med vår hållbarhetsstrategi.

Hållbara transporter

Under 2021 har förvaltningen arbetat vidare med att identifiera fordon som kan ställas om till fossilfri eldrift. Den gamla diesel-drivna matbussen som kör ut mat varje dag byttes ut mot en eldriven och 14 ytterligare laddpunkter är på väg att installeras runt om i kommunens verksamheter. När det blev dags för skolskjutsupphandling under året så ställdes högre krav än tidigare på åtminstone förnybar diesel. En cykelstrategi har antagits under året som nu kan ligga till grund för kommande års arbete med att öka cyklingen och minska framförallt de korta bilresorna i tätorten. För att stimulera till mer hållbara transporter bland barn och unga så har Hjo kommun under 2021 deltagit i På Egena Ben.

Hållbara Måltider

För att minska klimatpåverkan från maten så har Måltidsenheten sett över sina menyer och bytt ut vitt ris mot ex svenskt matvete. Andelen kött minskas gradvis och måltidsenheten väljer bättre alternativ vid inköp av kött. Lägre köttmängd ger dessutom en bättre ekonomi då ersättningsprotein har ett billigare kilopris. Dialog med elever om vikten av att äta mer vegetariska utifrån både hälsa och miljö har skett via matråd/elevråd. Hjo har väsentligen minskat sin klimatpåverkan från maten. Matsvinnssvecka genomförs varje termin och särskilt förskolorna har kommit långt i arbetet med att minimera matsvinn och vissa kök delar med sig av sin fantasirika kokkonst där allt kommer till användning på sociala medier.

Kretslopp och Giftfri miljö

Under 2021 togs ett avgörande steg då Hjo kommun och övriga medlemskommuner uppdaterade och breddade förbundsordningen till det nya Avfall och Återvinning Skaraborg. Detta betonar betydelsen av hållbar utveckling och det avfallsförebyggande arbetet inom förbundets ansvarsområde.

Under året har Hjo kommun tagit viktiga steg framåt i arbetet med cirkulära möbelflöden. Ett digitalt möbelbibliotek finns nu på Eira och ett fysiskt på Fabriken. Bara genom att synliggöra och strukturera vad som finns i förråden så har en stor mängd möbler kunnat hitta en ny ägare i kommunens verksamheter. Tack vare det digitala och fysiska möbelbiblioteket och våra engagerade medarbetare har vi under 2021 kunnat cirkulera över 250 möbler i kommunens verksamheter och grovt uppskattat sparade vi mellan mars-november ca 550 tkr i uteblivna nyinköp.

Energi och Klimat

Under 2021 kompletterade Hjo kommun sin solelproduktion med ytterligare en anläggning på Estrid Ericsson skolan och precis som tidigare år är all el som köps in till kommunala verksamheter förnybar. Energieffektiviseringar har genomförts i form av nya, energieffektiva ventilationsaggregat samt installation av LED-armaturer i samband med lokalanpassningar.

Hållbar Samhällsplanering

Hjo kommun beviljades under 2021 pengar från Länsstyrelsens lokala naturvårdssatsningar (LONA) för sitt arbete med 13 Slåtterängar i Hjo. Under året har en artinventering och s.k. exempelrabatter har installerats på Maden. I augusti arrangerades en slåtterdag på Maden för att sätta fokus på kommunens och andra aktörers arbete med att främja blomrika miljöer, biologisk mångfald och framförallt pollinerarnas livsförutsättningar.

Kunskap och Medvetenhet

Kommunen deltog i Earth Hour och släckte belysningen i staden, men istället för en publik aktivitet på Kulturkvarteret ordnades en särskild tipsrunda på Hälsoslingan med 15 frågor kopplade till klimatet för att båda uppmuntra till rörelse och ökad medvetenhet om klimatet. Under året har nyhetsbrev med koppling till Hållbarhet publicerats en gång i månaden och en stor andel av kommunens inlägg i sociala medier har haft koppling till hållbarhet och miljö för att sätta fokus på hur vi alla gemensamt kan bidra till omställningen av vårt samhälle.

Bedömning av målpuppfyllelse

För att klara 1,5 graders målet i Parisavtalet så behöver svenskar-
nas totala utsläpp (inkl. konsumtion) minska till 1 ton per år och
invånare och för att klara målet i tid brukar man förenklat säga att
utsläppen behöver minska med 16% årligen. I Hjo har inte utsläp-
pen minskat i den takt som behövs, tvärtom så ökade de i den
senaste mätningen. Trots de insatser som sker inom kommunens
rådighetsområde så minskar alltså inte utsläppen på den geograf-
iska ytan i den takt som krävs för att klara 1,5 eller ens 2 graders
målet. Av de växthusgasutsläpp som sker inom kommunens gräns-
er härstammar merparten från jordbruket. En betydande del beror
också på transporter och industri.

Bedömningen är att målet inte är uppnått

Indikator: RUS samt Nationella emissionsdatabasen (Kolada N00401)	1990	2016	2017	2018	2019
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv.	7,27	6,59	6,61	6,37	6,51
Utsläpp, arbetsmaskiner, ton CO ₂ e/inv.		0,43	0,44	0,41	0,44
Utsläpp, egen uppvärmning, ton CO ₂ e/inv.		0,14	0,14	0,11	0,11
Utsläpp, el och fjärrvärme, ton CO ₂ e/inv.		0,03	0,03	0,03	0,03
Utsläpp, industri, ton CO ₂ e/inv.		0,30	0,22	0,19	0,18
Utsläpp, jordbruk, ton CO ₂ e/inv.		3,93	4,05	3,97	4,13
Utsläpp, transporter, ton CO ₂ e/inv.		1,56	1,52	1,47	1,43

Utvecklingsområde 5:

Besökare - Gäster som längtar tillbaka

Hjo har en stark attraktionskraft. I framtidens Hjo tar vi vara på vår potential och är ett välbesökt resmål. Besöksnäringen är till nytta för alla Hjobor eftersom den skapar arbeten och en levande stad och landsbygd. Ett gott bemötande och en välkomnande atmosfär får gäster att längta tillbaka hit.

16. Hjo ska få fler besökare

Arbetet under året som gått

Marknadsföring

Under 2021 har turistverksamheten vidareutvecklat marknadsföringsarbetet och fokuserat på innehållsproduktion i digitala och sociala kanaler; kampanjer; ökning av bild- och textbank samt ny portalsida för "gröna oaser" för att lyfta fokus på Hjos gröna besöksmål - Hjo Stadspark och Hjoåns dalgång. Därtill har digitala vandrings- och cykelkartor, digital parkeringskarta, digitala rundturer på landsbygden och digitala upplevelsevandringar i staden tagits fram.

Utbildning, kunskapsöverföring och utveckling

Under våren genomfördes och avslutades en workshopserie för Hjöföretag; en utbildningsinsats tillsammans med Habo, Mullsjö och Tidaholm som fokuserade på hur företagen själva kan bli bättre på att marknadsföra sig i digitala och sociala kanaler. Vi vill öka kontakten med våra företag och därför har fysiska företagsbesök genomförts hos alla våra InfoPoints under våren, ett urval företag inom vissa kategorier inför och under högsäsong, samt ett urval nyetablerade företag under hösten (det sistnämnda tillsammans med näringslivet).

För att underlätta klustersamverkan, nätverkande och kunskapsöverföring har en digital besöksnäringssnackis genomförts under våren, en digital informationsträff under hösten och ett nytt nätverk har startats. "Den Levande Hjobygden" består av cirka 10–20 företag på landsbygden och en tillsatt arbetsgrupp har genomfört en nätverksträff, tagit fram ett mediakit, en logotyp, en portalsida och en digital rundtur. Arbetet fortlöper under 2022.

Värdskap

För att underlätta för våra gäster har ett nytt digitalt biljettförsäljningssystem implementerats. Därtill har ett digitalt utbildningsmaterial för aktörer och InfoPoints tagits fram som fokuserar på att höja deras värdskap.

Folkbildning och kulturarv

Inom vår guideverksamhet har en guideutbildning genomförts (fortsätter 2022) och en ny upplevelsertur i Hjo Stadspark har tagits fram.

Bedömning av måluppfyllelse

Högsäsongen 2021 har avlöp över förväntan, med tanke på Covid 19 pandemin. Många av Hjos besöksmål har ökat sin besöksstatistik. Turistverksamheten har under högsäsongen funnits tillgängliga i Hjos offentliga miljö via den mobila laddcykeln.

Bedömningen är att målet är uppnått.

Utvecklingsområde 6:

Vättern - Liv vid vatten

I framtidens Hjo tar vi vara på vårt fantastiska läge vid Vättern. Vi använder det för att berika livet för alla.

17. Hjo kommun ska arbeta för att skydda Vättern mot föroreningar

Arbetet under året som gått

Mätningar på den renade vattnet i avloppsreningsverket visar att halterna av ogynnsamma ämnen är fortsatta låga. Renoveringen av avloppsreningsverket som genomfördes 2014–2016 har gett goda resultat på reningen av avloppsvatten.

Sedan några år tillbaka har frågan om läkemedelsrester i avloppsvatten aktualiserats. Den nuvarande tekniken i Svenska reningsverk är inte anpassad för att rena bort dessa. Under våren gjorde kommunens Va-ingenjör och Va-chef en ansökan hos Naturvårdsverket om ett bidrag på 4,3 miljoner för att genomföra en pilotstudie kring läkemedelsreningen på avloppsreningsverket i Hjo. I augusti fick kommunen besked om att ansökan beviljats och under vintern har installation av anläggningen påbörjats. Merparten av studien kommer att genomföras under 2022 med start i mars. Initiativet belönades med 2021-års miljöpris av Aktion Rädda Vättern.

Samhällsbyggnads arbete med vattenförsörjning, dagvatten och avloppsvatten är de områden där vi har störst rådighet när det gäller att skydda Vättern. VA-planen för Hjo kommun innehåller en åtgärdsplan för arbetet. Under 2021 har en plan för kapacitet, drift, underhåll och förnyelse av ledningsnäten tagits fram. Under året har en femtedel av vattenmätarna i Hjo kommun bytts ut till digitala och arbetet kommer att pågå i ytterligare ett par år.

Hjo kommun är medlemmar i Vätternvårdsförbundet. Samhällsbyggnad ansvarar för att Hjo kommun håller sig informerad och att vi är aktiva i frågor som viktiga för att skydda Vättern. Aktuella frågor är Försvarsmaktens ansökan om utökad verksamhet på Karlsborgs flygplats och Tasman Metals AB:s ansökan om gruvverksamheten i Stora Kärr nära Vättern på gränsen mellan Östergötland och Småland.

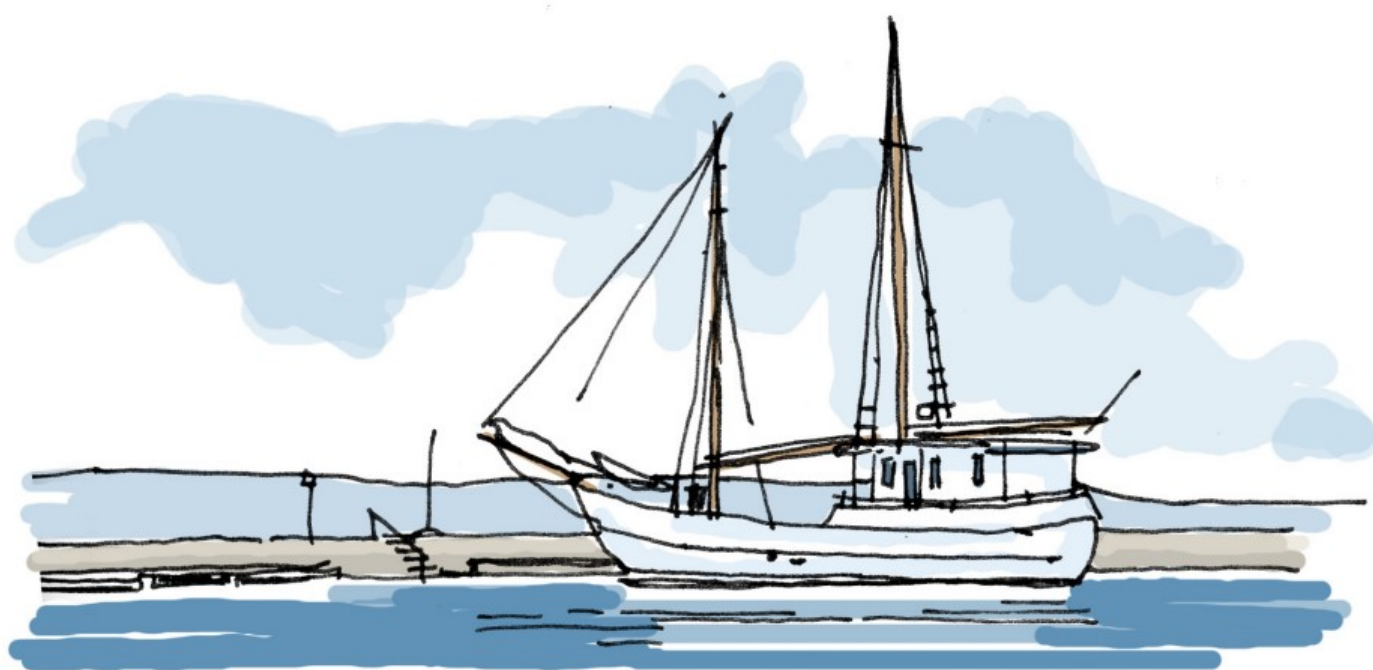
På friluftsområdet Sanna har föroreningar påträffats i området eftersom det tidigare funnits en kommunal deponi för hushålls- och industriavfall. Undersökningarna som utförts av extern part är avslutade och en rapport med riskanalys och åtgärdsförslag är klar. I slutet av 2021 påbörjades arbetet med att ta fram en åtgärdsplan i samarbete med Miljösamverkan östra Skaraborg.

Vid före detta Hjo Mekaniska och i kvarteret sågen (före detta Törlings) som gränsar till Hjoån har föroreningar påträffats som på sikt kan läcka ut i Vättern.

På båda dessa områden pågår det utredningar för att undersöka om det finns föroreningar som behöver åtgärdas. Hjo kommun har inte ansvaret för att göra och bekosta eventuella åtgärder men vi äger mark på eller i närheten av båda platserna. På Hjo Mekaniska har vi varit huvudman för en ansökan om medel hos Naturvårdsverket för utredningar av föroreningarna. Arbetet slutfördes under 2021 och visade att merparten av föroreningarna inte finns på det "nya" fabriksområdet utan på ett område i Hjoåns dalgång där det i början av 1900-talet låg en fabrik som brann ner. I samarbete med Mös och Länsstyrelsen har samhällsbyggnad gjort en riskvärdering av möjliga åtgärder. Nästa steg är att Hjo kommun behöver ta ställning till om vi vill vara huvudmän för en ny ansökan om bidrag hos Naturvårdsverket för att genomföra åtgärder.

Bedömning av målpuppfyllelse

Mot bakgrund av det arbete som genomförts under året är bedömningen att målet är uppnått.

Ekonomi

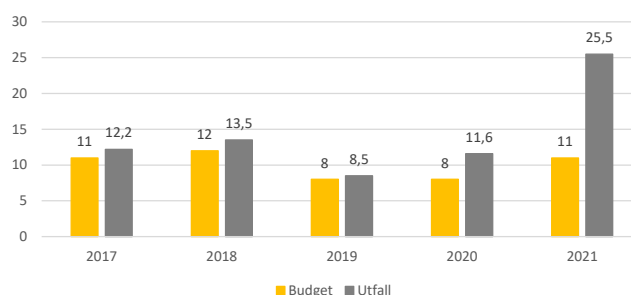
En viktig förutsättning för god ekonomi är en god kostnadskontroll, vilket innebär att det ska råda balans mellan löpande intäkter och kostnader. Den långsiktiga ekonomiska målsättningen är att kommunens samlade resultat, exklusive den avkastning på pensionmedel som återinvesterats, ska utgöra ca 2% av de samlade skatteintäkterna och generella statsbidrag.

18. Årets resultat ska uppgå till lägst 11 mnkr

Resultatmålet syftar bland annat till att värdesäkra det egna kapitalet och att skapa utrymme för investeringar. Generellt brukar ett resultat om ca 2 procent betraktas som god ekonomisk hushållning. Detta anses ge utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av normal investeringsvolym i en kommun. Hjo kommuns mål om 11 mnkr är något lägre än 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för 2021 uppgick till 25,5 mnkr och målet 11,0 mnkr är därför uppnått.

Årets resultat

19. Investeringarna ska till 70% finansieras med egna medel under mandatperioden 2019–2022

Hjo kommun har som långsiktig målsättning att alla investeringar ska finansieras med egna medel. Kommunen är dock inne i en period med stora investeringar, vilket för en liten kommun är svårt att finansiera utan att behöva låna pengar. Av denna anledning är målsättningen att investeringarna under mandatperioden 2019–2022 ska till 70% finansieras med egna medel och resterande 30%, får finansieras genom att uppta lån.

Självfinansieringsgraden är definierad som årets resultat plus årets avskrivningar i relation till årets nettoinvesteringar (exklusive exploateringsinvesteringar)

I tabellen nedan framgår att, under förutsättning att såväl resultat- som investeringsbudget för 2022 framöver infrias kommer självfinansieringsgraden att uppgå till 61%, vilket innebär att kommunstyrelsen bedömer att målet inte kommer att nås.

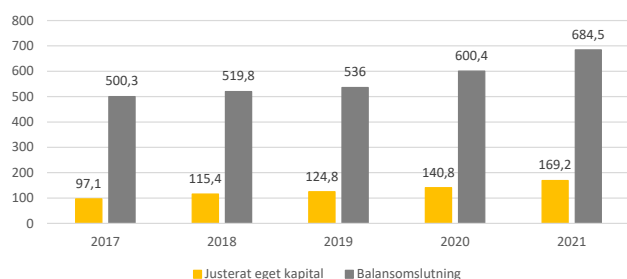
Självfinansieringsgrad	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos mandat perioden
Årets resultat	8,5	11,6	25,5	11,0	56,6
Årets avskrivningar	23,0	25,5	25,8	27,4	101,7
Resultat inkl. avskrivningar	31,5	37,1	51,3	38,4	158,3
Investeringar (exkl. exploatering)	41,6	75,4	77,9	64,0	298,9
Självfinansieringsgrad (%)	76%	49%	66%	60%	61%

20. Soliditeten inkl. pensionsåtaganden ska årligen bibehållas eller förbättras.

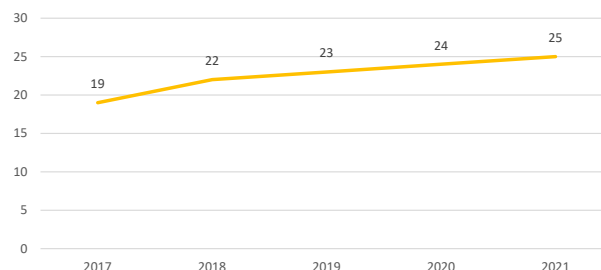

Soliditeten inkl. pensionsåtagandena uppgick 2021-12-31 till 24 procent, vilket är i samma nivå som föregående år. Målet att soliditeten ska förbättras eller bibehållas har således uppnåtts.

Soliditet

Soliditet, %

21. Soliditeten i koncernen Hjo Stadshus AB ska öka med minst 1 % per år från och med år 2015 och senast år 2025 uppgå till minst 25 %.

Soliditetsmålet i koncernen Hjo Stadshus AB sattes 2012 och soliditeten har sedan dess ökat och uppgår per 2021-12-31 till drygt 37 %.

22. Soliditeten i Hjo Småindustrier AB ska uppgå till minst 30%

Soliditeten för AB Hjo Småindustrier uppgår per 2021-12-31 till ca 91 %.

23. Taxor för elnät och fjärrvärme i Hjo Energi AB bör ligga under regiongenomsnittet.

Hjo Energi AB:s taxor för elnät och fjärrvärme ligger, i jämförelse med övriga företag i regionen i den nedre kvartilen.

Slutsats avseende god ekonomisk hushållning

Den samlade slutsatsen av redovisningen kring målen ovan är att Hjo kommun har fortsatt att röra sig i riktning mot att uppnå visionen och dess utvecklingsområden.

Bedömningen grundas på följande:

Kommunfullmäktige har antagit 17 mål för verksamheten inom de sex prioriterade utvecklingsområden. I redovisningen ovan framgår att arbetet under året i kombination med utfallet av indikatorerna innebär att tio av dessa bedöms vara uppnådda, sex bedöms vara delvis uppnådda och ett bedöms som ej uppnått.

Många av indikatorerna till kommunfullmäktiges 17 prioriterade mål för verksamheten kommer från Statistiska centralbyråns medborgarundersökning. Hjo kommun deltar i medborgarundersökningen vartannat år och senaste tillfället var år 2020. I årets bedömning av måluppfyllelsen har vi därför fäst vikt vid våra resultat i undersökningen år 2020. Dessa visade på ett gott resultat med höga index jämfört med såväl genomsnittet för samtliga deltagande kommuner som kommuner i motsvarande storlek.

Det första målet som hör till utvecklingsområdet Boende; "Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningsutveckling" är ett övergripande mål och det arbete som görs för att nå alla övriga mål bidrar till att vi kan behålla och attrahera nya medborgare. De senaste åtta åren har antalet invånare i Hjo ökat varje år från 8 807 år 2013 till 9 233 vid utgången av 2021. En positiv befolkningsutveckling är en indikation på att Hjo kommun är på rätt väg mot den vision som vi tagit fram tillsammans med dem som lever och verkar i Hjo.

Utöver verksamhetsmålen har kommunen tre finansiella mål av vilka två bedöms vara uppfyllda och det tredje som handlar om självfinansieringsgrad under mandatperioden 2019-2022 kan inte utvärderas ännu. Utfallet under 2019-2021 tillsammans med budgeterat resultat och investeringsnivå för 2022 indikerar dock att målet om 70% självfinansiering inte riktigt kommer att nås.

Bolagens mål, i form av ägardirektiv bedöms samtliga vara uppnådda.

Den samlade slutsatsen av redovisningen kring målen ovan är att Hjo kommun uppnått god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Då Hjo kommun inte har något allmännyttigt bostadsbolag är bolagssfärens bidrag till koncernens omsättning och balansomsättning är förhållandevis låg. Av denna anledning sker utvärderingen av Hjo kommuns finansiella i de flesta fallen på kommunnivå. Koncernperspektivet kommenteras där det är relevant. Utvärderingen utgår från områdena:

- Intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Investeringar och deras finansiering
- Pensionsskuldens utveckling
- Soliditet

Resultatet för 2021 uppgick till 25,5 mnkr vilket är hela 14,5 mnkr över budget. Liksom i landets övriga kommuner är avvikelserna hänförliga till ett kraftigt överskott i intäkter från skatter och generella statsbidrag.

Annars har resultaten under de tidigare fem åren legat på en relativt jämn nivå och det genomsnittliga resultatet uppgick till 11,8 mnkr, vilket motsvarar ca 2,3 procent av värdet av skatter och generella statsbidrag under perioden. Nivån är något lägre än såväl riksnittet som snittet för Västra Götalands kommuner, men Hjos resultat har som sagt varit jämnare.

En väsentlig förklaring till detta är att Hjo kommun fick relativt få nyanlända under 2015–2016, vilket medförde att de särskilda bidragen som utgick för detta var låga och resulterade inte i de extremt höga resultaten som vissa kommuner uppvisade under 2016–2017. I gengäld blev dock "rekylen" under 2018 betydligt mildare än för genomsnittskommunen.

Verksamhetens intäkter har, som framgår ovan, fluktuerat under perioden. Detta kan tillskrivas ovan nämnda utveckling under flyktingkrisen. Ökningen under 2020 jämfört 2019 är dock huvudsakligen hänförlig till de stöd och riktade bidrag som utgick med anledning av Covid-19 pandemin.

Vid en jämförelse mellan utvecklingen i verksamhetens nettokostnader, och utvecklingen i skatter och generella statsbidrag framkommer att kostnadsökningen sedan 2016 har varit 13,8 procent medan intäkterna har ökat med 16,2 procent.

Finansnettot har trots ökad upplåning inte försämrats nämnvärt, vilket beror på att det allmänna, låga ränteläget har bibehållits.

Intäkter, kostnader och resultat - kommunen	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamheten intäkter	143,3	127,5	125,9	134,3	129,2
- Förändring i %	-14,1%	-11,0%	-1,3%	6,7%	-3,7%
Verksamhetens kostnader	-614,6	-610,2	-628,5	-649,4	-663,9
- Förändring i %	-0,1%	-0,7%	3,0%	3,3%	2,2%
Avskrivningar	-21,0	-22,6	-23,0	-25,5	-25,8
- Förändring i %	6,6%	7,6%	1,8%	10,9%	1,1%
Verksamhetens nettokostnad	-492,3	-505,3	-525,6	-540,6	-560,5
- Förändring i %	5,1%	2,6%	4,0%	2,9%	3,7%
Skatteintäkter och generella statsbidrag	505,1	519,4	534,7	552,8	587,0
- Förändring i %	4,8%	2,8%	2,9%	3,4%	6,1%
Finansnetto	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-1,0
- Förändring i %	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	66,7%
Årets resultat	12,2	13,5	8,5	11,6	25,5
- Förändring i %	-9,0%	10,7%	-37,0%	36,5%	119,8%
Biologiskt syreförbrukande ämnen	3,1	1,7	1,7		

Budgetföljsamhet

Mnkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	126,6	129,2	2,6
Verksamhetens kostnader	-655,2	-663,9	-8,7
Avskrivningar	-24,7	-25,8	-1,1
Verksamhetens nettokostnader	-553,3	-560,5	-7,2
Skatteintäkter	413,0	427,1	14,1
Generella statsbidrag och utjämning	152,5	159,9	7,4
Finansnetto	-1,2	-1,0	0,2
Årets resultat	11,0	25,5	14,5

Verksamhetens intäkter utgörs till stor del av riktade statsbidrag vilka, inte sällan, är förknippade med ett ansökningsförfarande och krav på återrapportering av vad dessa medel används till. Dessutom utlyses de sent, och kan av naturliga skäl inte tas in i budgetprocessen. Detta är anledningen till att kommunens budgeterade verksamhetsintäkter ofta överträffas av utfallet. Motsvarande avvikelse återfinns dock inom verksamhetens kostnader, då inte de särskilda satsningarna som dessa bidrag kräver, inte heller kan budgeteras.

Således är analys av budgetavvikelser i verksamhetens nettokostnader mer relevant att göra. Som framgår ovan uppgår denna avvikelse till -7,2 mnkr. Den huvudsakliga förklaringen till detta är omklassificering av statsbidrag i form av "skolmiljarden" samt "bidrag för att stärka vård av äldre". Dessa bidrag uppgår för Hjos del till ca 5,8 mnkr och har i budgeten klassificerats som riktade statsbidrag och ingår därmed i verksamhetens intäkter. Under året kom sedan en rekommendation från RKR att dessa medel skulle rubriceras som generella statsbidrag. Om hänsyn tas till denna omklassificering blir istället avvikelsen i verksamhetens nettokostnader -1,4 mnkr, vilket endast utgör 0,2 procent av nettokostnaderna.

Övriga avvikelser inom verksamhetens nettokostnader utgörs i huvudsak av kostnader försörjningsstöd samt för placeringar inom Individ- och familjeomsorg vilka överstigit budget med ca 5 mnkr.

Lönekostnaderna har ökat med ca 2,5 procent jämfört med föregående år vilket är i nivå med budget Lönebikostnaderna i form av arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och särskild löneskatt är näst intill oförändrade jämfört med föregående år. Detta beror bland annat på att extra premier till FÅP belastade 2020, vilka ej har sin motsvarighet under 2021, samt temporära sänkningar av arbetsgivaravgifterna under pandemin.

Beträffande skatteintäkter och generella statsbidrag har dessa räknats upp i SKRs prognoser successivt under året. Av den totala budgetavvikelsen om 21,5 mnkr utgör dock 5,8 mnkr omklassificeringen av "skolmiljarden" samt "bidrag för att stärka vård av äldre".

Investerings- och finansieringsverksamhet

Kommunens investeringar, inklusive investeringar i samband med exploateringsverksamheten, 2021 uppgick till 77,9 mnkr (75,4). De senaste fem årens investeringar uppgår till ca 293 mnkr medan självfinansieringen under samma period uppgår till 189 mnkr. Mellanskillnaden har således finansierats av befintliga likvida medel och ökad upplåning. Kommunens räntebärande skulder har under femårsperioden ökat med ca 114 mnkr.

Självfinansieringsgrad	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat (mnkr)	12,2	13,5	8,5	11,6	25,5
Årets avskrivningar (mnkr)	21,0	22,6	23,0	25,5	25,8
Internt tillförda medel*)	33,2	36,1	31,5	37,1	51,3
Investeringar (exkl exploatering)	53,4	39,8	33,7	71,2	77,9
Självfinansieringsgrad (%)	62%	91%	93%	52%	66%
Räntebärande skulder vid årets slut (mnkr)	120,0	118,3	116,2	153,4	208,2

*) exklusive förändring av rörelsekapital

Trots upplåningen de senaste åren ligger Hjo kommuns skuldnivå per invånare lågt i jämförelse med Sveriges kommuners ovägda medeltal.

Soliditet

Trots relativt stora investeringar under de senaste åren har årsresultat tillsammans med avskrivningarna ökat mer än ökningen i balansomslutning. Detta tillsammans med att pensionsåtagandet inom linjen minskar successivt gör att såväl kommunens som koncernens soliditet (inklusive pensionsåtaganden) har förbättrats årligen. Om hänsyn ej tas till pensionsåtagandena har dock soliditeten sjunkit tillbaka. Statistik för genomsnittskommunen finns inte framme för 2021 ännu men Hjo kommuns soliditet (inkl. pensionsåtagande) för 2020 var ca 1,5 procentenheter högre än Sveriges kommuners ovägda medelvärde. Vid en jämförelse av koncernens soliditet (inkl. pensionsåtagande) för 2020 var detta drygt 6 procentenheter högre än Sveriges kommunkoncerners ovägda medelvärde.

Soliditet per balansdag, %	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunen (inkl. pensionsåtaganden)	19	22	23	23	25
Koncernen (inkl. pensionsåtaganden)	22	25	26	27	28
Kommunen (exkl. pensionsåtaganden)	52	53	52	48	46
Koncernen (exkl. pensionsåtaganden)	47	48	48	46	45

Känslighetsanalys

Känsligheten för Hjo kommuns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkt- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Nyckeltal	Förändring	Effekt i miljoner
Prisförändring	1%	2,4
Ränteförändring (långfristiga lån, ej checkkredit)	1%	2,0
Ränteförändring (pensions-skulden)	1%	2,0
Justering av skattesatsen	10 öre	2,0
Löneökning	1%	4,0

Pensionsskuld

I bokslutet 2021 uppgår det totala pensionsåtagandet i Hjo kommun till ca 207,6 mnkr, vilket är ca 900 tkr högre än föregående år.

Pensionsförpliktelse	2020	2021
Total pensionförpliktelse i balansräkningen		
<i>Avsättning inkl. särskild löneskatt</i>	<i>12,2</i>	<i>13,3</i>
<i>Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt</i>	<i>150,3</i>	<i>147,4</i>
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	44,2	46,9
Summa pensionförpliktelse	206,7	207,6
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde		
Total pensionsförsäkringskapital	58,6	61,2
<i>Varav överskottsmedel</i>	<i>0,5</i>	<i>1,8</i>
Summa förvaltade pensionmedel	58,6	61,2
Finansiering		
Återlånade medel	148,1	59,5
Konsolideringsgrad	28%	29%

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Resultatet för såväl kommunen som koncernen som helhet var under 2021 högt, men bedöms preliminärt att vara lägre än genomsnittet för landets kommuner. Politikområdet Arbete och socialtjänst redovisar underskott vilket är oroande. Detta har dock under året har kompenseras med såväl generella som riktade statsbidrag samt överskott inom andra politikområde, och samtidigt har åtgärder satts in och medel tillskjutits för att få bukt med detta.

Investeringsnivån är sedan några år tillbaka hög, och nyligen avslutades byggnationen av en ny skola vilket är den största investeringen på mycket länge. Detta har föranlett att de räntebärande skulderna ökat på senare år. Investeringsbudgeten visar dock på en period av återhållsamhet under 2022 och framåt och belåningen per invånare ligger alltså under genomsnittskommunen. Dessutom är kommunens soliditet något högre än det ovägdade medelvärde för Sveriges kommuner. Den sammanfattande bedömningen är att Hjo kommuns ekonomiska ställning är tillfredsställande.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Hjo kommun har de senaste 10 åren en relativt jämn resultatutveckling och uppfyllt balanskravet varje år. Det finns således inte något underskott att återställa. Årets balanskravsresultat med jämförelse två år tillbaka redovisas nedan. Hjo kommun har inte antagit några riktlinjer för resultatutjämningsfond, varför någon justering för detta inte är tillämpligt.

Balanskravsutredning	2019	2020	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	8,5	11,6	25,5
- Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	8,5	11,6	25,5
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0,0	0,0	0,0
= Årets balanskravsresultat	8,5	11,6	25,5

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Att under rådande världsläge, förutspå framtiden är svårare än vanligt. Hjo kommuns budget bygger på ett antagande om att covid-19-pandemin klingar ut. Det osäkra världsläget har gått från en pandemi till kriget i Ukraina där bl.a. skenande energipriser gör det svårt att göra bedömningar av utvecklingen på både kort och lång sikt. Organisationen har under 2021 prövats vad gäller krisberedskap och i skrivande stund sker mycket förberedelser för en kraftig flyktingström från Ukraina. Förberedelserna utgörs i första skedet av att skapa boendeplatser, men även av att bereda barnen möjlighet till utbildning mm.

Vad gäller utvecklingen av världsekonomi, svensk BNP-utveckling, förväntade skatteintäkter etc. följer Hjo kommun SKRs skatteunderlagsprognoser. Budgeten för 2022 – 2024 bygger på SKRs skatteunderlagsprognos från oktober 2021, med oförändrad skattesats om 21:57 samt en årlig ökning av antalet invånare om 50 personer.

Resultaträkning Mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	132,0	134,6	137,3
Verksamhetens kostnader	-690,5	-704,5	-725,5
Avskrivningar	-27,4	-29,0	-30,1
Verksamhetens nettokostnader	-585,9	-598,9	-618,2
Skatteintäkter	439,2	453,3	468,1
Generella statsbidrag och utjämnung	158,9	158,1	162,8
Finansiella intäkter	0,7	0,6	0,6
Finansiella kostnader	-1,9	-2,1	-2,3
Årets resultat	11,0	11,0	11,0

Skatteprognos nr 1 för 2022 som SKR publicerade i februari indikerar att Hjo kommuns intäkter från skatter och generella statsbidrag kommer att överstiga budgeterade intäkter, vilket gör att vi i nuläget bedömer att det budgeterade resultatet för 2022 kommer att uppnås. Detta trots viss osäkerhet beträffande kostnadsutvecklingen för placeringar inom individ och familjeomsorg

Verksamhetens intäkter budgeteras att stiga med i genomsnitt 2% årligen och den finansiella målsättningen är att bibehålla det budgeterade överskottet till 11 mnkr årligen. Kommunen har en extra utmaning i kompetensförsörjning framöver. Dels i form av att försörjningskvoten ökar, där fler ska försörjas av färre, den redan nu tydliga bristen av arbetskraft inom vissa yrken, men också att Hjo kommun lyckas skapa en lönestruktur och andra anställningsvillkor som gör att vi kan fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare. Vidare förbereder vi organisationen för heltid som norm i form av att att schema- och bemanningsprocesser ses över. Implementering av heltid som norm kommer att ske etappvis med erfarenhetsåterföring och utvärdering mellan etapperna. Verksamheten i bolagen förväntas bedrivas utan några större förändringar under de närmaste åren. Utbygganden av fibernätet är näst intill avslutat och investeringarna förväntas klinga av successivt framöver.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Hjo kommun är kommunens största arbetsgivare. Bredden på vår verksamhet innebär att våra medarbetare tillsammans representerar över 100 olika yrkestitlar; allt från de stora grupperna av omvårdnadspersonal och lärare, till andra tjänster som innehas av en eller ett fåtal personer, som exempelvis verksamhetsutvecklare och kultursamordnare. En del av de tjänster vi utför sker i samverkan med andra kommuner. Med denna fantastiska mångfald av yrken och erfarenheter har vi alla en sak gemensamt, vi skall alla arbeta för att uppfylla vår vision: Tillsammans skapar vi framtidens Hjo.

De kommande 10 åren kommer andelen barn, unga och äldre i samhället att öka. Samtidigt kommer antalet personer i arbetsför ålder att öka mycket svagt. Medarbetarna är kommunens främsta resurs och varje enskild medarbetare bidrar till kommunens utveckling. Det är därför viktigt att både kunna attrahera nya medarbetare såväl som att behålla, engagera och utveckla nuvarande, för att kommunen som arbetsgivare ska kunna möta kommande utmaningar med bibehållen kvalitet i de tjänster som ska levereras. Hjo kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, där medarbetarna trivs, utvecklas och är stolta över att ge god service.

Medelantalet medarbetare i kommunen (beräknade som totalt arbetade timmar i förhållande till en årsarbetstid) uppgick 2021 till 684. Antalet tillsvidareanställda har minskat marginellt samtidigt som antalet heltidsanställda 2021 har ökat ytterligare 2% jämfört med föregående år vilket innebär en ökning om 5% under de senaste två åren. Vi ser att andelen heltidsanställda i kommunen ökar generellt i takt med Heltidsresan. Den genomsnittliga systerställningsgraden bland kommunens tillsvidareanställda medarbetare uppgår till 92%.

De anställda i Hjo kommun fördelar sig på 82 procent kvinnor och 18 procent män. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor, medan det motsatta gäller inom områdena teknik och fastighet. Antalet chefer var 36 st. varav flest kvinnliga chefer (67%).

Av totalt arbetad tid under året utgör 1,9% fyllnadstid respektive övertid och 11,5% av den totala arbetstiden utgör timtid utförd av timanställda.

Den totala medelåldern i Hjo kommun som arbetsgivare uppgår 2021 till 44,6 år. 48% av kommunens medarbetare tillhör åldersgruppen 30-49 år och 40% är 50 år eller äldre. Bilden speglar åldersfördelningen inom kommunal sektor nationellt och påvisar behovet av att locka fler unga till våra yrken inom kommunal sektor. Många pensionsavgångar kommer att äga rum inom de närmsta 5-10 åren, inte minst inom skolans och vårdens verksamheter. Därav finns det ett betydande ersättningsrekryteringsbehov framåt bland exempelvis undersköterskor, förskollärare och lärare i grundskolan.

Personalomsättningen (medarbetare som har avslutat sin anställning av totalt antal medarbetare) under 2021 uppgick till 12,2 % och av dessa avser 3,4 % av omsättningen pensioner. Personalrörligheten påverkar såväl rekryteringsbehovet som kvaliteten i verksamheten och både för hög och för låg rörlighet kan vara en utmaning. Framåt behöver kommunen lära sig mer om varför medarbetare väljer att avsluta sin tjänst i syfte att rätt åtgärder ska kunna identifieras.

	2019	2020	2021
Antal tillsvidareanställda	771	781	776
Heltidsanställda	58%	61%	63%
Andel kvinnor	83%	83%	82%
Andel män	17%	17%	18%
Antal Chefer	49	46	43
Kvinnliga chefer	69%	67%	63%
Manliga chefer	31%	33%	37%

	2019	2020	2021
Medelålder		45,8 år	44,6 år
29 år och yngre	14%	12%	12%
30-49 år	52%	48%	48%
50 år eller mer	34%	40%	40%

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster medför att många nya medarbetare behöver rekryteras de kommande åren. För att en grupp ska definieras som svårrekryterad ska Arbetsförmedlingens prognos visa en endast liten tillgång av gruppens kompetens på arbetsmarknaden framöver. I begreppet vägs också in vilka möjligheter verksamheten haft att rekrytera kompetensen under det gångna året. De flesta av kommunens yrkesgrupper definieras som en svårrekryterad grupp av Arbetsförmedlingen men i dagsläget upplevs inte alla dessa grupper som svårrekryterade. Hjo kommun har överlag sökande till våra tjänster och har under året kunnat tillsätta vakanta tjänster med den kompetens som har efterfrågats. Att det många gånger inte finns flera aktuella sökanden till tjänsterna innebär dock att det blir svårt att vid nyrekryteringar skapa mångfald i arbetsgrupperna.

Några grupper är dock svårrekryterade redan i dag och förväntas bli än mer svårrekryterade framåt. Det gäller exempelvis undersköterskor och sjuksköterskor till omsorgsverksamheten samt legitimerade lärare. Även enhetschefer är svårrekryterade liksom en del mindre yrkesgrupper såsom ingenjörer. Utöver tillsvidareanställda yrkesgrupper råder en stor brist på vikarier inom framförallt vård och omsorg. Pandemin har medfört ett ökat behov av timvikarier för att täcka upp frånvaron i ordinarie verksamhet samtidigt som timvikarier med erfarenhet inom området varit en bristgrupp redan innan pandemin. Personalförsörjningen har under året varit en prioriterad fråga och riskbedömning, förberedelser och planering har varit av yttersta vikt för att hålla igång verksamheterna.

Höga pensionsavgångar i kombination med ökad rörlighet på arbetsmarknaden, ställer särskilt höga krav på en aktiv och målmedveten kompetensförsörjning. De största utmaningarna är att stärka arbetsgivarmärket, behålla samt utveckla våra medarbetare liksom att skapa bättre förutsättningar för att fortsätta yrkeslivet högre upp i åldrarna.

Arbetsmiljö

Under 2021 har Hjo kommun påbörjat implementeringen av Arbetsmiljöverket och ett uppdaterat kommungemensamt årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Samtliga verksamheter rapporterar nu tillbud/ arbetsskador såväl som skyddsronder, riskbedömningar och handlingsplaner digitalt. Under hösten genomfördes den första organisatoriska och sociala enkätundersökningen och verksamheterna arbetade med resultatet genom att ta fram enhetsspecifika fokusområden för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Personalpolitik

För att kunna ge god service av hög kvalitet till medborgarna och besökare behöver vi kompetent personal som trivs med sitt arbete och mår bra. Alla anställda ska vara delaktiga och kunna påverka sin arbetssituation. Genom dialog i vardagen, i medarbetarsamtal, på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper utvecklar vi vår verksamhet. I ett läge med tuff konkurrens på arbetsmarknaden och fortsatt stora rekryteringsbehov måste välfärden erbjuda attraktiva arbetsvillkor – både till befintliga och potentiella medarbetare. Olika arbetstidsmodeller, önskad sysselsättningsgrad, möjlighet till friskvård och friskvårdbidrag är några exempel på vad som erbjuds våra medarbetare.

En annan viktig del av personalpolitiken är arbetet med likabehandling och jämställdhet. Kvinnor och män ska behandlas lika såväl som arbetstagare som användare av kommunal service. Arbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen ska vara en naturlig del i medarbetarsamtal, APT, samverkan och som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet ska förebygga och motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter i kommunen. En viktig del är att arbeta för att kvinnor och män ska ha lika lön för lika arbete och att båda könen ska ha lika förutsättningar till chefskap.

Sjukfrånvaro

2021 har varit ett annorlunda år med den påverkan som pandemin har medfört. Arbetsmiljöutmaningarna under coronapandemin har påverkat sjukfrånvaron och kommer troligtvis att göra det en lång tid efter pandemin har klingat av. Trots detta kan en positiv utveckling av kommunens sjukfrånvaro urskiljas med ett minskat inflöde längre sjukskrivningar (över två veckor). Andelen sjukfrånvaro längre än 60 dagar år 2021 26% vilket är en minskning med ca 17% sedan 2019 och innebär att kommunen har bland den lägsta andelen långtidssjukfrånvaro i Skaraborg. Den totala sjukfrånvaron på 6,7% har minskat med nästan en procentenhet jämfört med föregående år och är även den bland den lägsta i Skaraborg. Arbetet med rehabilitering och arbetsanpassning pågår löpande inom kommunen och det nära samarbetet med Närhälsan och Försäkringskassan kan antas ha gett ett positivt resultat. Korttidssjukfrånvaron har varit hög vilket beror på medarbetare har uppmanats att stanna hemma vid minsta symptom för att minska smittspridningen av Covid 19.

Kvinnors sjukfrånvaro är fortfarande betydligt högre än mäns – ett mönster som återfinns i arbetsmarknaden i stort. Däremot kan vi 2021 se en tydlig minskning av sjukfrånvaron bland medarbetare över 50 år, en åldersgrupp som över tid haft den högst sjukfrånvaron. Fortsatt analys krävs när smittan lagt sig för att kunna göra relevanta jämförelser med tidigare år.

Under året har Hjo kommuns medarbetare gjort en fantastisk insats i kommunens verksamheter. Genom de många kontaktyrken som finns i kommunen har vi medarbetare som exponerats för smitta, stress samt haft sämre möjligheter till återkoppling under året. Med anledning av detta krävs ett målmedvetet arbete för att förebygga psykisk ohälsa och långtidssjukfrånvaro i pandemins spår.

	2020	2020	2021
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,29%	7,68%	6,71%
Andel av sjukfrånvaron som avseer frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	43,35%	31,36%	26,13%
Sjukfrånvaron för kvinnor	6,83%	8,25%	7,10%
Sjukfrånvaron för män	3,94%	5,25%	5,17%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	4,88%	6,74%	6,11%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	5,25%	7,61%	6,94%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	7,66%	8,67%	6,62%

FINANSIELLA RAPPORTER

60	Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar
64	Resultaträkning och kassaflödesanalys
65	Balansräkning
66	Nothänvisningar
72	Driftsredovisning
76	Investeringsredovisning
78	Exploateringsredovisning
80	VA- och renhållnings verksamhet

REDOVISNINGSPRINCIPER OCH TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Hjo kommun följer kommunal redovisningslagstiftning och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Beträffande redovisning av intäkter se under rubriken exploateringsmark nedan. Årsredovisning innehåller en resultaträkning, kassaflödesanalys samt en balansräkning. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning. Årsredovisningen innehåller även en koncernredovisning som utgör en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkning och bokslut för de bolag kommunen har betydande inflytande i.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar. Investeringar som har ett betydande och väsentligt belopp aktiveras i balansräkningen. Som vägledning används en gräns på ett basbelopp (47 600 för år 2021) och en livslängd på mer än tre år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, vilket i allt väsentligt överensstämmer med de i tabellen angivna avskrivningstiderna. Rak nominell metod används. Viss vägledning för en anläggningstillgångs avskrivningstid finns i rådets idéskrift. Ingen omprövning av nyttjandetiden har gjorts under året. Avskrivningen påbörjas kalendermånaden efter det att tillgången tagits i bruk.

Sedan 2015 tillämpar Hjo kommun s.k. komponentindelning och följer en uppställning av de komponenter Hjo kommun valt att indela investeringarna i och vilken nyttjande period som tillämpas.

Avskrivningstider komponenter	År
Fastighet	
Råmark	0
Stomme och grundläggning	80
Markanläggning	20
Stomkomplettering	40
Ytskikt	15
Snickerier invändigt	30
Installationer	40
Teknik	10

Avskrivningstider komponenter	År
Vägar	
Underbyggnad/förslitningslager + Överbyggnad	0
Beläggning asfaltsgrund	50
Beläggning slitlager	
- Infartsleder	10
- Övriga gator	20
Gatubelysning	20
Skyltar och trafikanordningar	20

Avskrivningstider komponenter	År
Hamn	
Kaj	80
Vågbrytare	80
Bryggor	30
Ytbeläggningar	50
Markarbete	20-evig
Belysning	20
Möblemang utomhus	20

Avskrivningstider komponenter	År
Övrigt	
Konst	0
Maskiner och bilar	5-10
Inventarier t.ex. teknisk utrustning, möbler	3-10
Immateriella tillgångar (programvaror)	3-5

Bidrag till statlig infrastruktur

Hjo kommun undertecknade tillsammans med de övriga Skaraborgskommunerna under 2013 en avsiktsförklaring med Trafikverket om medfinansiering av utbyggnaden av vissa sträckor av E20. Utbyggnaden bedöms medföra såväl nationella, regionala och lokala nyttor.

Detta redovisades i 2014 års bokslut som en kostnad (jämförelsestörande post) och en avsättning med 5,0 mnkr. Avsättningen har sedan dess indexuppräknats. Beloppet kommer att utbetalas successivt under byggperioden. Avsättningen uppgår till 3,8 mnkr per 20211231.

Avsättning för återställande av deponier

Inom Hjo kommun finns ett område som tidigare använts som deponi, kallat Sanna. Området är klassat som förorenad mark och provtagning har pågått sedan 2018. Eventuella beslut om återställande fattas av Länsstyrelsen, vilket inte har skett ännu.

Kommunen erhåller 30 kr per invånare och år (ca 270 tkr) från Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) för att i framtiden återställa områden som detta. Denna inkomst redovisas som avsättning från vilken periodens utgifter för provtagning och andra åtgärder avräknas.

Exploateringsmark

Mark som kommunen ämnar sälja klassificeras som omsättnings-tillgång i balansräkningen och är bokförd till anskaffningsvärdet. Kostnader och intäkter för pågående exploateringsprojekt (t.ex. iordningsställande av gator och VA) är redovisade bland pågående anläggningstillgångar. En fördelning av kostnader och intäkter mellan omsättnings- respektive anläggningstillgång görs i samband med att respektive område slutredovisas.

Den nya rekommendationen om intäkteredovisning R2 från 2019 har tillämpats för exploateringsprojekt som startade efter det att rekommendationen trädde ikraft. De projekt som startade före detta har hanterats enligt de gamla redovisningsprinciperna för intäktsföring, d v s intäkter från ersättning för gatukostnader etc, har skuldförts och upplöses i takt med avskrivningarna på motsvarande tillgång. I balansräkningen finns per 2021-12-31 2,9 mnkr redovisad som långfristig skuld. Intäktsföring av dessa medel kommer att ske då projekten avslutas.

Leasingavtal

Leasing av fordon med en leasingtid om 4 år eller längre betraktas som finansiell leasing och redovisas i enlighet med R5 som anläggningstillgång i balansräkningen under rubriken maskiner och inventarier. Förpliktelsen i form av framtida betalningar av leasingavgifter redovisas som skuld. Anskaffningsvärdena sammanfaller med verkligt värde. Avskrivningstiden följer leasingperioden och objekten skrivs av ner till restvärdet. Räntekostnaden beräknas till ett fast värde över leasingperioden.

Beträffande hyrda lokaler har kartläggning och bedömning utifrån regelverket i R5 påbörjats men inte slutförts. Eventuell omklassificering från operationell till finansiell leasing kommer att ske under 2022.

Lånekostnader

Lånekostnader i form av räntor och avgifter periodiseras och belastar resultatet det år då de uppstår. I större byggprojekt, med lång produktions-tid aktiveras räntekostnader under byggtiden. Under 2021 har inga räntekostnader aktiverats.

Löneskatt

Löneskatten redovisas då pensionsförpliktelsen uppkommer vilket innebär att löneskatten periodiseras och redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

Pensionsskuld

Pensionsskulder redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Den delen av pensionsskulden som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, d.v.s. inom linjen. Det som intjänats efter 1998 redovisas som en avsättning alternativt kortfristig skuld. Avsättningens storlek baseras på KPA Pensions beräkning, gjord enligt RIPS2021.

Förtroendevalda

Till och med år 2014 redovisades alla pensionsskulder till förtroendevalda som en ansvarsförbindelse. Från och med år 2015 sker en uppdelning mellan avsättning och ansvarsförbindelse enligt KPAs beräkning.

Avsättning har gjorts efter KPAs beräkning 2021-01-25. Årets förändring av avsättningen har belastat periodens resultat 2021 med 463 tkr inkl. löneskatt. Teoretiskt värde av förtroendevaldas pensionsförmåner beräknas och redovisas som ansvarsförbindelse för förtroendevalda, vars uppdrag motsvarar minst 40 procent av heltid. För de som har intjänat pensionsrätt och är under 50 år beräknas en inkomstgaranti under 12 månader, och för de som är över 50 år beräknas visstidspension fram till 65 år. Beräkningen görs brutto utan samordning. Eftersom pensionsförmånen är relaterad till förändringar i basbeloppet görs ingen nuvärdesberäkning.

Kommunen har antagit att OPF-KL ska gälla för de politiskt förtroendevalda som tidigare inte omfattades av PBF. För år 2018 avser detta 15 personer.

Anställda

Det belopp som redovisats som en kortfristig skuld avser den avgiftsbestämda ålderspensionen. Kommunen har valt att fr.o.m. 1998 betala ut hela den avgiftsbestämda ålderspensionen till den anställda. För lönedelar över 7,5 basbelopp och för efterlevandepensioner finns särskilt tecknade försäkringar.

Riskhantering – ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en förändring av det allmänna ränteläget påverkar kommunens räntekostnader i negativ riktning. För att begränsa ränterisken i kommunen ska lånestocken utformas så att den viktade genomsnittliga räntebindningstiden bör vara minst tre månader och högst tre år och att räntebindningstiden för enskilda lån inte överstiger 10 år.

Semesterlöneskuld

Skulden för ej uttagna semesterdagar och okompenserad övertid och därpå upplupna sociala avgifter redovisas som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av de preliminära månatliga inbetalningarna, prognosen för slutavräkningen 2021 samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och prognosen för 2020. Avräkning av skatteintäkterna har gjorts efter SKRs beräkningar från december 2021, samt med hänsyn till kap. 9§§3-4 LKBR.

Skulder

Kommunens skulder klassificeras som kortfristig när den förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen. Övriga skulder ska klassificeras som långfristiga. Den del av långfristiga lån som förfaller till återbetalning och eller amortering inom 12 månader redovisas som kortfristig skuld.

Taxefinansierade verksamheter

Resultatregleringsfonden för renhållning är redovisad under Avsättningar och uppgår till 4,3 mnkr. Se vidare under "Avsättning för återställning av deponier" på föregående sida.

VA-enheten har belastats med centrala overheadkostnader (grundat på verkliga kostnader för vissa centrala funktioner vilka fördelats efter antalet anställda). Ränta har beräknats på interna lån för investeringar. VA-enhetens över- eller underuttag redovisas som en kortfristig skuld respektive fordran och kommer att användas till nästkommande år.

Verksamhetens intäkter

Nedan redovisas kommunens huvudsakliga inkomstgrupper och dess grund för intäktsföring.

Barnomsorgsavgifter

Inkomsten intäktsförs i samband med fakturering. Fakturering sker i slutet av innevarande månad vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske i boksluten.

Äldreomsorgsavgifter

Fakturering till brukaren sker i början av nästkommande månad. Inkomsten intäktsförs dock i den period som intäkten avser vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske vid boksluten.

Hysesintäkter särskilt boende och bostad med särskilt anpassad service debiteras brukaren en månad i förskott men intäktsförs i den period hyran avser vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske vid boksluten.

Renhållnings och VA-avgifter

Avgifterna faktureras via kommunens helägda bolag Hjo Energi AB. Inkomsten intäktsförs i samband med återredovisningen till kommunen som sker med en månads eftersläpning. I den mån verksamhetens avgiftsuttag överskrider självkostnaden, minskas intäkten. Ett eventuellt överuttag av VA-taxan bokförs som kortfristig skuld. Anslutningsavgifter, gatukostnadsersättningar samt övriga investeringsbidrag se ovan under rubrik "Anslutningsavgifter och ersättningar".

Försäljning av fastighet

Inkomsten intäktsförs normalt vid dagen för tillträdet, förutsatt att det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som kommunen får av transaktionen kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

Avser bidrag som är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett bestämt ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag kräver i regel någon form av motprestation och återrapportering. De periodiseras i normalfallet till den period som bidraget avser enligt förekommande underlag.

Övriga intäkter och kostnader

Finansiella kostnader och intäkter har periodiserats fullt ut. Övriga intäkter och kostnader har periodiserats till väsentliga belopp. Med väsentlig avses belopp överstigande 25 tkr.

Den sammanställda redovisningen

Syftet med sammanställd redovisning är att ge en helhetssyn på kommunens verksamhet och ekonomi och ge en organisationsneutral redovisning som möjliggör jämförbarhet mellan kommunerna. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med den s.k. alternativa metoden där underkoncernens (Hjo Stadshus AB) bokslut konsoliderats.

Bolagens redovisningsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen (1995:1554), samt rekommendationer och uttalanden från Bokföringsnämnden.

Med undantag för redovisning av pensionskostnader tillämpar bolagen samma redovisningsprinciper som kommunen.

Eliminering har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive dotterkoncern och dotterbolag. Interna intäkter, kostnader, fordrings- och skuldposter av väsentlig betydelse har eliminerats.

Intresseföretag i underkoncernens redovisning

Andelar i intresseföretagen HjoTiBorg Energi AB och Bredband Östra Skaraborg AB redovisas i Hjo Stadshus AB koncernen i enlighet med den s.k. kapitalandelsmetoden.

Mindre ägarandelar

Hjo kommun har även andelar i kommunalförbunden Räddningstjänst Östra Skaraborg och Avfallshantering Östra Skaraborg. Eftersom ägarandelen i båda fallen understiger 20 % har kommunalförbunden inte medtagits i den sammanställda redovisningen.

Obeskattade reserver

Bolagens obeskattade reserver har uppdelats i koncernbalansräkningen i eget kapital del (78 %) och uppskjuten skattskuld (22 %). Den uppskjutna skatten redovisas som en avsättning.

RESULTATRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS

Resultaträkningen visar kommunens och kommunkomcernens intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen speglar hur den löpande verksamheten och investeringarna finansierats under året.

Resultaträkning

Mnkr	Not	Kommunen				Sammanställd redovisning	
		2020	2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	2020	2021
Verksamhetens intäkter	1	134,3	129,2	126,6	2,6	208,7	221,5
- varav jämförelsestörande intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	2	-649,4	-663,9	-655,2	-8,7	-705,4	-733,4
- varav jämförelsestörande kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	3	-25,5	-25,8	-24,7	-1,1	-39,8	-41,4
Verksamhetens nettokostnader		-540,6	-560,5	-553,3	-7,2	-536,5	-553,3
Skatteintäkter	4	408,8	427,1	413,0	14,1	408,8	427,1
Generella statsbidrag och utjämning	5	144,0	159,9	152,5	7,4	144,0	159,9
Verksamhetens resultat		12,2	26,5	12,2	14,3	16,3	33,7
Finansiella intäkter	6	0,9	0,8	0,9	-0,1	1,0	0,9
Finansiella kostnader	7	-1,5	-1,8	-2,1	0,3	-1,9	-2,0
Resultat efter finansiella poster		11,6	25,5	11,0	14,5	15,4	32,6
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	8	11,6	25,5	11,0	14,5	15,4	32,6

Kassaflödesanalys

Mnkr	Not	Kommunen			Sammanställd redovisning	
		Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	2020	2021
Årets justerade resultat	8	11,6	25,5	11,0	15,4	32,6
Justering för av- och nedskrivningar	3	25,5	25,8	24,0	39,8	41,4
Förändring avsättningar	22	1,5	0,2	-1,8	2,2	0,5
Justering övriga ej likvid. påverkande poster	9	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0
Medel från verksamheter före förändring av rörelsekapital		38,6	51,5	33,1	57,5	74,5
+/- Minsk./ökn lager och exploateringsfastigheter	16-17	0,9	-2,3	-4,9	1,2	-2,8
+/- Minsk./ökn kortfristiga fordringar	18	-10,7	-15,4	-1,0	-8,4	-19,9
+/- Ökn/minskn. övr. kortfristiga skulder	24	15,8	4,3	1,0	13,2	9,0
Kassaflöde från löpande verksamhet		44,6	38,1	28,2	63,5	60,8
- Investering immateriella tillgångar	10	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
- Investering materiella tillgångar	11-13	-77,2	-80,3	-100,0	-91,1	-92,8
+ Försäljn. materiella tillgångar	11-13	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5
+ Invest finansiella tillgångar	14,9	0,0	-2,6	0,0	0,0	-3,0
+ Försäljn. finansiella tillgångar	14	1,8	1,7	0,0	1,5	1,7
Kassaflöde från invest. verksamheten		-75,5	-81,0	-100,0	-89,7	-93,9
+/- Minsk./ökn långfristig fordran	15	-0,2	-0,2	0,1	-0,6	0,0
+/- Ökn/minskn långfristiga skulder	23	35,6	54,1	57,3	35,6	54,1
Kassaflöde från finan. verksamhet		35,4	54,3	57,4	35,0	54,1
Årets kassaflöde	20	4,5	11,4	-14,4	8,8	21,0
Likvida medel vid årets början		11,4	15,9	39,9	33,8	42,6
Likvida medel vid årets slut		15,9	27,3	25,5	42,6	63,6

BALANSRÄKNING

Balansräkningen visar i sammandrag kommunens och kommunkoncernens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för årets utgång.

Balansräkning		Kommunen		Sammanställd redovisning	
Mnkr	Not	2020	2021	2020	2021
TILLGÅNGAR					
• ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar		1,6	1,1	1,6	1,1
-Programvarulicenser m.m.	10	1,6	1,1	1,6	1,1
Materiella anläggningstillgångar		513,6	568,2	637,1	688,8
-Mark, byggnader, tekniska anläggningar	11	412,8	423,6	425,6	435,6
-Maskiner och inventarier	12	22,9	21,6	129,5	129,8
-Pågående investeringar	13	77,9	123,0	82,0	123,4
Finansiella anläggningstillgångar		9,8	10,5	14,1	15,4
-Värdepapper	14	8,6	9,5	10,8	12,1
-Långfristiga fordringar	15	1,2	1,0	3,3	3,3
Summa anläggningstillgångar		525,0	579,8	652,8	705,3
• OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd mm	16	0,2	0,3	5,0	5,6
-Exploateringsfastigheter	17	5,8	8,0	5,8	8,0
Fordringar	18	53,5	68,9	69,2	89,1
Kortfristiga placeringar					
-Aktier och andelar	19	0,0	0,2	0,0	0,2
Kassa och Bank	20	15,9	27,3	42,6	63,6
Summa omsättningstillgångar		75,4	104,7	122,7	166,6
SUMMA TILLGÅNGAR		600,4	684,5	775,5	871,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
- Ingående eget kapital		279,5	291,1	341,5	357,0
- Omräkningsdifferens		0,0	0,0	0,0	0,2
- Årets resultat		11,6	25,5	15,4	32,6
- Förändring övrigt eget kapital		0,0	0,0	0,1	0,0
Summa Eget kapital	21	291,1	316,6	357,0	389,8
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	22	12,2	13,3	29,2	30,6
Avsättningar till statlig infrastruktur	22	5,0	3,8	5,0	3,8
Avsättningar till deponier	22	4,1	4,4	4,1	4,4
Summa avsättningar		21,3	21,5	38,3	38,8
SKULDER					
Långfristiga skulder	23	132,7	186,8	210,7	264,8
Kortfristiga skulder	24	155,2	159,5	169,5	178,5
Summa skulder		287,9	346,3	380,2	443,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		600,4	684,5	775,5	871,9
POSTER INOM LINJEN	25	348,0	344,3	265,0	261,3
Pensionsförmåner intjänade före 1998		147,6	144,5	147,6	144,5
Pensionsförmåner förtroendevalda (som inte ingår i ovan)		2,7	2,9	2,7	2,9
Borgensförbindelser mm.	26	197,2	196,9	114,7	113,9
-Borgensförbindelser kommunala bolag		83,5	83,5	0,5	0,5
-Borgensförbindelser övrigt		114,2	113,4	114,2	113,4
Outnyttjad checkkredit		40,0	40,0	45,0	45,0

Hjo kommun har i september 1996 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2021 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska föreningen. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hjo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 510 966 mnkr och totala tillgångar till 518 680 mnkr. Hjo kommuns andel av de totalt förpliktelserna uppgick till 342 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 346 mnkr.

NOTHÄNVISNINGAR

Syftet med noterna till bokslutet är att komplettera bokslutsinformationen så att en riktig och tillräcklig bild ges av kommunen och kommunkoncernens resultat och ekonomiska ställning.

Nothänvisningar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2021	2020	2021
Not 1 Verksamhetens intäkter	134,3	129,2	208,7	221,5
Driftbidrag	71,5	64,3	71,5	64,3
Försäljningsmedel	12,9	13,5	12,9	29,0
Taxor och avgifter	33,3	35,8	107,4	110,9
Hyror och arrenden	11,9	11,7	11,9	11,7
Övrigt	4,7	3,9	5,0	5,6
Not 2 Verksamhetens kostnader	649,40	663,9	705,40	733,4
Personalkostnader	439,4	447,0	456,5	464,7
Köp av verksamheter	80,7	82,7	80,7	82,7
Lämnade bidrag	19,9	21,1	19,9	21,1
Revisionskostnader för granskning av delår- o årsbokslut	0,1	0,1	0,3	0,3
Hyreskostnader och övriga fastighetskostnader	39,4	41,4	48,5	41,4
Inköp av material och övrigt	69,9	71,6	98,5	121,4
Skatt på årets resultat	0,0	0,0	1,0	1,8
Not 3 Av- och nedskrivningar	25,5	25,8	39,8	41,4
Planenliga avskrivningar				
Immateriella tillgångar	0,6	0,6	0,6	0,6
Byggnader o tekniska anläggningar	20,9	21,2	35,1	36,3
Maskiner o inventarier	3,3	3,8	3,4	4,2
Leasingavtal	0,7	0,2	0,7	0,3
Not 4 Skatteintäkter	408,8	427,1	408,8	427,1
Årets preliminära skatteintäkter	417,6	415,0	417,6	415,0
Slutavräkning 2019 års skatteintäkter	-2,2	0,0	-2,2	0,0
Slutavräkning 2020 års skatteintäkter	-6,6	1,5	-6,6	1,5
Slutavräkning 2021 års skatteintäkter		10,6		10,6
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	144,0	159,9	144,0	159,9
Fastighetsskatt, årets preliminära	19,7	23,0	19,7	23,0
Fastighetsskatt, prognos slutavräkning föregående år	1,5	0,0	1,5	0,0
Inkomstutjämningsbidrag	102,1	108,6	102,1	108,6
Avgift till LSS-utjämning	-1,7	-2,2	-1,7	-2,2
Regleringsavgift	9,4	27,5	9,4	27,5
Generella bidrag från staten	17,3	5,8	17,3	5,8
Kostnadsutjämningsavgift/bidrag	-5,9	-2,8	-5,9	-2,8
Tillfälligt statsbidrag för mottagning av flyktingar	1,6	0,0	1,6	0,0

Nothänvisningar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2021	2020	2021
Not 6 Finansiella intäkter	0,9	0,8	1,0	0,9
Avkastning räntebärande papper	0,1	0,0	0,1	0,0
Borgensavgifter	0,5	0,5	0,4	0,4
Övriga finansiella intäkter	0,3	0,3	0,5	0,5
Not 7 Finansiella kostnader	1,5	1,8	1,9	2,0
Räntekostnader lån	1,1	1,1	1,4	1,3
Räntekostnad pensionsskuld, inkl diskonteringsränta	0,3	0,2	0,3	0,2
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,5	0,2	0,5
Not 8 Årets Resultat enligt resultaträkning	11,6	25,5	15,4	32,6
Årets resultat enligt resultaträkningen	11,6	25,5	15,4	32,6
Not 9 Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets förändring VA- och renhållningsfond	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 10 Immateriella anläggningstillgångar	1,6	1,1	1,6	1,1
Anskaffningsvärde vid årets början	11,0	11,0	11,0	11,0
Årets investeringar	0,1	0,1	0,1	0,1
Årets försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerade avskrivningar	-9,5	-10,0	-9,5	-10,0
Not 11 Mark, Byggnader o tekniska anläggningar	412,8	423,6	425,6	435,6
Allmän markreserv	15,3	18,8	15,3	18,8
Anskaffningsvärde vid årets början	14,9	15,5	14,9	15,5
Årets investeringar	0,6	3,5	0,6	3,5
Akkumulerade avskrivningar	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Verksamhetsfastigheter	213,1	209,6	225,9	221,6
Anskaffningsvärde vid årets början	381,6	384,6	407,9	411,4
Årets investeringar	3,1	8,7	3,6	8,7
Årets försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerade avskrivningar	-171,6	-183,7	-185,6	-198,5
Affärsverksamhetsfastigheter	92,8	93,8	92,8	93,8
Anskaffningsvärde vid årets början	139,7	145,5	139,7	145,5
Årets investeringar	5,8	5,2	5,8	5,2
Årets utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerade avskrivningar	-52,7	-56,9	-52,7	-56,9

Nothänvisningar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2021	2020	2021
Publika fastigheter	88,2	98,1	88,2	98,1
Anskaffningsvärde vid årets början	122,5	128,6	122,5	128,6
Årets investeringar	6,0	14,5	6,0	14,5
Akkumulerade avskrivningar	-40,3	-45,0	-40,3	-45,0
Annan verksamhet	3,4	3,3	3,4	3,3
Anskaffningsvärde vid årets början	6,2	6,2	6,2	6,2
Årets investeringar	0,0	0,1	0,0	0,1
Akkumulerade avskrivningar	-2,8	-3,0	-2,8	-3,0
Övriga fastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Anskaffningsvärde vid årets början	0,1	0,1	0,1	0,1
Akkumulerade avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Not 12 Maskiner och Inventarier	22,9	21,6	129,5	129,8
Maskiner	2,6	2,7	108,8	109,2
Anskaffningsvärde vid årets början	10,3	10,7	262,4	267,5
Årets investeringar	0,3	0,6	12,2	16,3
Årets försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerade avskrivningar	-8,0	-8,6	-165,8	-174,6
Inventarier och bilar	17,0	16,0	17,4	17,7
Anskaffningsvärde vid årets början	57,5	59,8	58,7	68,2
Årets investeringar	2,4	1,8	2,4	2,4
Årets försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerade avskrivningar	-42,9	-45,6	-43,7	-52,9
Finansiell leasing	2,9	2,5	2,9	2,5
Anskaffningsvärde vid årets början	4,3	4,7	4,3	4,7
Under året nytecknade finansiella leasingavtal	0,4	0,5	0,4	0,5
Under året avslutade finansiella leasingavtal	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Akkumulerade avskrivningar	-1,8	-1,7	-1,8	-1,7
Fordon som förfaller inom 1 år	1,0	0,5	1,0	0,5
Fordon som faller mellan 2 och 5 år	3,7	3,7	3,7	3,7
Konst	0,4	0,4	0,4	0,4
Anskaffningsvärde vid årets början	0,4	0,4	0,4	0,4
Not 13 Pågående anläggningstillgångar	77,9	123,0	82,0	123,4
Verksamhetsfastigheter - anskaffningsvärde	58,7	107,7	58,7	107,7
Affärsverksamhetsfastigheter - anskaffningsvärde	0,4	6,1	0,4	6,1
Publika fastigheter - anskaffningsvärde	0,5	2,3	0,5	2,3
Exploateringsmark - anskaffningsvärde	18,3	6,9	18,3	6,9
Inventarier - anskaffningsvärde	0,0	0,0	4,1	0,4
Not 14 Värdepapper	8,6	9,5	10,8	12,1
Hjo Stadshus AB 499 aktier	0,5	0,5	0,0	0,0
Långfristiga placeringar i värdepapper	0,0	0,0	0,2	0,2
Andelar i intresseföretag	0,0	0,0	2,5	2,9
Kommuninvest 9 201 andelar*	1,7	0,0	1,7	0,0
Kommuninvest, särskild medlemsinsats	6,4	9,0	6,4	9,0
*Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomiska förening har därefter beslutat om insatsemissioner. Hjo kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2021-12-31 till 8 983 000 kr.				
Not 15 Långfristiga fordringar	1,2	1,0	3,3	3,3
IFK Hjo	0,0	0,0	0,0	0,0
Korsberga bygdegårdsförening	0,1	0,0	0,1	0,0
Skandia överskottsfond	0,0	0,0	2,1	2,3
Va-anslutn. avgifter	1,1	1,0	1,1	1,0

Nothänvisningar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2021	2020	2021
Not 16 Förråd mm	0,2	0,3	5,0	5,6
Lager turistbyrå	0,2	0,3	0,2	0,2
Råvarulager i Hjo Energi AB	0,0	0,0	4,8	5,4
Not 17 Exploateringsfastigheter	5,8	8,0	5,8	8,0
Område – Hjo Norr 3:59	1,0	1,0	1,0	1,0
Hjo Söder 8:3	0,3	0,3	0,3	0,3
Hjo Söder 13:1	0,0	0,0	0,0	0,0
Knäpplan 1:15	0,4	0,4	0,4	0,4
Hjo Norr 3:59 del av 2:1 och 4:2	2,0	2,0	2,0	2,0
Söder 3:43 Knäpplan	2,1	4,3	2,1	4,3
Samtliga tomter är värderade till anskaffningsvärde				
Not 18 Kortfristiga fordringar	53,5	68,9	69,2	89,1
Kundfordringar	6,2	7,2	17,9	21,4
Kortfristig fordran leverantörer o intressebolag	0,0	6,7	1,2	8,4
Upplupna intäkter kunder	1,9	2,4	2,4	3,0
Upplupna skatteintäkter	16,8	19,5	16,8	19,5
Fordran mervärdesskatt	11,2	9,0	11,9	9,2
Övriga fordringar staten	0,0	5,5	0,0	5,5
Övriga kortfristiga fordringar	3,1	2,2	3,3	2,2
Förutbetalda leverantörsfakturor	2,4	1,0	3,0	1,7
Övriga interimfordringar	11,9	15,4	12,7	18,2
Not 19 Kortfristiga placeringar	0,0	0,2	0,0	0,2
Aktier o andelar	0,0	0,2	0,0	0,2
Not 20 Kassa och Bank	15,9	27,3	42,6	63,6
Bank	15,8	27,2	42,5	63,5
Handkassor	0,1	0,1	0,1	0,1
Not 21 Eget Kapital	291,1	316,6	357,0	389,8
IB Eget Kapital	279,5	291,1	341,6	357,2
Årets resultat	11,6	25,5	15,4	32,6

Nothänvisningar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2021	2020	2021
Not 22 Avsättningar	21,3	21,5	38,3	38,8
Övriga avsättningar pensioner	2,2	2,3	2,2	2,3
Avsatt till särskild avtals- och visstidspension förtroendevalda	7,6	8,4	7,6	8,4
Löneskatt på pensionsavsättningen	2,4	2,6	2,4	2,6
Uppskjuten skatteskuld – obeskattade reserver	0,0	0,0	17,0	17,3
Bidrag till statlig infrastruktur, E20	5,0	3,8	5,0	3,8
Avsättning tillåterställning deponier	4,1	4,4	4,1	4,4
Spec. avsatt till pensioner anställda, tkr				
Ingående avsättningar	2 041,0	2 245,0	2 041,0	2 245,0
Nya förpliktelser under året	204,0	65,0	204,0	65,0
varav:				
- Nyintjänad pension tjänstemän	702,0	495,0	702,0	495,0
- Ränte- o basbeloppsuppräknig	56,0	37,0	56,0	37,0
- Ändring av diskonteringsräntan	0,0	0,0	0,0	0,0
- Ändrat livstidsåtagande RIPS	0,0	22,0	0,0	22,0
- Övrig post	-340,0	-305,0	-340,0	-305,0
Årets utbetalningar	-214,0	-184,0	-214,0	-184,0
Summa utgående avsättningar till pensioner	2 245,0	2 310,0	2 245,0	2 310,0
Löneskatt	544,6	560,4	544,6	560,4
Summa utgående avsättning pensioner	2 789,6	2 870,4	2 789,6	2 870,4
Aktualiseringsgrad	1,0	1,0	1,0	1,0
Överskottsfonden hos KPA	560,4	1 828,4	560,4	1 828,4
Spec. avsatt till pensioner förtroendevalda, tkr				
Ingående avsättningar	5 732,0	7 553,0	5 732,0	7 553,0
Nya förpliktelser under året	1 821,0	828,0	1 821,0	828,0
varav:				
- Nyintjänad pension förtroendevalda, PBF	1 557,0	388,0	1 557,0	388,0
- Nyintjänad pension förtroendevalda, OPF-KL	67,0	31,0	67,0	31,0
- Ränte- o basbeloppsuppräknig	197,0	125,0	197,0	125,0
- Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	284,0	0,0	284,0
Summa avsatt till pensioner	7 553,0	8 381,0	7 553,0	8 381,0
Löneskatt	1 832,4	2 033,2	1 832,4	2 033,2
Utgående avsättningar pensioner	9 385,4	10 414,2	9 385,4	10 414,2
Not 23 Långfristiga skulder	132,7	186,8	210,7	264,8
Anläggningslån	109,7	163,2	187,7	241,2
Leasingavtal	2,2	1,9	2,2	1,9
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år	20,8	21,7	20,8	21,7
Kreditgivare				
Kommuninvest	109,7	163,3	187,7	241,3
Finansbolag (bilar)	2,5	1,9	2,5	1,9
Spec. Förutbetalda intäkter				
Anslutningsavgifter VA	4,5	5,1	4,5	5,1
Återstående antal år	27 år	27 år	27 år	27 år
Gatukostnadsersättning	1,9	2,9	1,9	2,9
Återstående antal år	26 år	26 år	26 år	26 år
Investeringsbidrag statliga	14,2	13,5	14,2	13,5
Återstående antal år	18 år	17 år	18 år	17 år
Investeringsbidrag privata	0,3	0,3	0,3	0,3
Återstående antal år	6 år	6 år	6 år	6 år

Nothänvisningar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2021	2020	2021
Not 24 Kortfristiga skulder	155,2	159,5	169,5	178,5
Kortfr.skulder till kreditinstitut o kunder	43,7	45,6	43,7	45,6
Skulder intressebolag	0,0	0,0	1,5	5,3
Leverantörsskulder	23,2	41,3	22,9	40,2
Skuld till VA-kollektivet	-0,6	-0,5	-0,6	-0,5
Moms och skatteskulder	0,6	0,6	0,9	0,9
Personalens skatter och avgifter	7,2	6,2	7,2	6,2
Övriga kortfristiga skulder	1,9	0,0	11,9	11,3
Upplupna kostnader/förutbet. intäkter	79,2	66,3	82,0	69,5
Varav Upplupen semesterlön	17,8	19,1	18,7	20,1
Upplupna sociala avgifter	15,6	14,9	16,0	15,3
Upplupen ordinarie lön	4,3	4,0	5,1	4,3
Upplupna räntekostnader	0,1	0,1	0,1	0,1
Förutbetalda hyresintäkter	0,0	0,0	0,1	0,1
Avgiftsbestämd ålderspension	17,2	17,7	17,2	17,7
Upplupna kostnader elcertifikat	0,0	0,0	0,4	0,3
Övriga interimsskulder	11,4	10,5	11,7	11,6
Förutbetalda skatteintäkter	12,8	0,0	12,8	0,0
Not 25 Försäkringslösning för pensioner intjänade före 1998	0,0	0,0	0,0	0,0
Partiell inlösen	0,0	0,0	0,0	0,0
Särskild löneskatt på ovan	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 26 Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser	348,0	344,3	265,0	261,3
Hjo Stadshus AB	40,0	40,0	0,0	0,0
Hjo Energi AB	43,0	43,0	0,0	0,0
Bredband Östra Skaraborg	0,5	0,5	0,5	0,5
Pensionsförmån intjänad före 1998 (inkl löneskatt)	147,6	144,5	147,6	144,5
Pensionsförmån förtroendevalda inkl. löneskatt (som inte ingår i ovan)	2,7	2,9	2,7	2,9
Kooperativa hyresrättsförening äldre i Hjo, ekonomisk förening	114,2	113,4	114,2	113,4
Spec. pensionsförmån intjänad före 1998-anställda				
Ingående ansvarsförbindelse	121,0	118,8	121,0	118,8
Ränteuppräknig	0,8	0,8	0,8	0,8
Basbeloppsuppräknig	3,0	1,4	3,0	1,4
Utbetalningar	-7,1	-7,1	-7,1	-7,1
Ändrat livstidsantagande RIPS	0,0	2,4	0,0	2,4
Övrigt	1,1	0,0	1,1	0,0
Summa pensionsförpliktelser	118,8	116,3	118,8	116,3
Löneskatt	28,8	28,2	28,8	28,2
Utgående ansvarsförbindelse	147,6	144,5	147,6	144,5

DRIFTSREDOVISNING

Driftsredovisning visar avvikelser i förhållande till av kommunfullmäktige beslutad budget för den löpande verksamheten inklusive eventuella tilläggsanslag.

Politikområde (mnkr)	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetavvikelse	Helårsprognos vid delår
Demokrati	6,9	6,9	6,8	0,1	-0,1
Kommunledningskontoret	51,1	54,0	53,0	1,0	0,0
Kultur, turism och fritid	23,9	23,3	23,6	-0,3	-0,2
Teknisk service	18,5	18,3	17,8	0,5	1,0
Plan och bygg	3,7	4,4	3,0	1,4	0,7
Vård och omsorg	180,0	182,6	181,0	1,6	-1,9
Barn och utbildning	237,1	242,8	243,4	-0,6	-2,3
Arbete och socialtjänst	32,2	31,9	37,0	-5,1	-6,0
Finansförvaltning (exkl. skatter o. fin.)	-12,6	-10,7	-11,0	0,3	0,8
Summa löpande verksamhet	540,8	553,5	554,6	-1,1	-8,0

Ovan redovisas en total budgetavvikelse med -1,1 mnkr. Vid en jämförelse med resultaträkningens dito framkommer en skillnad om 6,1 mnkr vilket förutom av avrundningar beror på den omklassificering av statsbidrag som skett efter att RKR uttalat sig om bidragen för "skolmiljarden" och "bidrag för att stärka vård av äldre". Dessa statsbidrag budgeterades som riktade statsbidrag och ingår således i politikområdenas intäkter ovan. I resultaträkningen har dock dessa intäkter omklassificerats till "Generella statsbidrag"

Verksamheternas samlade budgetavvikelse

Kommunens verksamheter redovisade för 2021 en negativ budgetavvikelse om 1,1 mnkr, vilket kan jämföras med den prognos som upprättades i samband med delårsbokslutet per den 31 augusti, som indikerade en negativ avvikelse med 8,0 mnkr.

Det förbättrade utfallet jämfört med prognosen kan i huvudsak härledas till verksamhetsområdena Vård och omsorg samt Barn och utbildning. Gemensamt för dessa områden är bland annat påverkan av pandemin som under den fjärde vågen resulterade i hög frånvaro som inte alltid kunde mötas med att ta in vikarier eller extrapersonal. Delar av avvikelsen mot prognos beror också på en viss försiktighet i att in-teckna riktade statsbidrag i prognosen då det vid det tillfället inte kunde konstateras att vi uppfyllt de villkor som ställs för dessa

Finansförvaltningen redovisar ett överskott om ca 300 tkr, vilket utgörs av ett underskott om ca 1,5 mnkr i interna ränteintäkter och ett överskott i det s.k. PO-pålägget med ca 1,8 mnkr

För djupare analyser och kommentarer till de övriga områdena hänvisas till verksamhetsberättelserna för vart och ett av politikområdena på följande sidor.

Demokrati

Demokrati redovisar ett resultat om drygt +100 tkr 2021. Resultatet beror till stor del på lägre kostnader för politikerarvoden än budgeterat till följd av pandemin. Kostnader för utbildningar och övriga inköp har också varit lägre under året vilket påverkar resultatet. Vidare har Demokrati haft kostnader om cirka 100 tkr för websändning av Kommunfullmäktiges sammanträden vilket inte var budgeterat. Utfallet för Överförmyndarverksamheten blev något högre än budgeterat avseende utbetalningar till gode män.

Prognosen i delårsbokslutet visade på ett resultat om -100 tkr och resultatet blev +100 tkr. Förklaringen till avvikelsen mot prognosen i delårsbokslutet består i att politikerarvoden gav ett större överskott på grund av fortsatta restriktioner under hösten och den negativa avvikelsen inom Överförmyndarverksamheten blev inte så stor som prognostiserades i delårsbokslutet.

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret redovisar ett resultat om +1,0 mnkr 2021.

Kommunledning redovisar ett överskott om cirka 300 tkr 2021. Överskottet beror på lågt utfall av kommunövergripande och kommunledningsspecifika kompetensutvecklingsmedel till följd av pandemin samt ett flertal mindre överskott inom kommunledning. 2021 så avslutade samhällsbyggnadschefen sin tjänst och under året har överlappning skett av både tillfällig och ny ersättare, vilket medförde en högre kostnad än budgeterat.

KS Samverkan redovisar ett överskott om drygt 500 tkr 2021. Kollektivtrafiknämnden redovisar ett överskott om 600 tkr till följd av lägre trafik- och färdtjänstkostnader på grund av pandemin och även på grund av en delvis outnyttjad tjänst. Under året har Kommunledningskontoret haft högre kostnader än budgeterat inom säkerhetssamordning för bland annat nytt system och rekrytering av säkerhetssamordnare.

Staben redovisar ett underskott om cirka 200 tkr. Personal- och organisationsförändringar inom olika delar av staben medför en negativ avvikelse mot budget under 2021. Ytterligare förklaring till underskottet beror på högre systemkostnader kopplade till personalsystemet då leverantören under flera års tid debiterat ett för lågt pris för systemförvaltning vilket medförde en prisökning under 2021. Underskottet beror även till viss del på högre kostnader än budgeterat för webbutveckling. IT-enheten redovisar ett underskott på grund av högre drift- och systemkostnader samt inköp av IT-utrustning, det senare som en följd av pandemin. Pandemin har även medfört vissa överskott inom staben, bland annat redovisas ett lägre utfall än budget gällande friskvårdsaktiviteter då dessa varit tvungna att ställas in samt överskott för sponsring av evenemang. Under året har fordon avyttrats ur den kommundelens bilpoolen vilket medfört ett överskott. Arkivverksamheten redovisar ett plusresultat på grund av att den nya gemensamma arkivlokalen med Tibro och Karlsborgs kommun blev senarelagd med cirka ett halvår. Vidare finns ett flertal mindre överskott och underskott inom staben.

I början av 2021 så har tjänsten som näringslivsstrateg varit vakant vilket medförde ett överskott om cirka 400 tkr inom näringslivsenheten både vad gäller personal och verksamhet.

Kommunledningskontoret redovisade en årsprognos enligt budget i delårsbokslutet och resultatet vid årets slut blev +1,0 mnkr. Avvikelsen mot prognosen beror bland annat på större överskott inom näringslivsenheten och kollektivtrafiknämnden vid årets slut än prognosen i delårsbokslutet. Övriga förklaringar till avvikelsen är att underskottet på IT-enheten inte blev så stort som prognostiserat och ökade personalkostnader till följd av personalförändringar inom staben blev lägre än befarat i delårsbokslutet. Överskottet inom friskvård och sponsring blev större då pandemin medförde ytterligare inställda aktiviteter och evenemang under hösten. Övrigt så redovisar ett flertal verksamheter plusresultat där prognostiserade kostnader under hösten inte blev så stora som man räknat med i delårsbokslutet.

Kultur, turism och fritid

Kultur, turism och fritid redovisar ett resultat om -300 tkr 2021. På grund av pandemin så har politikområdet haft minskade hyresintäkter till följd av stängda fritidslokaler samt färre lokalbokningar och därmed inte nått upp till budgeterad intäktsnivå, vilket är den största förklaringen till resultatet. Vidare finns ökade kostnader för underhåll av träningsplaner samt något högre kostnader kopplade till lokalbokningar under året. Utfallet för Guldkroksbadet har varit något högre än budgeterat på grund av extra kostnader för säkerhetsåtgärder till följd av pandemin. Simskolan har haft fler antal deltagare under 2021 än tidigare år vilket medförde ett överskott för verksamheten. Kulturverksamheten redovisar ett mindre underskott till följd av något högre kostnader än budgeterat inom utställningsverksamheten samt för transporter och diverse nödvändiga inköp till biblioteket. Turistverksamheten redovisar ett plusresultat vilket i stort beror på lägre kostnader för personal och övrig verksamhet under året till följd av pandemin. Övrigt finns ett flertal mindre överskott inom delar av politikområdet 2021.

I delårsbokslutet redovisade politikområdet ett negativt resultat om 200 tkr och resultatet vid årets slut blev cirka -300 tkr. Förklaringen till underskottet i delårsbokslutet berodde till största delen på minskade hyresintäkter till följd av pandemin. Ytterligare förklaring till skillnaden i årsbokslutet mot delårsbokslutet beror på avviken inom kulturverksamheten.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnadsverksamheten, som består av Teknisk Service och Plan o Bygg, redovisar för året ett positivt resultat om 1,8 mnkr. Den största delen av överskottet, 1,3 mnkr har uppkommit inom Plan o Bygg och beror på att avsatt budget för detaljplanering inte utnyttjats i den omfattningen som planerats. Tjänsten som planingenjör har varit vakant större delen av året varvid bl a arbetet med den fördjupade översiktsplanen inte kommit igång. Bygglövshandläggningen har också genererat ett överskott, främst till följd av högre intäkter för bygglöv än budgeterat. I förhållande till prognosen i delårsbokslutet har resultatet förbättrats för Plan/bygg med 0,5 mnkr.

Inom den tekniska enheten, som gemensamt redovisar ett resultat +0,5 mnkr, visar gatu/parkenheten ett underskott om -0,7 mnkr. Den höga kostnaden för elförbrukningen under hösten gjorde att budgeten överskreds med -0,5 mnkr. I slutet av året gjordes också en del underhållsarbeten som tidigare lagts och därmed har prognosen vid delårsbokslutet inte uppnåtts (+0,2). Inom Måltidsverksamheten redovisar man ett överskott om +1,3 mnkr, vid delåret prognostiserades +0,2 mnkr. Faktorer som minskad personalkostnad och lägre kostnader för livsmedel har bidragit till överskottet. Detta är följder av Coronapandemin, då färre portioner under året producerats, liksom även ett lägre behov av vikarier inom köken. Mark o Exploateringsverksamheten (+0,2) förutsatte i budgeten att 5 st tomter skulle försälas inom Knäppan Västra, och vid årsslutet hade 7 st försäls. Fastighetsenheten redovisar

ett negativt resultat, -0,3 mnkr; även här har underhållsåtgärder tidigare lagts samt ökade elkostnader, så det prognostiserade resultatet om +0,6 mnkr uppnåddes inte. Gemensam teknisk service redovisas i stort sett enligt budget.

Vård och omsorg

Verksamhetsområde är +2,4 mnkr för Gemensamt vård och omsorg, -1,5 mnkr för Äldreomsorg och +0,7 mnkr för Funktionsnedsättning.

Avvikelsen från budget påverkas av många olika faktorer men bland de större kan nämnas att inom äldreomsorg har kostnaderna för hemvård och Villa Rosell blivit högre men för Sjöryd och Sigghusberg har de istället blivit lägre än budgeterat. Dagverksamheten Sjöskanten som numera bedrivs på Rödingen har inte varit öppen för verksamhet under delar av året på grund av Coronapandemin och kostnaden har därför blivit lägre. Även kostnaden för bostadsanpassningsbidrag har blivit lägre än budgeterat. För skyddsutrustning som t ex handskar, munskydd och visir har kostnaden istället blivit högre under året.

Inom området funktionsnedsättning har kostnaderna för personlig assistans och boende på elevhem blivit högre medan kostnaderna på Kortebo blivit lägre. Även dagcenter på Klammern har varit stängd del av året med anledning av pandemin vilket har påverkat att kostnaderna blivit lägre.

En annan betydande skillnad mot budget är att statsbidrag blivit högre.

Vid delårsbokslutet förväntades Vård och omsorg redovisa ett underskott om 2,0 mnkr vid årets slut och resultatet i december blev ett överskott med 1,6 mnkr. Skillnaden mellan prognosen och utfallet beror på många förändringar men några större differenser kan nämnas.

Intäkter av statsbidrag har blivit högre än prognostiserats. Kostnaderna för i första hand löner på Sigghusberg, dagcenter Klammern, Kortebo och Gjutaren har blivit lägre än prognostiserats vid delårsbokslutet. För hemvården och personlig assistans har lönekostnaderna istället blivit högre än prognosen. Andra avvikelser är kostnader för bostadsanpassning som blev lägre än prognosen.

Barn och utbildning

Barn och utbildning i indelat i fyra olika verksamhetsområden Barn och utbildning gemensamt, Barnomsorg, Grundskola inkl. särskola samt Gymnasie- och vuxenutbildning. Resultatet för Barn och utbildning är ett underskott om 0,6 mnkr.

För Barn och utbildning gemensamt är resultatet +2,6 mnkr, vilket inkluderar det statliga statsbidraget "skolmiljarden" om 1,1 mnkr. Bidraget syftar till att bidra till goda förutsättningar för att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Utöver dessa har förvaltningen erhållit statsbidrag för läxhjälp om 0,9 mnkr. För dessa bidrag återfinns motsvarande kostnadsposter under verksamhetsområdena barnomsorg och grundskola. Resterande överskott förklaras främst av beslutad restriktivitet av de centrala potterna för kompetensutveckling samt verksamhetsanslag. Åskande ur dessa centrala potter har fördelats på rektorsgruppen utifrån kollegialt lärande, värdegrund samt betyg och bedömning. En sambedomning har gjorts utifrån verksamheternas behov, vilket har skapat en likvärdighet och återhållsamhet.

Resultatet för Barnomsorgen som innefattar förskola samt fritidsverksamhet visar ett underskott om 1,2 mnkr. Delar av förskolans underskott förklaras av åtgärder hänförliga till Covid-19. Bland annat har sammanslagningar av avdelningar inte kunnat genomföras likt tidigare och "sommarförskolan" har varit utspridd på fler avdelningar än normalt. Fritidsverksamhetens underskott förklaras av små enheter där tilldelade resurser inte räckt för att tillgodose öppettiderna. Delar av denna problematik är löst 2022 då verksamheten Skutan nu återfinns på Estrid Ericsonskolan och Guldskrokskolan, vilket medfört bättre samverkansmöjligheter. Problemet kvarstår till viss del på ytterskolorna.

Inom verksamhetsområdet grundskola ingår även förskoleklass, särskola samt kommunens kulturskola. För detta område är resultatet ett underskott om 3,2 mnkr och beror till största del på att verksamheten haft mer personal än budget medger. Personalkostnaderna avviker negativt med 3,8 mnkr. Under 2021 har verksamheten erhållit statlig ersättning för höga sjuklönekostnader med ca 0,5 mnkr, vilka härrör till ovan personalkostnadspost. Verksamheten har arbetat kontinuerligt med anpassningar för att komma i ram, men behovet av särskilt stöd är fortfarande stort. Verksamheten arbetar vidare med så kallade "flex- och fokusgrupper" där elever får stöttning/handledning av speciallärare/inkluderingspedagog eller elevassistent utifrån elevens behov. Utöver detta har verksamheten fått fler interkommunala elever och barn. (Elever som är folkbokförda i Hjo kommun, men valt barnomsorg och skolgång på annan ort, varvid Hjo kommun är vi skyldiga att betala barn- och elevpengen till ny utbildningsanordnare).

Resultatet inom Gymnasie- och vuxenutbildningen är en positiv avvikelse om 1,2 mnkr. Avvikelsen beror till största del på utbetalt statsbidrag till vuxenutbildningen inom ramen för Samverkansområdet Skaraborg. Fördelning av bidraget sker utifrån antalet producerade utbildningsplatser totalt inom samverkansområdet. Resultatet för gymnasiet redovisar ett överskott om 0,4 mnkr, vilket förklaras av billigare färdbevis för våra gymnasieelever till följd av Västtrafiks nya zonindelning. Kostnaderna för SFI undervisning redovisar ett underskott då kommunen inte erhållit nyanlända i förväntad omfattning. Under de två första åren erhåller integrationsenheten schablonersättning för varje nyanländ där integrationsenheten erhåller ersättning utifrån antalet genomförda utbildningstimmar.

Vid delårsbokslutet gjordes en prognos på -2,3 mnkr, denna reviderades vid uppföljningen i oktober till -2,0 mnkr för att slutligen redovisa ett underskott om -0,6 mnkr. Förklaring till det förbättrade resultatet beror till stor del på statsbidraget avseende producerade vuxenutbildningsplatser som kommunen erhöll i slutet av 2021. Utöver detta har verksamheten under årets sista månader generellt haft svårt att få tag i vikarier till följd av Covid-19, vilket förbättrat utfallet på personalkostnadssidan. Verksamheten har generellt varit restriktiva vid tillsättning av vikarier samt vid inköp och arbetat utifrån framtagna åtgärdsplan och bedömningen är att detta är en bidragande orsak som minskat underskottet.

Arbete och socialtjänst

Arbete och socialtjänst är indelat i tre olika verksamhetsområden Individ och familjeomsorg, Arbetsmarknadsenhet och Integrationsenhet. Resultatet för Arbete och socialtjänst är ett underskott om 5,1 mnkr. Största avvikelsen återfinns inom verksamhetsområdet Individ och familjeomsorg med -6,0 mnkr och förklaras av ökade kostnader för institutions- och familjehemsplaceringar av barn och unga samt ökade kostnader för institution och öppenvård vuxna. Det har under året anställts en familjehemssekreterare som arbetar aktivt med att utveckla hur man framöver kan få till fler "egna" familjehem, för att få billigare placeringsalternativ än placering via externa företag. Ekonomiskt bistånd uppvisar ett negativt resultat med 2,3 mnkr, där delar av kostnadsökningen kan hänföras till merkostnader pga. Covid -19, då fler hushåll varit i behov av ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknadsenheten redovisar ett positivt resultat om 0,8 mnkr bland annat pga. att kommunen beviljats statlig ersättning för ferieplatser från Arbetsförmedlingen. Kostnader för personal inom Arbetsmarknadsenheten uppvisar ett överskott då del av tjänst varit vakant samt att projekt till större del finansierats via bidrag. Integrationsenheten uppvisar ett en budget i balans. Osäkerheten inom detta område har under året varit stort, då det varit svårt att prognostisera hur många av tilldelat kommunalt som förväntats anlända.

Prognosen som togs fram i samband med delårsbokslutet visade på ett underskott om 5,9 mnkr. Att resultatet förbättrats förklaras av den överenskommelse som enheten slutit med BUP (Barn och ungdomspsykiatri) gällande delfinansiering av placeringskostnad. Samt att ekonomiskt bistånd uppvisar ett bättre resultat än prognostiserat. Utöver detta förklaras den förbättrade prognosen av generell återhållsamhet inom samtliga enheter.

INVESTERINGSREDOVISNING

Nedanstående investeringsredovisning visar avslutade och pågående investeringar i anläggningstillgångar per den 31 december 2021.

2021 års investeringsverksamhet

Investeringsbudgeten för 2021 uppgick till 80,7 mnkr. Till- sammans med investeringsprojekt som ombudgeterats från föregående år om 86,9 mnkr uppgår det totala utrymmet för pågående projekt till 167,6 mnkr. Den ackumulerade kostnaden i de projekt som pågår och de som avslutats under året uppgår till 138,9 mnkr varav 79,3 mnkr har uppkommit under 2021 och 59,6 mnkr tidigare år. Under året har projekt till ett belopp om 32,8 mnkr avslutats.

Då några av de största investeringsprojekten såsom nybyggnad av Estrid Ericsonskolan, tillbyggnad av skolan i Korsberga m.fl. inte avslutats under 2021 föreslås dessa projekt att föras över till 2022 i form av ombudgetering. Värdet av dessa uppgår till 145,1 (brutto). Nedlagda kostnader avseende dessa uppgår per 2021-12-31 till 123,0, varvid nettobeloppet för ombudgeteringen blir 22,1 mnkr.

Samtliga investeringar 2021

Nedanstående investeringsredovisning visar avslutade och pågående investeringar i anläggningstillgångar per den 31 december 2021.

Belopp i mnkr	KF-anslag	Ombudget	Total budget	Kostnad sedan start	Varav under 2021	Avvikelse
Tekniska övergripande	1,0	0,5	1,5	1,5	1,2	0,0
Fastigheter övergripande	4,6	6,9	11,5	8,0	2,2	3,5
Skolfastigheter	57,7	60,2	117,9	98,6	47,2	19,3
Barnomsorgsfastigheter	5,0	5,0	10,0	9,2	7,7	0,8
Kultur- och fritidsfastigheter	0,3	0,0	0,3	0,5	0,5	-0,2
Gator, vägar, infrastruktur mm	6,1	6,7	12,8	6,7	6,5	6,1
Hamnen	0,0	4,0	4,0	6,7	6,3	-2,7
Markinköp	1,2	2,6	3,8	3,5	3,5	0,3
KS inventarier	1,8	1,0	2,8	1,9	1,9	0,9
Taxefinansierat Vatten och avlopp	3,0	0,0	3,0	2,3	2,3	0,7
Summa investeringar exkl. exploatering	80,7	86,9	167,6	138,9	79,3	28,7
Exploateringsverksamhet	6,4	4,4	10,8	17,0	-1,4	-6,2
Summa inkl. exploatering	87,1	91,3	178,4	155,9	77,9	22,5

De största investeringsprojekten 2021

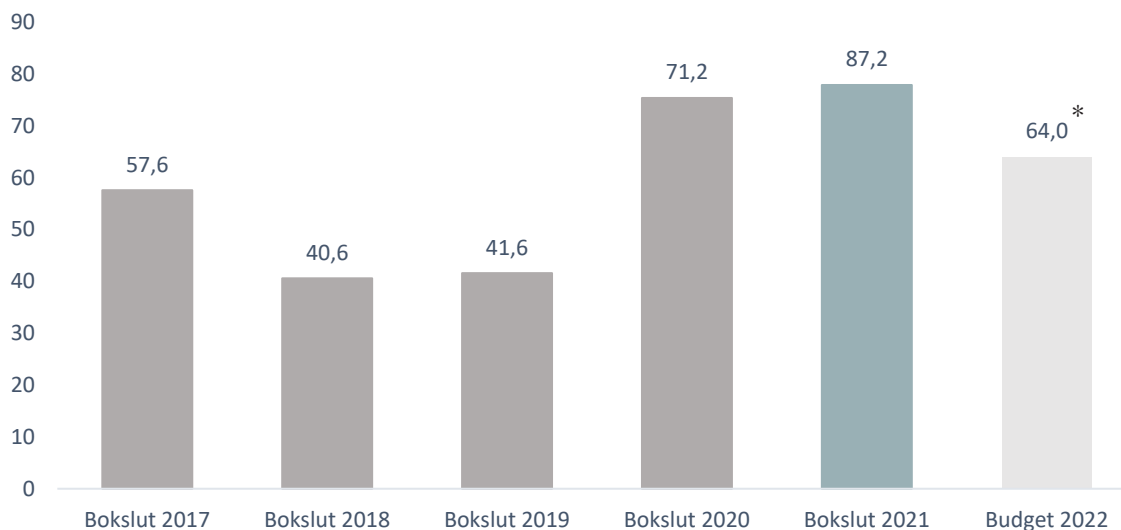
Belopp i mnkr	Projekt budget	Kostnad sedan start	Varav kostnad 2021	Avvikelse	Prognos totalavvikelse	Kommentar
Ny F-6 skola	112,0	94,6	44,0	17,4	9,0	Inflytt 2022
Korsberga skola – ombyggnad	10,0	9,2	7,7	0,8	0,0	Färdigställt hösten 2021
C-skolan omb kök	6,5	6,3	0,5	0,2	0,2	Klart våren 2021
Hamnen – Vågbrytare	7,3	6,7	6,3	-0,2	0,0	Utföres hösten 2021
Exploatering Knäpplan Västra	8,3	8,3	-4,2	0,0	0,0	Kostnad fördelning ej utförd
Exploatering Ind omr Metallvägen	1,5	5,6	3,1	-4,1	0,0	Alla tomter ej sålda

Under året har flera större projekt pågått. Det största projektet är den nya Estrid Ericsskolan som inrymmer ett spår av elever inom F-6, samt en särskoleenhet. Vid årsskiftet hade 98,6 mnkr nedlagts av de 112 mnkr som avsatts i budget. Projektet kommer att avslutas redovisningsmässigt under början av 2022.

Även tillbyggnad av Korsberga skola för att inrymma förskoleverksamheten har skett under hösten 2021. Även detta projekt avslutas redovisningsmässigt i början av 2022. Ombyggnad av Guldskroks skolans centralkök har färdigställts under året, där bl. a nya frysrum och energibesparande åtgärder utförts. Utöver dessa har en del mindre projekt genomförts, samt asfaltering, trafikbelysning mm inom de årliga potterna.

Investeringarna inom Vatten- och avloppsverksamheten uppgår till ca 2,3 mnkr. Mer om detta finns att läsa under avsnittet om VA-Verksamheten längre fram i denna årsredovisning.

Översikt investeringar 2017-2022, mnkr

*) inkl prognos ombudgeteringar från 2021 (22,1 mnkr)

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Exploatering avser åtgärder för att anskaffa och iordningställa mark för att kunna bygga bostäder och industrier samt gemensamma nyttigheter som gator, grönområden, vatten- och avloppsledningar samt elförsörjning.

Exploatering avser åtgärder för att anskaffa och iordningställa mark för att kunna bygga bostäder och industrier samt gemensamma nyttigheter som gator, grönområden, vatten och avloppsledningar samt elförsörjning. Exploateringar sträcker sig ofta över flera år och huvudprincipen är att områdena redovisningsmässigt avslutas när anläggningsarbetena samt sista asfalteringen har utförts.

Rekommendationen om intäktsredovisning R2 från 2019 har tillämpats för exploateringsprojekt som startade efter det att rekommendationen trädde ikraft. De projekt som startade före detta har hanterats enligt de gamla redovisningsprinciperna för intäktsföring, d v s intäkter från ersättning för gatukostnader etc., har skuldförts och upplöses i takt med avskrivningarna på motsvarande tillgång. I balansräkningen finns per 2021-12-31 2,9 mnkr redovisad som långfristig skuld. Intäktsföring av dessa medel kommer att ske då projekten avslutas.

Nedan följer en sammanställning över de exploateringsprojekt som pågått och/eller avslutats under året.

Pågående exploateringar 2021

		Total nettokostnad sedan projektstart	2017	2018	2019	2020	2021
Norra Knäpplan	Inkomster	-1,8	-0,5	-0,5	-0,4	0,0	-0,2
	Utgifter	4,8	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	Netto	3,0	4,1	-0,5	-0,4	0,0	-0,2
Västra Knäpplan	Inkomster	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
	Utgifter	8,9	0,6	0,4	7,5	4,0	-3,6*
	Netto	8,3	0,6	0,4	7,5	4,0	-4,2
Metallvägen ind omr	Inkomster	-0,4	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0
	Utgifter	6,0	0,0	1,6	1,1	0,2	3,1
	Netto	5,6	0,0	1,6	0,7	0,2	3,1
TOTALT	Netto	16,9	4,7	1,5	7,8	4,2	-1,3
	Budget	10,8	1,5	0,0	1,9	0,0	6,4

*) Negativa utgifter uppkommer då omklassificering mellan omsättningstillgång och anläggningstillgång sker i samband med redovisningsmässigt avslut av projektet

Exploateringsarbeten inom Knäpplan Västra har slutförts och ett flertal tomter har sålts under 2021. Finansieringen sker i form av tomtförsäljningar, gatuersättningar samt budgeterade medel. Även ett industriområde vid Metallvägen har tomtindelats och ledningar samt gatuutbyggnad pågår. Exploateringsområde Norra Knäpplan är klart och slutfört.

I ovanstående belopp ingår även budgetmedel och nedlagda kostnader avseende VA-nät samt mark som utgör allmän plats. Mark som ska vara kvar i kommunens ägo, t.ex. huvudgator, matargator och parker i ett exploateringsområde utgör anläggningstillgång och ingår inte i exploateringsredovisningen. Likaså ska VA-nätets andel av kostnaderna redovisas som anläggningstillgång under den taxefinansierade verksamheten. En redovisning av kostnaderna och budgetmedlen kommer att göras varefter exploateringen avslutas.

Lediga tomter

Knäpplan Norra

Området utgörs av 9 tomter belägna strax norr om Knäpplans-förskola. Under året har de två sista tomterna sålts och området är avslutat.

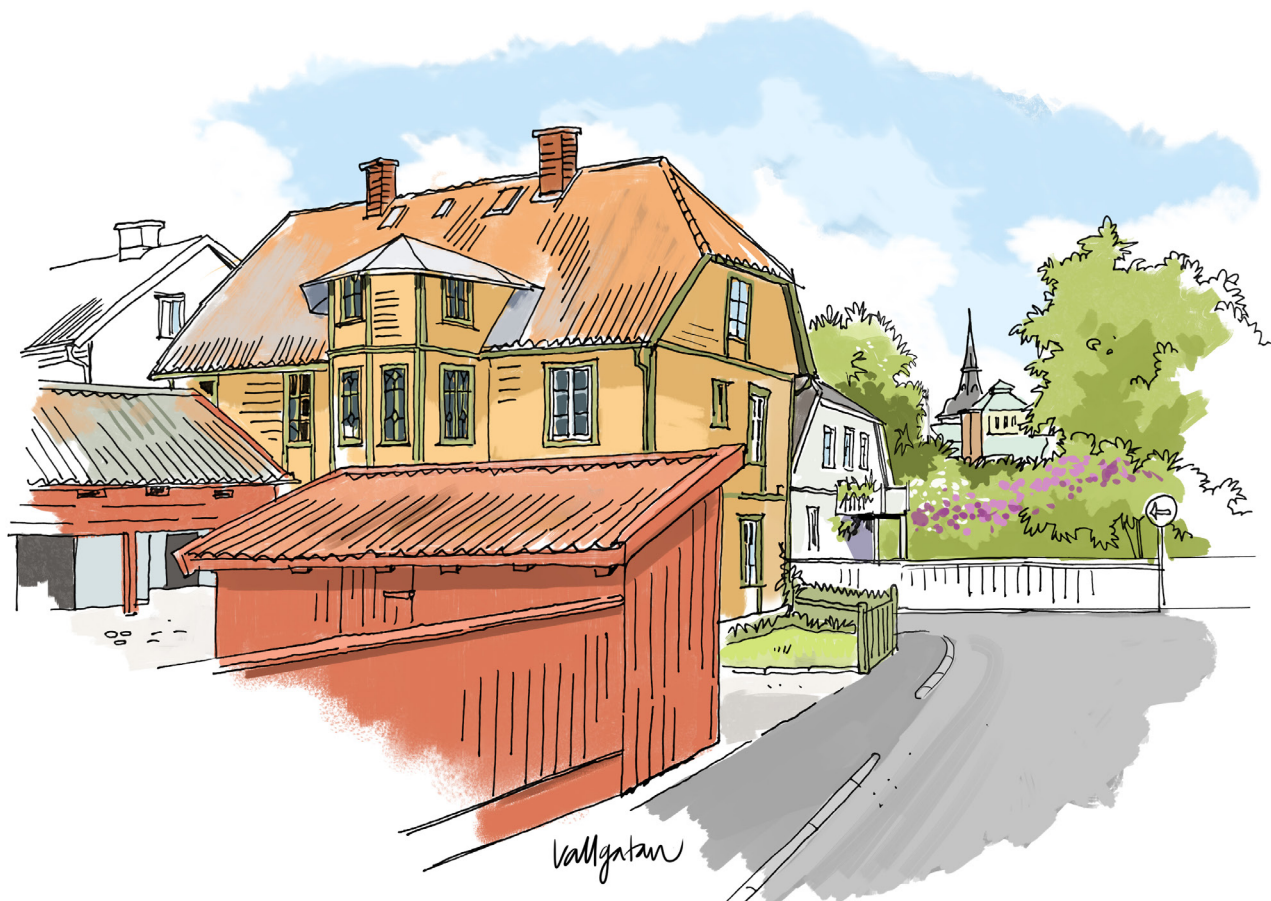
Knäpplan Västra

Området som består av 22 tomter är färdigställt. 7 tomter har sålts under året och resterande är tingade. I samband med exploateringen har en första etapp färdigställts på huvudvägen som i framtiden ska bindas ihop med Falköpingsvägen.

Industrimark

Mark har avstyckats o sålts på norra industriområdet och ytterligare fastighetsregleringar är på gång inom Hjo Södra inför 2022.

På kommunens hemsida hittar du information om bygglov och diverse annat som kan vara bra för dig som går i byggtankar.
<https://hjo.se/bostad--miljo/bygglov-och-anmalan/>

VA-VERKSAMHET - TAXEFINANSIERAD

VA-verksamheten ansvarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt distribution av dricksvatten i ledningsnätet inom Hjo, Korsberga, Blikstorp och Fågelås. Verksamheten är i sin helhet taxefinansierad vilket innebär att de hushåll och företag som är anslutna till vatten- och avloppsnätet finansierar verksamheten genom avgifter för vatten och avlopp. Vid utgången år 2021 har verksamheten ca 2 450 abonnenter.

Viktiga händelser och verksamhetsutveckling

Under hösten 2020 så fick Hjo kommun en förfrågan om att medverka i en förstudie om läkemedelsrening i vårt avloppsreningsverk. Vi nappade på denna förfrågan och skickade in en ansökan tillsammans med företaget Mellifig till naturvårdsverket. Vi beviljades bidrag med 90 % av kostnaden för detta försöksprojekt. Projektet har under hösten startats upp med analyser och projektering samt byggande av reningsanläggningen för detta projekt. Hela projektet skall vara klart och redovisats till naturvårdsverket under oktober 2022.

Vi har under 2021 startat upp arbetet med att byta ut äldre vattenmätare till nya mätare som är digitala och kan läsas av via fjärravläsning. Detta kommer i framtid att innebära möjlighet att debitera efter aktuell förbrukning via avläsning. Arbetet med utbyte till digitala mätare kommer att pågå fram till 2025 då vi räknar med att alla mätare skall var utbytta.

Våra provtagningar på den renade vattnet i avloppsreningsverket visar att halterna av ogynnsamma ämnen är fortsatta låga. Vi ligger långt under de gränsvärden som vi har att förhålla oss till.

Under året har ett antal underhållsarbeten gjorts på vatten- och avloppsledningsnätet. Vatten-, avlopps- och dagvattenledningarna på Strömsdalsvägen har bytts ut. Vi har även bytt ut ca 15 vattenserviser samt åtgärdat 5 st brandposter. På Sandhemsvägen har vi relinat ca 90 m avloppsledning.

På Metallvägen samt Tvingvägen har nya ledningar dragits fram till de sålda industritomterna. Även på Stengatan har nya ledningar lagts för att ansluta till nya industritomter.

Under hösten har omfattande renoveringsarbeten gjorts på ledningarna i Änggatan samt Malmgatan.

Vi har under 2021 utfört uppdateringar av styrutrustningen till några av våra pumpstationer bl.a. Bessliden och Sörbäcka PS.

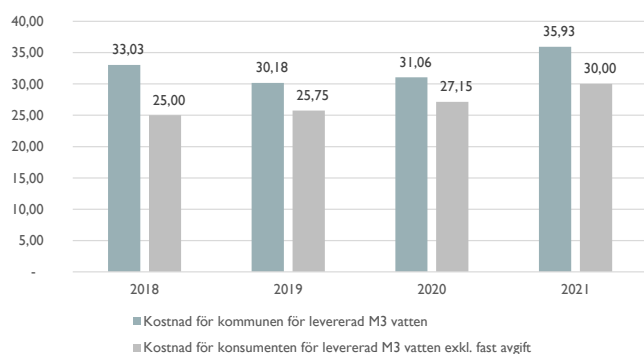
Driften har varit stabil under året och reningen av avloppsvattnet når upp till ställda miljökrav med god marginal. Antalet läckor på ledningsnätet uppgår till 5 stycken.

Uppmätt mängd, mg/l, i renat vatten i avloppsreningsverket	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kväve	25,2	19,6	11,4	11,3	7,5	8,1	8,0	8,8
Fosfor	0,11	0,10	0,10	0,07	0,08	0,05	0,04	0,07
Biologiskt syreförbrukande ämnen	24,2	12,7	4,4	3,4	3,1	1,7	1,7	1,7

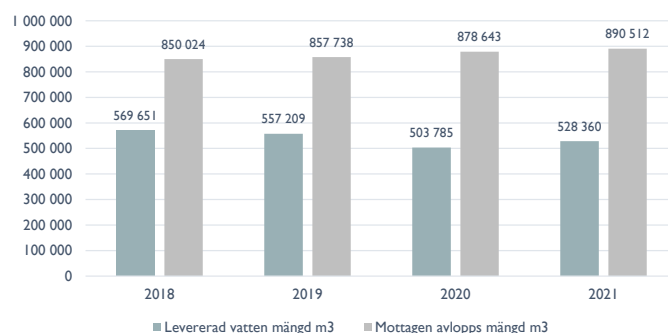
Källa: Egen mätning

VERKSAMHETSMÅTT & NYCKELTAL

VA-taxa

Vatten & reningsverk

Ekonomisk utvärdering

2021 års resultat för verksamheten är ett överskott om 0,2 mnkr. Resultatet redovisas som en minskad fordran på VA-kollektivet i balansräkningen. Vid ingången av år 2021 uppgick denna till 0,6 mnkr och utgående värde vid årets slut är 0,4 mnkr. Intäkterna avseende brukningsavgifter låg på ca 2 mnkr högre jämfört med föregående år föranlett av en taxehöjning samt att antalet försäld mängd vatten har ökat. Intäkterna för anslutningsavgifter har minskat med ca 1,1 mnkr. Detta beror på att flertalet tomter på Västra Knäplan inte har bebyggts ännu och dessa anslutningsavgifter hamnar som en negativ avskrivning tillsammans med avskrivningarna för va-anläggningen inom exploateringsområdet. Totalt har intäkterna för år 2021 varit 0,9 mnkr högre än år 2020. Kostnaderna, exklusive avskrivningar och räntekostnader har varit 0,1 mnkr högre än 2020, då mycket underhållsarbete på VA-nätet utförts även i år.

I delårsbokslutet löd årsprognosen på +/-0 för verksamheten. Helårsresultatet blev dock således något bättre.

Resultaträkning VA-verksamhet

Tkr	Not	2020	2021
Verksamhetens intäkter	1	17 604	18 499
Verksamhetens kostnader	2	-14 778	-14 898
Avskrivningar		-2 779	-2 968
Verksamhetens nettokostnad		47	633
Finansiella intäkter	3		
Finansiella kostnader	4	-472	-472
Resultat efter finansiella poster		-472	-472
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
Årets resultat (Fondbalanserat)		-425	161

Resultatfond - VA

Tkr	Saldo 210101	Förändring	Saldo 211231
Vatten och avloppsfond	625	-161	464

Balansräkning VA-verksamhet

Tkr	Not	2020	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	5	41 810	48 459
Omsättningstillgångar	6	3 615	3 801
SUMMA TILLGÅNGAR		45 425	52 260
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	7	-625	-464
varav årets resultat		-425	161
AVSÄTTNINGAR	8	52	57
SKULDER		45 998	52 667
varav långa skulder	9	40 491	46 616
varav korta skulder	10	5 507	6 051
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		45 425	52 260

Nothänvisning

1. Verksamhetens intäkter	2020	2021
Brukningsavgifter	15 679	17 696
Anslutningsavgifter	1 900	791
Övriga	25	12
Summa	17 604	18 499
2. Verksamhetens kostnader	2020	2021
Produktionskostnad vattenverk	3 523	3 670
Drift reningsverk	3 195	4 546
Drift pumpstationer	1 123	769
Vattenledningsnät	3 243	2 553
Vattenmätaravläsning	621	1 202
Avloppsledningsnät	1 248	984
Dagvattenledningsnät	919	604
Interna kostnader	906	570
Summa	14 778	14 898
3. Finansiella intäkter	2020	2021
Ränteintäkter	0	0
4. Finansiella utgifter	2020	2021
Finansiella utgifter	472	472
5. Anläggningstillgångar	2020	2021
Vattenproduktion	2 718	2 246
Avloppsreningsverk	14 913	13 962
Övrig markreserv	112	61
Avloppsledningar	5 519	10 031
Vattendistribution	18 548	22 159
Summa	41 810	48 459
6. Omsättningstillgångar	2020	2021
Kundfordringar	1 876	2 350
Fordran Staten	0	0
Övriga fordringar	1 738	1 451
Summa	3 614	3 801
7. Eget kapital	2020	2021
Resultatfond	-625	-464
8. Avsättningar	2020	2021
Avsättningar pension	52	57
9. Långa skulder	2020	2021
Kommunlån	40 491	46 616
10. Korta skulder	2020	2021
Leverantörsskulder	782	735
Personalens skatter	31	27
Upplupna löner och semesterlön	83	74
Upplupna social avgifter	83	73
Avgiftsbestämd ålderspension	74	75
Förutbet. VA-anslutningsavgift	4 454	5 067
Summa	5 507	6 051

RENHÅLLNING - TAXEFINANSIERAD

Hjo kommun är sedan 1 januari 2000 medlem i Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS; som är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande. I likhet med VA-verksamheten är AÖS helt finansierat via taxor. Övriga medlemmar i AÖS är Tibro, Skövde, Karlsborg, Töreboda, Falköping samt Skara kommuner. Från 1 januari 2016 är också Mariestad och Gullspång medlemmar. För att öka tillgängligheten till återvinningsstationen i Hjo infördes grönt kort under våren 2015.

Viktiga händelser och verksamhetsutveckling

Kommunalförbundet AÖS upprättar årsredovisning för verksamheten men Hjo kommun får årligen ett bidrag från AÖS på 30 kr per invånare för att finansiera återställandet av gamla deponier. Detta bidrag fonderas och särredovisas under eget kapital på balansräkningen. Utöver bidraget för återställande av deponier betalar AÖS ett årligt arrende för återvinningscentralen som motsvaras av kostnader för avskrivning och ränta på anläggningen.

Från 2017 har arbete påbörjats med projektering för återställande av deponin inom området Sanna. Ett åtgärdsprogram för återställningen håller på att arbetas fram.

Ekonomisk utvärdering

Resultatet för helåret 2021 är positivt om 278 tkr. Inga kostnader för projektering för återställandet av deponin på Sannaområdet har belastat enheten i år. Kostnaderna består endast av ränta och avskrivning avseende återvinningsstationen.

Intäktsidan har bestått av två poster, dels arrende från AÖS för återvinningsstationen, dels ett årligt bidrag om 30:-/inv, totalt för 2021 uppgick bidraget till 278 tkr.

Resultaträkning Renhållning-verksamhet

Tkr	Not	2020	2021
Intäkter	1	460	455
Kostnader	2	-640	0
Avskrivningar		-171	-171
Verksamhetens nettokostnad		-351	284
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader	3	-12	-6
Resultat efter finansiella poster		-363	278
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
Periodens resultat (Fondbalanserat)		-363	278

Resultatfond - Renhållning

Tkr	Saldo 210101	Förändring	Saldo 201231
Renhållning	4 149	278	4 426

Nothänvisning

1. Verksamhetens intäkter	2020	2021
Arrende AÖS	184	177
Bidrag AÖS	276	278
Summa verksamhetens intäkter	460	455
2. Verksamhetens kostnader	2020	2021
Kostnader i samband med projektering och åtgärder inför återställning av Sanna-deponin	640	0
Summa verksamhetens kostnader	640	0
3. Finansiella kostnader	2020	2021
Internränta	-12	6
Summa verksamhetens kostnader	-12	6

Övrigt

86		Ett ekologiskt hållbart Hjo
88		Folkhälsa
92		Nyckeltal
96		Revisionsberättelse
99		Ordlista och definitioner

Vi har antagit

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

MILJÖ- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING

I framtidens Hjo har människor en hög livskvalitet utan att tära på våra gemensamma naturresurser. Genom vår småskalighet har Hjo unika förutsättningar att bli en tät, miljövänlig och promenad- och cykelvänlig stad. Det ska vi ta vara på och göra till vår styrka.

Arbetet utgår ifrån Hållbarhetsstrategi och Klimatlöften

Kommunens samtliga verksamheter strävar efter att minska sin klimat- och miljöpåverkan med utgångspunkt från de sex fokusområdena i kommunens hållbarhetsstrategi. Under 2021 arbetade också kommunen med att infria sina 13 klimatlöften som kommunen antagit inom ramen för Klimat 2030. Klimatlöfterna går hand i hand med vår hållbarhetsstrategi. Samtliga klimatlöften finns redovisade på kommunens hemsida under Hållbarhet, miljö och klimat.

• Fokusområde 1: Hållbara transporter

På grund av pandemin har resandet minskat under 2021. En mycket stor utsläppsminskning uppnåddes tack vare den inställda Polenresan i årskurs 9, som annars innebär att ca 100 personer flyger tur och retur till Krakow. Även i övrigt har kommunens transporter minskat p g a pandemin och organisationen som helhet har fått en god kunskap om hur resfria möten kan genomföras med god kvalitet.

Omställningen till en fossilfri fordonsflotta fortsätter i kommunens verksamheter. 14 ytterligare laddpunkter är nu på väg att installeras och ansökan om bidrag för att subventionera installationen är inlämnad till Naturvårdsverket. Utöver dessa fordon så har också matbussen bytts ut under 2021, en eldriven buss ersatte den tidigare dieseldrivna.

Under 2021 har kommunen ställt högre krav än tidigare i upphandlingen av skolskjutsar genom att ställa krav på förnybar diesel (HVO100).

I april 2021 antog Kommunfullmäktige en ny cykelstrategi som många olika aktörer varit delaktiga i att arbeta fram, inklusive Hjoborna som svarat på frågor om cykling på kommunens hemsida. För att stimulera till mer hållbara transporter bland barn och unga så har Hjo kommun under 2021 deltagit i På Egna Ben.

Inom kultur, turism och fritid har cykling som alternativ till bilen lyfts fram särskilt under 2021, med hjälp av cykelturtips i sociala medier, kartor över cykelleder och annan marknadsföring.

• Fokusområde 2: Hållbara Måltider

För att minska klimatpåverkan från maten så har Måltidsenheten sett över sina menyer och bytt ut vitt ris mot ex svenskt matvete. Andelen kött minskas gradvis och måltidsenheten väljer bättre alternativ vid inköp av kött. Lägre köttmängd ger dessutom en bättre ekonomi då ersättningsprotein har ett billigare kilopris.

Dialog med elever om vikten av att äta mer vegetariska utifrån både hälsa och miljö har skett via matråd/elevråd. Hjo har väsentligen minskat sin klimatpåverkan och landade 2021 på 1,8 kg Co2e/kg inköpta livsmedel vilket är mycket bättre än förväntat (målvärde 1,7).

Matsvinnssvecka genomförs varje termin i skolor och förskolor. Särskilt förskolorna har kommit långt i arbetet med att minimera matsvinn och vissa kök delar med sig av sin fantasirika kokkonst där allt kommer till användning på sociala medier.

För att bidra till minskat matsvinn har måltidsenheten också fortsatt ett samarbete med Ica Supermarket där varor som kasserats tas om hand och det som är i gott skick serveras i de offentliga köken. För att minska serveringssvinn finns möjlighet för personal att köpa s.k. "Klimatlåda" i skolkök.

• Fokusområde 3: Kretslopp och Giftfri miljö

Under 2021 togs ett avgörande steg inom området Kretslopp och giftfri miljö då Hjo kommun och övriga medlemskommuner uppdaterade och breddade förbundsordningen till nya "Avfall och Återvinning Skaraborg" för att betona betydelsen av hållbar utveckling och det avfallsförebyggande arbetet inom förbundets ansvarsområde.

Under året har framförallt tre kategorier av fossilbaserade engångsprodukter identifierats som antingen kommer tas bort eller ersättas med förnybara alternativa. Det handlar om skoskydd i förskolan som fasas ut helt och soppsåsar samt matförpackningar som ersätts med mer miljövänliga alternativ.

Under året har Hjo kommun tagit viktiga steg framåt i arbetet med cirkulära möbelflöden och lyfts ofta fram som ett gott exempel i olika sammanhang där detta aktuella ämne diskuteras. Året inleddes med att det digitala möbelbiblioteket lanserades på vårt intranät och uppemot 800 möbler blev plötsligt synliga för kom-

munens alla verksamheter. Samtidigt beslutades centralt att innan en ny möbel inhandlas så ska enheterna undersöka möjligheten att i första hand återbruka något från kommunens möbelbibliotek. Stort arbete lades också ner på att skapa struktur i det fysiska möbelbiblioteket "Fabriken".

Bara genom att synliggöra vad som finns i det digitala möbelbiblioteket så har en stor mängd möbler kunnat hitta en ny ägare i kommunens verksamheter. 75 möbler har rekonditionerats innan de återbrukats och tack vare rekonditioneringen har Hjo kommun bidragit till lokala arbetstillfällen samtidigt som svenska kvalitetsmöbler har blivit som nya med minimal påverkan på både klimat och miljö.

Tack vare det digitala och fysiska möbelbiblioteket och våra engagerade medarbetare har vi under 2021 kunnat cirkulera över 250 möbler i kommunens verksamheter. Det ekonomiska värdet av detta har grovt uppskattats till 550 tkr i uteblivna nyinköp under perioden mars-november.

• Fokusområde 4: Energi och Klimat

Under 2021 kompletterade Hjo kommun sin solelproduktion med ytterligare en anläggning på Estrid Ericsson skolan och precis som tidigare år är all el som köps in till kommunala verksamheter förnybar.

Energieffektiviseringar har genomförts i form av nya, energieffektiva ventilationsaggregat samt installation av LED-armaturer i samband med lokalanpassningar. Ett utkast till Energiplan finns framtaget, men för att få genomslagskraft i arbetet har förvaltningen inväntat att den nya Samhällsbyggnadschefen kommer på plats innan planen tas upp för beslut.

• Fokusområde 5: Hållbar Samhällsplanering

Hjo kommun beviljades under 2021 pengar från Länsstyrelsens lokala naturvårdssatsningar (LONA) för sitt arbete med Slätterängar i Hjo. På 13 olika platser i tätorten sker under 2021-22 en omvandling från klippta gräsytor till blomrika slätterängar där de livsviktiga pollinerarna kan trivas. Ängen Maden i centrala Hjo får en särställning som exempeläng och under året har en artinventering samt rabatter slutförts på Maden. I augusti arrangerades en slätterdag på Maden för att sätta fokus på kommunens och andra aktörers arbete med att främja blomrika miljöer, biologisk mångfald och framförallt pollinerarnas livsförutsättningar.

• Fokusområde 6: Kunskap och Medvetenhet

Kommunen deltog i Earth Hour och släckte belysningen i staden, men istället för en publik aktivitet på Kulturkvarteret ordnades en särskild tipsrunda på Hälsostringan med 15 frågor kopplade till klimatet för att båda uppmuntra till rörelse och ökad medvetenhet om klimatet. Under året har nyhetsbrev med koppling till Hållbarhet publicerats en gång i månaden och en stor andel av kommunens inlägg i sociala medier har haft koppling till hållbarhet och miljö för att sätta fokus på hur vi alla gemensamt kan bidra till omställningen av vårt samhälle. Lokaltidningen har vid ett flertal tillfällen skrivit artiklar i aktuella frågor med koppling till klimat och miljö, t ex Skräpplockardagarna, Hamnstädningen, På Egna Ben kampanjen och arbetet med hållbara måltider.

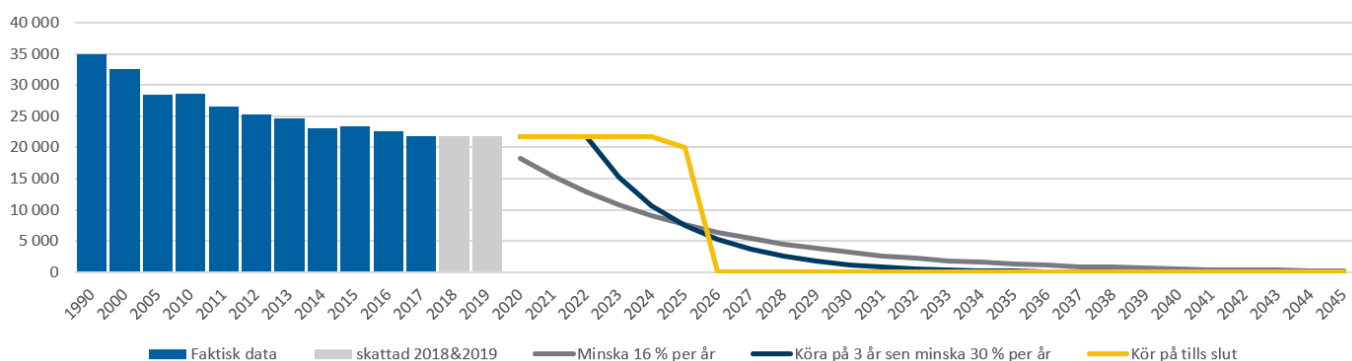
Slutsats

Trots de insatser som sker inom kommunens rådighetsområde så minskar inte utsläppen på den geografiska ytan i den takt som krävs för att klara 1,5 eller ens 2 graders målet.

Västra Götalandsregionen är en av alla regioner och kommuner som har tagit fram en s.k. koldioxidbudget som visar hur mycket utsläppen behöver minska varje år för att vi ska hålla oss till målnivåerna i Parisavtalet. Koldioxidbudgeten för vår region har nu uppdaterats och visar att från och med i år behöver utsläppen av växthusgaser enligt prognos minska med 19 procent per år. Motsvarande siffra för 2021 var 16 procent. Allt eftersom tiden går och inte tillräckliga utsläppsminskningar görs så måste utsläppen framöver minska i en fortare takt för att koldioxidbudgeten ska hålla och klimatmålen nås.

I Hjo minskar inte utsläppen minskat i den takt som behövs, tvärtom så ökade de i den senaste mätningen. Av de totala växthusgasutsläpp som sker inom kommunens gränser härstammar merparten från jordbruket. En betydande del beror också på transporter och industri. En minimal andel kommer från t ex från uppvärmning och elanvändning. Nedanstående koldioxidbudget illustrerar hur stor minskningen varit hittills och hur snabbt minskningen behöver ske under kommande år för att hålla oss inom vår koldioxidbudget.

Koldioxidbudget Hjo kommun
för det geografiska området

FOLKHÄLSA

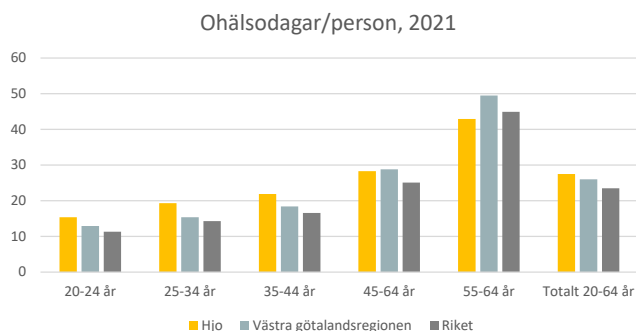
Hjo kommuns lokala folkhälsoarbete sker i nära samverkan med Västra Götalandsregionen och Skaraborgs kommunalförbund. Samverkan sker även med övriga kommuner i Skaraborg, myndigheter, civilsamhället med flera. Folkhälsoarbetet bedrivs långsiktigt och strategiskt med den övergripande intentionen: Hjo kommun ska bedriva ett aktivt folkhälsoarbete och skapa förutsättningar i samhället för en god och jämlik hälsa hos alla kommunmedborgare (från kommunens Folkhälsoplan).

Folkhälsoläget i Hjo

Det finns många olika indikatorer för att mäta och bedöma en befolknings hälsa. Här nedan presenteras några utvalda indikatorer för folkhälsan i Hjo (senast tillgängliga årtal).

Medellivslängd

Medellivslängd är bland de mest använda och erkända folkhälso-indikatorerna. Över tid ser vi att medellivslängden för kvinnor i Hjo legat relativt stabilt kring knappt 84 år för att 2019–2020 gå ned med ett och ett halvt år. Medellivslängden för män har en uppåtgående trend och har ökat med nästan två år från 2016 till 2019, för att sjunka något kring 2020. I sammanhanget ska nämnas att rådande Coronapandemi troligtvis har en negativ inverkan på medellivslängden. Om man jämför siffrorna från 2020 ligger Hjos kvinnors medellivslängd ca 2 år under rikssnittet (84,3 år) och mäns medellivslängd ligger något över rikssnittet (80,6 år).

Självskattad hälsa

Den subjektiva känslan av ens hälsa har undersökts med frågan "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?". 2020 var det ca 7 av 10 hos den vuxna befolkningen i Hjo som svarade "bra" eller "mycket bra". Dock syns en nedåtgående trend. Könsuppdelad statistik finns inte för 2020 men bakåt i tiden kan man se att kvinnor skattar sin hälsa som sämre än mäns. Även högsta-dieelever har tillfrågats om sin hälsa och det är en något högre andel än vuxna som skattar den som bra eller mycket bra. Även här finns det en könsskillnad som dessutom är tre gånger så stor (jmf. med 2018 års siffror för vuxna), där tjejer uppger sämre hälsa än killar.

Bra eller mycket bra självskattad hälsa (16-84 år)	2016	2018	2020
Kvinnor	70%	69%	-
Män	78%	77%	-
Båda	74%	73%	69%

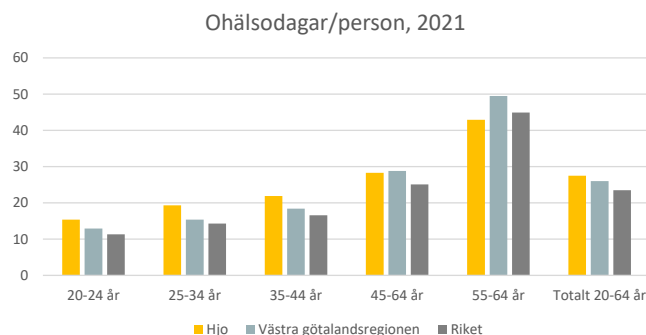
Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Bra eller mycket bra självskattad hälsa (13-16 år)	2020
Tjejer	61%
Killar	89%
Båda	74%

Källa: Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP)

Ohälsotale

Ohälsotale är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga per försäkrad från socialförsäkringen. I ohälsotale ingår sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning (notera att det ej innehåller dagar med sjuklön från arbetsgivare). Jämfört med regionen och riket hade Hjo 2021 ett högre ohälsotal i de yngre åldrarna, 20–44 år, och ett lägre ohälsotal i de äldre åldrarna 45–64 år. På totalen hade Hjo 27,5 ohälsodagar per person 20–64 år 2021, vilket är en stadig minskning över tid sedan 2015 då det var 34,9 ohälsodagar per person. Just nu ligger Hjo under Skaraborgsgenomsnittet. Drygt hälften av alla sjukskrivningar är kopplade till psykisk ohälsa.

Källa: Försäkringskassan

Övervikt och fetma

BMI står för Body Mass Index och räknas ut med hjälp av en persons längd och vikt. Ett BMI på över 25 klassas som övervikt och ett BMI över 30 klassas som fetma. Övervikt och fetma leder till många olika sjukdomar, exempelvis hjärt-kärlsjukdomar, typ 2-diabetes, vissa cancerformer, samt nedsatt livskvalité och för tidig död. Mer än hälften av den vuxna befolkningen i kommunen har övervikt eller fetma och andelen är högre bland både kvinnor och män jämfört med regionen och riket. Hos män och kvinnor är det lika hög andel som har fetma i Hjo, cirka var 5:e person, men det är en högre andel som har övervikt hos män jämfört med kvinnor. För statistik vad gäller barn mäter och väger elevhälsovården barnen samt räknar ut deras isoBMI (vilket tar hänsyn till ålder och biologiskt kön på barnet). I Hjo är det cirka var fjärde elev som har övervikt eller fetma.

Övervikt och fetma i åldrarna 16-84 år (Medelvärde 2018-2021)	Män	Kvinnor	Totalt
Övervikt, BMI >25	41%	32%	37%
Fetma, BMI >30	18%	18%	18%

Källa: Nationella folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor, Folkhälsomyndigheten

Övervikt och fetma hos elever	2017	2018	2019	2020
Årskurs 2	-	-	26%	22%
Årskurs 4	-	-	19%	20%
Årskurs 7	22%	24%	16%	29%

Källa: Elevhälsan i Hjo

Psykisk Hälsa

I Hjo är det 37 % av 16–84-åringarna som besvärar sig av ångslan, oro eller ångest, kvinnor i högre utsträckning än män. På högstadiet kände sig 2020 ungefär en tredjedel av eleverna sig nedstämda flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag, även här fanns en könsskillnad i att tjejer kände sig nedstämda oftare än killar.

Ångslan, oro eller ångest, andel (16-84 år)	2018-2021
Kvinnor	43%
Män	31%
Båda	37%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Barn (13-16 år) som känner sig nedstämda flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag	2020
Tjejer	39%
Killar	20%
Båda	30%

Källa: Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP)

Tandhälsa hos barn och unga

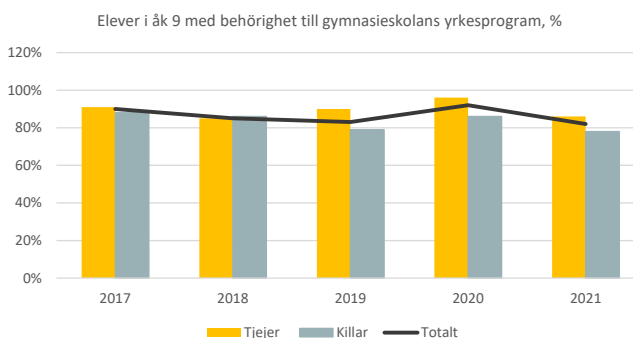
Tandhälsa bland barn och ungdomar kan användas som ett mått för att undersöka resultatet av hälsofrämjande och förebyggande insatser som gjorts under uppväxtåren. 6-åringar i Hjo visar ett bra resultat när man ser till kariesfria barn, andelen i Hjo är högre än för Folk tandvården i hela Västra Götaland.

Kariesfria 6-åringar	2018	2019	2020	2021
Hjo	-	88%	95%	88%
VGR	-	78%	80%	80%

Källa: Folk tandvården i Hjo

Utbildning

Betygen i grundskolans årskurs 9 är avgörande för om skoleleverna studerar vidare. Låga eller ofullständiga betyg ökar dessutom risken för framtida psykosociala problem, samtidigt som den psykiska hälsan kan påverka skolprestationerna. Det finns även samband mellan kort utbildning och lägre medellivslängd. De kunskaper och kompetenser som individer får genom utbildning är viktiga för hälsan, men även för andra centrala bestämningsfaktorer, till exempel arbete och inkomster. Andelen elever i årskurs 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram minskade över tid för att 2020 höjas och sedan 2021 minska igen. Det är en högre andel tjejer än killar som får gymnasiebehörighet.

Rörelse och fysisk aktivitet

En av de viktigaste levnadsvanorna för ett gott och hälsosamt liv är att vara fysiskt aktiv. Människan är evolutionärt "byggd" för det och att röra på sig påverkar kroppens organsystem positivt på många olika sätt, både fysiskt och psykiskt. Vuxna personer bör enligt officiella rekommendationer vara fysiskt aktiva minst 150–300 minuter i veckan, i Hjo är det drygt 6 av 10 invånare i vuxen ålder som bedöms vara tillräckligt fysiskt aktiva. Enligt senaste könsuppdelade statistiken tycks det inte finnas någon könsskillnad. Detta bygger på självrapporterad data, vilket kan skilja sig något från objektivt uppmätt data.

Invånare som bedöms vara fysiskt aktiva, 16-84 år	2018	2020
Kvinnor	62%	-
Män	62%	-
Totala	62%	63%

Källa: Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP)

Rökning och alkoholkonsumtion

Att röka eller riskkonsumera alkohol är oerhört skadligt för hälsan och bidrar till en stor del av sjukdomsburden i samhället. Både vad gäller dagligrökare och andelen med riskabla alkoholvanor i den vuxna befolkningen i Hjo syns en nedåtgående, alltså positiv, trend. Hos gymnasieungdomarna i årskurs 2 är nästan var 4:e elev rökare (uppgett att de rökt någon gång under senaste 12 månaderna och fortfarande röker), lika hög andel som i Skaraborg i stort. Cirka tre fjärdedelar av gymnasieungdomarna är alkoholkonsumenter (druckit alkohol någon gång senaste 12 månaderna), men det har gått ned från 88 % år 2013.

Dagligrökare samt invånare som bedöms ha riskabla alkoholvanor (16-84 år)	2015	2018	2020
Dagligrökare	10%	8%	6%
Riskabla alkoholvanor	15%	14%	10%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Rökare och alkoholkonsumenter, gymnasiet åk 2	2019
Alkoholkonsumenter	76%
Rökare	23%

Källa: CAN-undersökning

Reflektioner

År 2021 har liksom 2020 till stor del präglats av Coronapandemin. Viruset har varit och är en påfrestning för samhället och det har satt fokus på folkhälsa och folkhälsoarbete. Mycket har handlat om smittskydd och akut hantering av detta virus som hotar oss som befolkning, men pandemin har även belyst vikten av att ett samhälle har en god och jämlik folkhälsa i grunden för att bättre kunna stå emot prövningar. Grupper som vi redan innan pandemin visste var utsatta ur ett folkhälsoperspektiv har drabbats hårt och kända riskfaktorer för ohälsa har även visat sig vara riskfaktorer när det kommer till Covid-19. Därför är folkhälsoperspektivet viktigt i utformningen av vårt samhälle och de livsvillkor som medborgarna erbjuds, samt i främjande av goda levnadsvanor.

Att arbeta för en bättre folkhälsa handlar om att arbeta strukturellt med livsvillkor och främjande av goda levnadsvanor. Detta behövs göras på flera olika nivåer, alltifrån den globala, nationella, regionala till den lokala, samt i samverkan mellan dessa. I kärnuppgiften ansvarar Hjo kommun för många av de välfärdstjänster som påverkar befolkningens hälsa genom hela livet. Det är viktigt att de förebyggande och hälsofrämjande perspektiven genomsyrar alla kommunens verksamheter så att hälsan arbetas med långsiktigt på bred front. Just nu arbetar Hjo kommun med att se över sin vision och sina mål, med en tydlig koppling till bland annat Agenda 2030. Här finns en möjlighet att ytterligare arbeta in den sociala hållbarheten övergripande i kommunen, vilken folkhälsa är en stor del av.

Folkhälsoinsatser i Hjo kommun 2020

Folkhälsorådet har fyra prioriterade områden under 2021–2023 som fokuseras på för att förbättra hälsan i Hjo kommun. Nedan punktas dessa områden och de insatser som skett kopplat till dem. För mer utförligt beskrivning av arbetet, se Folkhälsorådets årsberättelse (finns på Hjo kommuns hemsida).

Goda uppväxtvillkor för barn och unga

- Fortsatt arbete i Skolnärvaroteamet.
- Utveckling av lokalt föräldraskapsstöd.
- Stöttning av tandborstning i förskolorna i samverkan med Folktandvården.
- Utskick till nyblivna föräldrar under Coronapandemin.
- Genomförande av barn- och ungdomsdialoger kring fritid och inflytande.
- Utveckling av forum för ungdomsinflytande.

Goda levnadsvanor i alla åldrar

- Genomförande av Livsstilsveckan för åk 7.
- Utformning och uppstart av konceptet Move Hjo! – regelbunden gratis träning utomhus för allmänheten.
- Genomförande av På egna ben.
- Upprättande av Hälsoslingan Södra, med digital tipspromenad.
- Uppföljning och revidering av, samt arbete enligt Handlingsplan för drogförebyggande arbete i Hjo kommun.
- Stöttning av Trivselledarprogrammet i samtliga 1–6 skolenheter.
- Inköp av boken Hjärnstark Junior till Guldkroksskolan.

Gott psykiskt välbefinnande

- Samverkan med Försäkringskassan och primärvård i arbete mot personer sjukskrivna för psykisk ohälsa.
- Framtagande av Lokal aktivitetsplan för psykisk hälsa och suicidprevention i Hjo samt arbete med utvecklingsinsatser i den.
- Genomförande av ljusmanifestation på suicidpreventiva dagen tillsammans med Suicide Zero.

Äldrande med livskvalité

- Organisering av utskick till alla seniorer över 70 år i Hjo, inklusive en enkätundersökning.
- Framtagande av aktivitetskatalog för seniorer i Hjo.
- Stöttning av seniorkören After Work.
- Genomförande av Senior Sport School.
- Ekonomisk stöttning av lastcykel till äldreboende.

Övrigt

- Vision- och målöversyn med koppling till Agenda 2030.

VERKSAMHETSMÅTT & NYCKELTAL

De flesta av nyckeltalen enligt nedan är hämtade från www.kolada.se som är en databas innehållande 5 000 nyckeltal för kommuner och regioner. Databasen ger möjlighet för jämförelser och analyser med riket men även med andra jämförbara kommuner. För vissa av nyckeltalen 2020 saknas data beroende på att detta rapporteras först när samtliga kommuner skickat in räkenskapssammandraget för 2020.

Demokrati	2018	2019	2020	2021
Kommunfullmäktige				
Antal fullmäktigesammanträden	8	9	7	8
Antal inlämnade motioner	1	6	1	1
Antal inlämnade interpellationer	0	1	0	2
Antal inlämnade frågor vid allmänhetens frågestund	2	5	1	1
Nettokostnad per invånare, kr	239	248	258	263*
Kommunstyrelsen				
Antal KS-sammanträden	9	11	9	10
Antal invånare/förtroendevald i Hjo	124	124	124	130
Nettokostnad per invånare, kr	404	477	457	439*
Kultur, turism och fritid	2018	2019	2020	2021
Fritid				
NMI Idrott- och motionsanläggningar	62	-	62	-
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv. Hjo	1 805 (1 300)	1 528 (1 272)	1 672 (1 388)	-
Kultur och bibliotek				
Antal låntagare i kommunala bibliotek/1 000 inv.	179 (221)	182 (219)	139 (191)	-
Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka	34 (61)	38 (61)	38 (69)	-
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0–17 år	12,0 (10,8)	12,8 (11,2)	10,6 (10,7)	-
Nettokostnad bibliotek, kr/inv.	460 (492)	454 (507)	450 (509)	-
Nettokostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv.	338 (173)	332 (244)	360	-
Turism				
Antal följare sociala medier.			-	-
- Facebook	2 943	3 229	3 433	3 700
- Instagram	1 520	1 982	2 755	3 206
Antal besök webbplats	118 812	138 545	146 681	220 468
Nettokostnad turistverksamhet, kr/inv.	276 (78)	278 (86)	277 (80)	-

(siffror inom parentes avser liknande kommuner övergripande)

Kultur, turism och fritid

	2018	2019	2020	2021
Fritidsgårdens besökare/månad	572	531	592	576
Antal elever simskolan	338	380	365	393
Guldkroksbadet besökare	105 209	89 628	28 883	68 201
Entré Kulturkvarteret	81 826	84 195	36 744	45 563
Antal besökare utställningar	20 624	24 955	9 897	12 471
Antal besökare Parkbiografen	2 581	2 738	261	1 115
Bibliotek antal utlån	28 594	26 852	36 148	42 049
Antal föreställningar anordnade av kulturnät	57	47	69	55

Samhällsbyggnad

Kostverksamheten:

Andel personer i åldrarna 65 år och äldre som uppger att maten på äldreboendet smakar mycket eller ganska bra (Socialstyrelsens brukarundersökning)	84	81	70	
Alla kommuner	74	74	74	
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	76	76	76	
Antal skolportioner, egen uppgift	207 695	212 199	203 079	194 890
Förskoleportioner (frukost, lunch, mellanmål)	151 417	159 332	140 385	133 528
Fritidsportioner (frukost, lovlunch, mellanmål)	92 831	95 851	76 771	80 536
Dagsportioner V & O	42 391	39 293	46 296	45 333
Hemtjänstportioner	18 938	23 243	25 755	24 919

Gata/ Park/ Hamn

Antal belysningspunkter gatubelysning	2 841	2 861	2 878	
Förbrukning per belysningspunkt	252	235	214	
Kostnad parker, kr/inv (SCB)	684	651	645	
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	356	380		
Kostnad väg- järnvägsnät samt parkering, kr/inv (SCB)	1 296	1 363	1 671	
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	1 460	1 491		

Fastighetsverksamheten

Fastighetsyta m2				
Eget bestånd	52 862	52 812	52 938	53 884
Hyrat bestånd	17 797	16 253	17 169	18 187

Plan och Bygg

Antal lagakraftvunna/antagna detaljplaner	6	6	4	3
Bygglov, beslut	111	123	114	117
Anmälningsärenden, beslut	52	43	35	41
Strandskyddsdispens, beslut	4	7	6	3
Tillsynsärenden enligt PBL, beslut	7	2	3	2
Totalt antal beslut delegation (inkl start/slutbesked)	310	290	338	324

Vård och omsorg

	2018	2019	2020	2021
Antal personer med insats från hemvården 31 dec	263	280	279	
Hemtjänst, antal timmar/månad, genomsnitt	3 117	3 506	3 694	3 863
Antal vård dygn på korttiden Sjöryd	3 690	3 911	2 981	
Antal möjliga dygn vid ordinarie beläggning på korttidsavdelningen	3 650	3 650	3 650	
Antal vård dygn på korttiden Sigghusberg			2 100	
Antal möjliga dygn vid ordinarie beläggning på korttidsavdelningen			1 370	
Antal personer med beslut om personlig assistans (inkl. privata utförare) 31 dec	30	30	30	
Antal personer med beslut om daglig verksamhet enligt LSS 31 dec	36	39	38	
Antal personer med beslut om korttidsvistelse/-tillsyn enligt LSS 31 dec	10	11	10	
Antal personer med beslut om kontaktperson/ledsagare enligt LSS 31 dec	34	39	29	
Antal gynnande säbodeslut som ej verkställt inom 3 mån	11	16	28	
Kontinuitet i hemtjänst (antal vårdare under 14 dagar, mått 10) F r o m 2020 genomsnitt av jan-dec	22	21	22	24
Kostnad per brukare särskilt boende äldreomsorg kr (alla kommuner, ovägt medelvärde kr)	841 958 (933 084)	908 497 (968 550)	956 462 (1 058 549)	
Kostnad för äldreomsorg per invånare 80+, kr (alla kommuner, ovägt medelvärde kr)	244 374 (249 532)	243 734 (248 135)	263 821 (255 464)	
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg (%)	-3,0	-1,4	-0,8	

Nettokostnadsavvikelse jämför nettokostnad med referenskostnaden ("statistiskt förväntad" kostnad). Resultat över 0 indikerar högre kostnadsläge och resultat under 0 istället lägre kostnadsläge.

Barn och utbildning

Andel inskrivna barn 1-5 år (alla verksamheter)	451	466	451	449
Varav antal inskrivna barn i enskilda verksamheter	70	76	76	74
Antal elever F-9	1011	1013	1005	1034
Antal inskrivna barn i fritidshem (alla verksamheter)	457	406	394	399
Antal elever gymnasieskola	295	296	303	
Antal elever i grundsärskola	13	15	20	
Kulturskolan, antal elever (kö)	244 (96)	244 (96)	260 (73)	
Antal elever på komvux				
-egna platser	93	84/68	72/64	68/54
-köpta platser (NTI+Jensen)	42	57+34	31+72	13+51
Antal elever särsvux	6	6	7	3
Antal elever IM-program	34	20	13	16
Antal elever SFI	66	69/65	59/53	57

Barn och utbildning

	Utfall 2019	Utfall 2019 riket	Utfall 2020	Utfall 2020 riket
Nettokostnad förskola, kr/inskrivet barn	131 304 kr	136 106 kr	138 139 kr	136 235 kr
Nettokostnadsavvikelse i % förskola inkl. öppen förskola	-1,4 %	-0,6 %	0,5 %	
Kostnad för ett inskrivet barn på fritidshem	41 135 kr	40 110 kr	43 972 kr	41 066 kr
Nettokostnadsavvikelse i % fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet	+13,7 %	-1,4 %	+13,9 %	
Kostnad för elev i förskoleklass	79 159 kr	62 897 kr	81 589 kr	66 515 kr
Kostnad för elev i grundskolan	120 319 kr	111 737 kr	124 902 kr	113 420 kr
Nettokostnadsavvikelse i % grundskola inkl. förskoleklass	+11,0 %	0,0 %		
Kostnad för elev i gymnasieskola, jmf riket	130 522 kr	125 723 kr	130 089 kr	126 404 kr
Kostnad för helårsstuderande komvux, riket	78 833 kr	52 853 kr	70 545 kr	53 963 kr
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	230 kr	265 kr	259 kr	265 kr
Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen (%)				
-Förskola	55,3 %	41,7 %	59,0 %	42,5 %
-Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor; andel (%)	72,2 %	71,2 %	70,1 %	71,1 %
-Fritidshem	49,5 %	36,6 %	53,7 %	37,0 %

Arbete och socialtjänst

	2018	2019	2020	2021
Utbetalt ekonomiskt bistånd	7 020 tkr	8 008 tkr	8 254 tkr	8 782 tkr
Andel (%) av kommunens invånare som uppbär försörjningsstöd	3,6	3,3	3,1	
Antal inskrivna Arbetsmarknadsenheten	91	175	184	204
Extratjänster, snitt under året	16	12	17	15
Antal hushåll med försörjningsstöd	190	185	188	188
Antal anmälningar barn och unga	313	375	215	342
Antal anmälningar vuxna	102	124	69	79
Utredningar barn och unga	105	125	102	148
Utredningar vuxna	28	53	48	38
Mottagna ensamkommande barn	0	1	1	1
Mottagna flyktingar	22	14	1	12

Till:

Kommunfullmäktige i Hjo kommun

För kännedom:

Kommunstyrelsen och övriga nämnder

Revisionsberättelse 2021 och årlig redogörelse

Revisionsberättelse

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att utfallet är **delvis** förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Av de finansiella målen för år 2021 uppfylls två av tre mål.

Vi bedömer att verksamhetens utfall **delvis** är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten, 59 % av målen uppnås.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2021.

Hjo 2022-03-31

Pelle Ekholm

Anne-Marie Fredriksson

Jaan Kello

Carl-Erik Lindblad

Owe Brännberg

Bilagor:

Granskning av årsredovisning 2021

Granskning av god ekonomisk hushållning 2021

Granskningsrapporter 2021 för Hjo kommuns bolag.

Redogörelse för granskning år 2021

Utifrån en väsentlighets- och riskanalys har vi granskat styrelsens och nämndernas verksamheter i enlighet med god revisionssed och vår revisionsplan.

Vi åberopar följande för vår bedömning:

Vi har genomfört övergripande ansvarsgranskningar, som innebär att fortlöpande ta del av kallelser, handlingar och protokoll samt intervjuer med politiker och tjänstepersoner för kommunstyrelse och nämnder.

Följande rapporter och förstudie har avlämnats tillhörande 2021 års revision:

- Granskning av delårsrapport
- Granskning av årsredovisning
- Granskning av god ekonomisk hushållning
- Grundläggande granskning
- Granskning av uppföljning av placerade barn och unga

Ovanstående rapporter från sakkunniga har överlämnats fortlöpande till berörd styrelse eller nämnd och för kännedom till kommunfullmäktiges presidium.

Ordlista & definitioner

Anläggningstillgångar	Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Kan vara immateriella (t.ex. goodwill), materiella (t.ex. byggnader) eller finansiella (t.ex. aktier).
Antal årsarbetare	Antalet personer som innehar tillsvidareanställningar under december månad omräknat till heltidstjänster.
Avskrivning enligt plan	Fördelning av totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över det antal år som tillgången beräknas användas i verksamheten.
Avsättningar	Förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.
Balansräkning	Visar den ekonomiska ställningen per den 31/12 och hur den förändrats under året.
Driftbudget	Omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.
Eget kapital	Kommunens förmögenhet. Totala tillgångar minus totala skulder och avsättningar.
Eliminering	Innebär att interna poster tas bort t.ex. köp och försäljningar mellan de egna bolagen. Detta görs för att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder inte ska medräknas flera gånger.
Kassaflödesanalys	Visar kassaflödet från verksamheterna, investeringarna och finansieringen. Summan av dessa poster utgör förändringen av likvida medel.
Finansnetto	Skillnaden mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.
Finansiella nettotillgångar	Nettot av kommunens alla kort- och långfristiga tillgångar och skulder. Detta belopp relateras sedan till verksamhetens bruttokostnader.
Kassalikviditet	Omsättningstillgångarna i relation till de kortfristiga skulderna. Visar kommunens betalningsstyrka på kort sikt. Vid 100 % täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.
Kortfristiga skulder	Lån och övriga skulder som förfaller till betalning inom ett år.
Långfristiga skulder	Lån och övriga skulder med en löptid överstigande ett år.
Nettoinvesteringar	Investeringsutgifter efter avdrag för olika bidrag och ersättningar.
Nettokostnader	Kostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar m.m.
Nettokostnadsandel	Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamheternas nettokostnader.
Omsättningstillgångar	Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk, utan förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i verksamheterna.
Realisationsvinst/förlust	Vinst/förlust som uppstår vid försäljning av fast eller lös egendom. Beräknas som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärdet med avdrag för gjorda avskrivningar.
Resultaträkning	Visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit.
Skattefinansieringsgrad av investeringar	Visar hur stor del av kommunens skatteintäkter som återstår efter att den löpande driften finansierats. Ett värde över 100 % innebär att kommunen har kunnat finansiera alla investeringarna med egna medel och inte behövt låna externt.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.
Taxefinansierad verksamhet	Verksamhet som finansieras genom taxor från de som nyttjar tjänsten t.ex. vatten och avlopp och renhållning.
Årets resultat	Förändringen av det egna kapitalet.

Hjo kommun, Box 97, 544 81 Hjo. Besöksadress: Torggatan 2, Hjo
Telefon: 0503-350 00, Hemsida: www.hjo.se